

K I T E E

**Talousarvio 2024 ja
taloussuunnitelma 2024–2026**

KH 11.12.2023 § 320
KV 18.12.2023 § 52

Sisällys

1	TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	5
1.1	Väestö ja sen muutokset.....	5
1.2	Työllisyys ja työpaikat	5
1.3	Elinkeinotoiminnan kehitys.....	6
1.4	Muutokset kuntien yhteistoiminnassa	7
1.5	Muutokset kaupungin hallinnossa ja organisaatiossa.....	7
2	TALOUELLISET LÄHTÖKOHDAT	9
2.1	Kansantalouden kehitys.....	9
2.2	Kuntatalouden kehitys.....	9
2.3	Kaupungintalous.....	11
	Talouden yleiskuva	11
	Suunnittelukauden riskit.....	13
3	KITEEN KAUPUNKISTRATEGIA 2021–2025	13
4	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN PERUSTELUT.....	17
4.1	Yleistä.....	17
4.2	Kumppanuuspöydät.....	17
4.3	Verotulot.....	18
4.4	Valtionosuudet	19
4.5	Henkilöstö	19
4.6	Investoinnit.....	22
4.7	Vieras pääoma	23
5	TALOUSARVION SITOVUUS JA TALOUSARVIOSSA ANNETTAVAT TOIMIVALTUUDET.....	24
5.1	Talousarvion sitovuus	24
	Talousarvion sitovuus kaupunginvaltuustoon nähden	24
	Talousarvion sitovuus kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden.....	24
	Yhteenvedo käyttötalousosan valtuuston nähden sitovista määrärahoista.....	25
	Yhteenvedo investointiosan valtuuston nähden sitovista määrärahoista	26
5.2	Talousarviossa annettavat toimivaltuudet vuodelle 2024	26
6	KITEEN KAUPUNGIN KONSERNI	28
6.1	Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet	28
	Kiteen Lämpö Oy	29
	Kiteen Kotitalot Oy	30
	Kiinteistöosakeyhtiö Kesälahden Vuokratalot	31
	Kiinteistö Oy Kiteentie 9-11	32
7	TUOSLASKELMAOSA.....	34

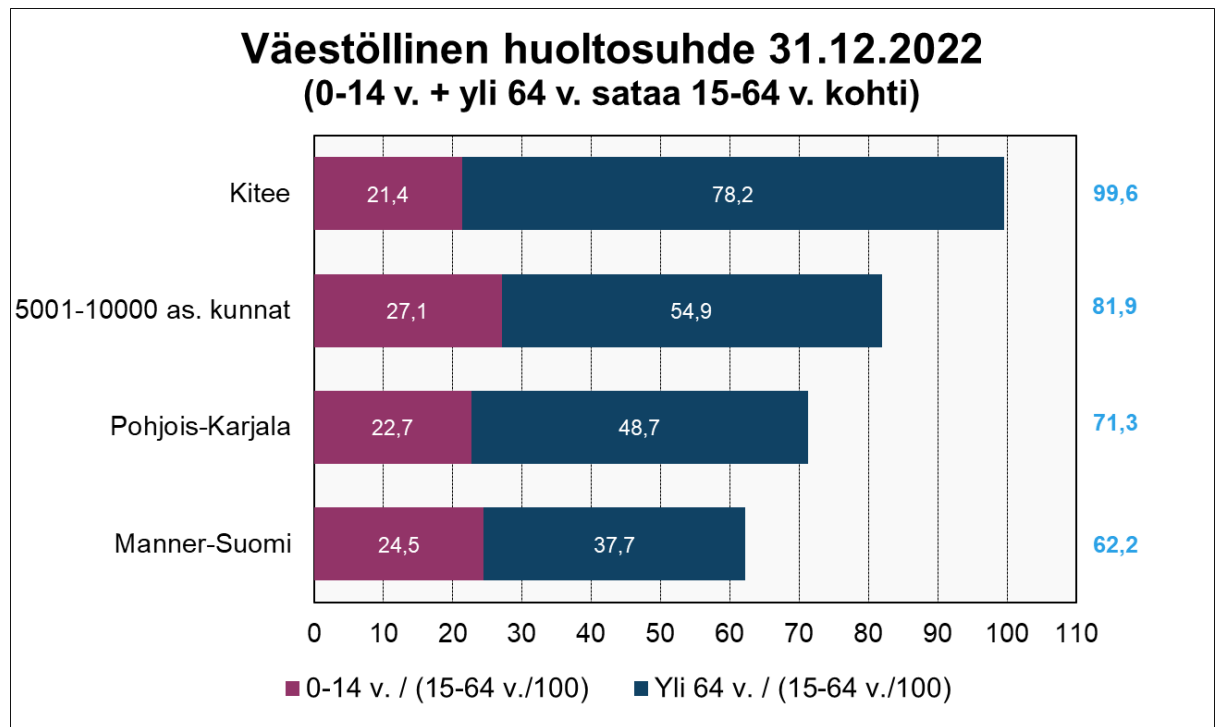
8	RAHOITUSOSA	36
9	KÄYTTÖTALOUSOSA	37
9.1	Tarkastuslautakunta (toimielin).....	37
9.1.1	Tarkastustoimi (tulosalue).....	37
9.2	Kaupunginhallitus (toimielin)	39
9.2.1	Yleishallinto (tulosalue)	39
9.2.2	Elinvoima ja omistajaohjaus (tulosalue)	45
9.3	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta (toimielin).....	51
9.3.1	Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto (tulosalue)	51
9.3.2	Varhaiskasvatus (tulosalue).....	54
9.3.3	Peruskoulutus (tulosalue)	58
9.3.4	Toisen asteen koulutus (tulosalue)	61
9.3.5	Kirjastopalvelut	64
9.3.6	Vapaa-aikapalvelut (tulosalue).....	67
9.3.7	Joukkoliikenne (tulosalue)	72
9.4	Ympäristölautakunta (toimielin)	74
9.4.1	Rakentaminen ja ympäristön valvonta (tulosalue)	74
9.5	Tekninen lautakunta (toimielin).....	77
9.5.1	Teknisen toimen hallinto (tulosalue).....	77
9.5.2	Toimitilat (tulosalue).....	80
9.5.3	Kuntatekniikka (tulosalue)	82
10	INVESTOINTIOSA	89
11	LIITTEET	93
11.1	Kesälahden vesihuoltolaitoksen talousarvio	93

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1 Väestö ja sen muutokset

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan. Kiteen väkiluku vuonna 2023 on 9 397 ja vuonna 2024 väkiluku on 9 242. Kiteen väkiluku on vähentynyt tasaisesti koko tämän vuosikymmenen ajan, sillä vuoden 2019 lopussa väkiluku oli vielä yli 10 000.

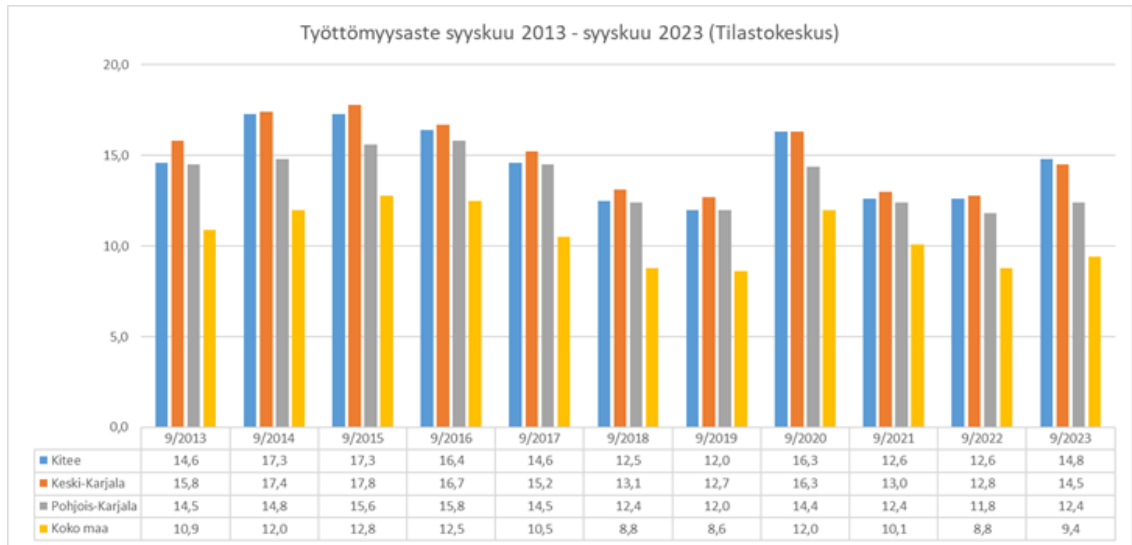
Samalla kun väkiluku vähenee, väestön ikärakenne muuttuu ja ikääntyvien osuus kasvaa. Kiteen huoltosuhde heikkenee koko ajan. Väestöllinen huoltosuhde Kiteellä oli vuoden 2022 lopussa 99,6 eli 0–14 vuotiaita ja yli 64-vuotiaita sataa 15–64-vuotiasta kohti, vastaavan luvun oltua vuotta aikaisemmin 95,8 ja kahta vuotta aikaisemmin 93,0. Toisaalta väestö pysyy toimintakuntoisena entistä vanhemmaksi saakka.

1.2 Työllisyys ja työpaikat

Pohjois-Karjalassa työttömyysaste on heikentynyt vuoden takaiseen ja on syyskuun 2023 lopussa 12,4 prosenttia (11,8 % syyskuussa 2022). Koko maassa työttömien osuus työvoimasta on noussut ja on vuoden 2023 syyskuussa 9,4 prosenttia (8,8 % syyskuussa 2022). Pohjois-Karjalan työttömyyden suhteellinentaso on pysynyt samana koko maahan nähden, vaikka se on 0,6 % korkeampi kuin syyskuussa 2022.

Syyskuun 2023 lopussa Keski-Karjalassa työttömyysprosentti oli 14,5 %. Työttömiä työnhakijoita oli 904 henkilöä, mikä oli 89 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Syyskuun 2023 lopussa Keski-Karjalan alueella oli 23 avointa työpaikkaa, mikä on 30 paikkaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Työttömyysaste (työttömien osuus työvoimasta) syyskuun 2023 lopussa Kiteellä oli 14,8 prosenttia, eli 2,2 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2022 lopussa työttömyysaste oli 14,8 prosenttia. Syyskuun 2023 lopussa Kiteellä oli 557 työtöntä työnhakijaa (v. 2022/486), joista lomautettuja oli 62 henkilöä (syyskuussa 2022 lomautettuja 23).

Kiteen työttömyyden kehitys on ollut nouseva vuoden takaiseen työttömyysasteeseen verrattuna. Lähemmin tarkasteltaessa havaitaan, että työvoiman määrässä on tapahtunut edelleen laskua vuoden 2023 alkupuolelta lähtien. Tällä hetkellä työvoiman määrä on 3751 henkilöä, joka on 92 henkilöä vähemmän kuin syyskuussa 2022. Nuoria oli työttöminä 28 enemmän kuin vuosi sitten. Pitkäaikaisyöttömien määrä on pitkällä aikavälillä tarkasteltuna vähentynyt 5/2022 alkaen, ollen nyt 187 henkilöä, joka on kuitenkin 8 henkilöä enemmän kuin syyskuussa 2022. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajia oli syyskuussa 141 henkilöä, joka on 42 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten.

1.3 Elinkeinotoiminnan kehitys

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tiedotteen 2/2023 mukaan suhdannetiedot kertovat Pohjois-Karjalan yritys sektorin liikevaihdon kasvun jääneen vaatimattomaksi. Kuluvan vuoden tammi-kesäkuussa päästiin plussan puolelle kuitenkin nipin napin, kasvua kertyi 0,7 prosenttia. Luku oli sama kuin koko maan tasolla.

Tilastokeskuksen tuoreen suhdannetietojen mukaan Pohjois-Karjalan kehitys oli tällä kertaa kuitenkin hyvin lähellä valtakunnallisia lukuja: henkilöstön määrä kasvoi maakunnassa 3,2 % ja koko maan tasolla 2,9 %. Vientiliikevaihto laski maakunnassa 7,4 % ja valtakunnallisesti 7,0 %.

Kehityskuva heikentyi kesää kohti mentäessä. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto vielä kasvoi 4,6 prosenttia, mutta toisella neljänneksellä se laski 2,8 prosenttia. Vielä vuoden 2022 toisella puoliskolla pohjoiskarjalaisyriyten liikevaihto oli kasvanut jotakuinkin samaa tahtia kuin inflaatio eli 7,3 prosenttia.

Tilanne heikentyi alkuvuoden aikana lähes kaikilla toimialoilla. Toisaalta toimialojen kehityksessä oli huomattavan suuria eroja. Toimialoista heikointa kehitys oli puun sahauksessa, jossa liikevaihto laski peräti 115 miljoonaa euroa eli 41,3 %. Lasku vei samalla pakkasella koko teollisuuden kehityksen.

Teollisuudesta löytyi kuitenkin myös vahvoja kasvualoja: liikevaihto kasvoi kiviteollisuudessa 37,6 %, koneiden ja laitteiden valmistuksessa 24,4 % ja elintarviketeollisuudessa 10,9 %. Vahvoja kasvualoja olivat myös mm. kaivostoiminta (+22,5 %), metsätalous ja puunkorjuu (+22,0 %), sekä majoitus- ja ravitsemistoiminta (+10,9 %).

Henkilöstömäärä kasvoi alkuvuonna kohtuulliset 3,2 %, ja liikevaihdon kehityksestä poiketen jatkoi vahvistumistaan toisella vuosineljänneksellä. Henkilöstön määrä kasvoi kaikissa kolmessa seutukunnassa. Henkilöstömäärän kehityskuva on viimeisen kolmen vuoden aikana ollut maakunnassa hyvin samankaltainen kuin koko maan tasolla.

1.4 Muutokset kuntien yhteistoiminnassa

Vuoden 2023 alusta lähtien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueille. Samalla hyvinvointialue ja kunnat tekivät sopimuksen ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä vähentää tarvetta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Kunnat vastaavat jatkossakin muun muassa päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

TE-palvelujen siirtyminen kunnille 1.1.2025 aiheuttaa merkittävän toiminnallisen muutoksen. Ministerityöryhmä linjasi, että palvelut siirrettäisiin kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Kaupunginvaltuusto päätti 30.10.2023 § 35, että Kiteen kaupunki järjestää kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen.

1.5 Muutokset kaupungin hallinnossa ja organisaatiossa

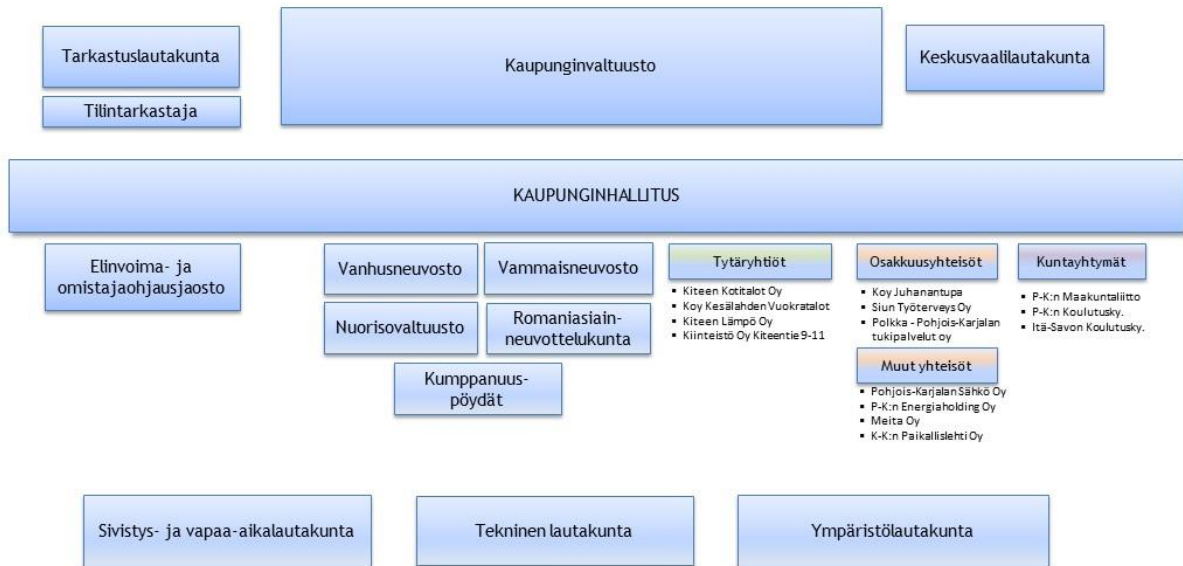
Kiteen kaupungin organisaatiossa on kolme toimialaa: yleishallinto, sivistys- ja vapaa-aikatoimi ja tekninen. Kiteen kaupungin luottamuselinorganisaatio on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Kiteen kaupungin organisaatio muuttui siivous- ja ruokapalveluiden liikkeenluovutuksen ja hyvinvointialueiden muodostumisen myötä 1.1.2023 lukien. Vuoden 2023 alussa vakinaisesti aloitti uudessa toimessa maahanmuuttokoordinaattori ja määräaikaisia hanketyöntekijöitä kaupungin palveluksessa. Lisäksi kaupunginhallituksen alaiselle toimialalle täytettiin vakinaiset viestintäpäällikön ja elinkeinopäällikön vakanssit vuoden 2023 alkupuolella.

Kiteen kaupunkikonsernin rakenteessa tapahtui muutoksia vuonna 2023 tytäryhtiöiden osalta. Keski-Karjalan kehitysyhtiö Oy lopetti toimintansa 31.3.2023. Kiteen kaupunginvaltuuston 26.6.2023 § 17 päätöksellä hankittiin Kiinteistö Oy Kiteentie 9-11 osakkeita ja osakekauppojen myötä yhtiöstä tuli Kiteen kaupungin tytäryhtiö.

K I T E E

Kiteen kaupungin luottamuselinorganisaatio ja konserni

yhteisö, luottamus, palvelut, tulevaisuus

2 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kansantalouden kehitys

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen (09/2023) mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasva vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäköymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta se kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoidokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

2.2 Kuntatalouden kehitys

Kuntaliiton pääekonomistin talouskatsauksen (16.10.2023) mukaan kuntien talousnäköymä ei ole entisellään. Kuntatalouden tila pysyy vuonna 2023 ennätysvahvalla tasolla. Viimeisimmässä kuntien kirjanpidon mukaisessa kehitysarviossa tilikauden tulos ylittää kahden miljardin lukemat ja rahoitusjäämäkin nousee reippaalle plussalle.

Poikkeukselliset, sote-uudistuksen verohäntien vahvistamat maan keskiarvoluvut kätkevät taakseen kuitenkin sen, että kunnittaiset vaihtelut talouden tilassa ovat huomattavan suuret. Taloudellinen menestys ei seuraa pelkästään kunnan elinvoimaa tai hyvää päätöksentekokykyä, vaan riippuu nyt harvinaisen paljon vuosien 2022 ja 2023 taitekohtaan ajoittuvan sote-siirtolaskelman vaikutuksista kunnan menoihin ja tuloihin. Yksittäisen kunnan siirtyvien kustannusten ja tulojen välillä voi olla suuria eroja, mikä aikaansaa sen, että osalla kunnista sote-siirto parantaa niin sanottua kunnan talouden tasapainoa ja osalla se heikentää sitä.

Tilanne alkaa näkyä kuntakentässä toden teolla vuodesta 2024 eteenpäin, kun kustannukset nousevat, talouskasvu kehittyy vaimeasti ja poikkeukselliset veroerät väistyvät kuntien tilityksistä pois. Tulopohjaa leikkaa lisää myös sote-siirtolaskelman tarkentuminen.

Valtiovarainministeriö tiedotti (17.11.2023) vuoden 2023 verotuksen valmistumisen aiheuttaneen muutoksia sote-siirtolaskelmiin ja kuntien valtionosuuksiin. Vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa pysyväksi valtionosuuden vähennykseksi arvioitiin 224 milj. ja vuotta 2023 koskeva osuus 112 milj. euroa. Verotuksen valmistuminen muutti vuoden 2024 valtionosuuksia siten, että pysyvä vähennys kuntien valtionosuuksiin kasvaa yhteensä 501 milj. euroon. Valtiovarainministeriön (23.11.2023) antaman tiedotteen mukaan kuntatalouteen vuonna 2024 kohdistuvia vaikutuksia ehdotetaan lievennettäväksi. Vuotta 2023 koskeva jälkikäteinen valtionosuusvähennys siirrettäisiin vuosien

2024 ja 2025 sijasta tehtäväksi vuosina 2025–2027. Lisäksi vuoden 2024 valtionosuuteen tehtäisiin 192 miljoonan euron määräaikainen lisäys, jota vastaavasti valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisesti vuosittain 64 miljoonaa euroa vuosina 2025–2027.

Kuntaliiton pääekonomistin talouskatsauksen (16.10.2023) mukaan kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio 2024–2027 on heikentynyt kevään 2023 ennusteesta. Kuntasektorin investoinnit huomioiva rahoitusjäämä jää 2024–2027 selvästi alijäämäiseksi ja kuntien lainakanta nousee noin viidellä miljardilla eurolla. Kuntien talouden velkaantuminen johtuu kuntien mittavista investoinneista, henkilöstömenojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoituksesta. Painelaskelmien mukaan heikoimmoin pärjäävät pienet, alle 5000 asukkaan kunnat.

Koko maan ennusteessa on kuntien kesken kuitenkin suurta, aikaisempaa epäloogisempaa vaihtelua. Väestöpohjan muutokset, kuntien kaventunut tehtäväkenttä ja sote-uudistuksen rahoituslainsäädäntö on jakanut kuntakentän uudelleen. Lukuisten sote-rahoituspäätösten yhteisvaikutus yksittäisen kunnan tulopohjaan on varsin satunnainen. Joillakin kunnilla valtionosuudet ovat miinuksella yhä vuonna 2027.

Hallitusohjelmassa ei ole merkittäviä kuntataloutta heikentäviä tai vahvistavia elementtejä ainakaan lähivuosina. Hallitusohjelmaan sisältyy leikkauksia esimerkiksi opetus- ja kulttuuritoimen valtionavustuksiin, mutta toisaalta kiinteistöverotukseen tehtävät muutokset nostavat kiinteistöverotuottojen määrää (maapohjan kiinteistöveroprosentin eriyttäminen yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajan nostaminen 1,3 %). Eduskunta hyväksyi kiinteistöverolain muuttamisen 8.11.2023 ja lain on tarkoitettu tulla voimaan 1.1.2024.

Kuntaliiton pääekonomistin talouskatsauksen (16.10.2023) mukaan hallitusohjelman ulkopuolelta kuntien tilannetta kuitenkin helpottaa työnantajan työttömyysvakuutusmaksun alennus vuonna 2024. Jos se otetaan mukaan valtion toimenpiteiden tarkasteluun niin muutosten yhteisvaikutus kääntyy nettona arviolta noin 0,2 miljardia euroa kuntataloutta vahvistavaksi.

Riskit odotettua heikommasta työllisten määrän lisäyksestä sekä talouskasvusta ovat suuret. Kuntien talousjohtajat ennakoivatkin kuntatalousohjelman ennusteen mukaisesti talousnäkyksiensä nopeaa heikentymistä ja uusien sopeutustoimien tarpeen voimakasta kasvua.

2.3 Kaupungintalous

Talouden yleiskuva

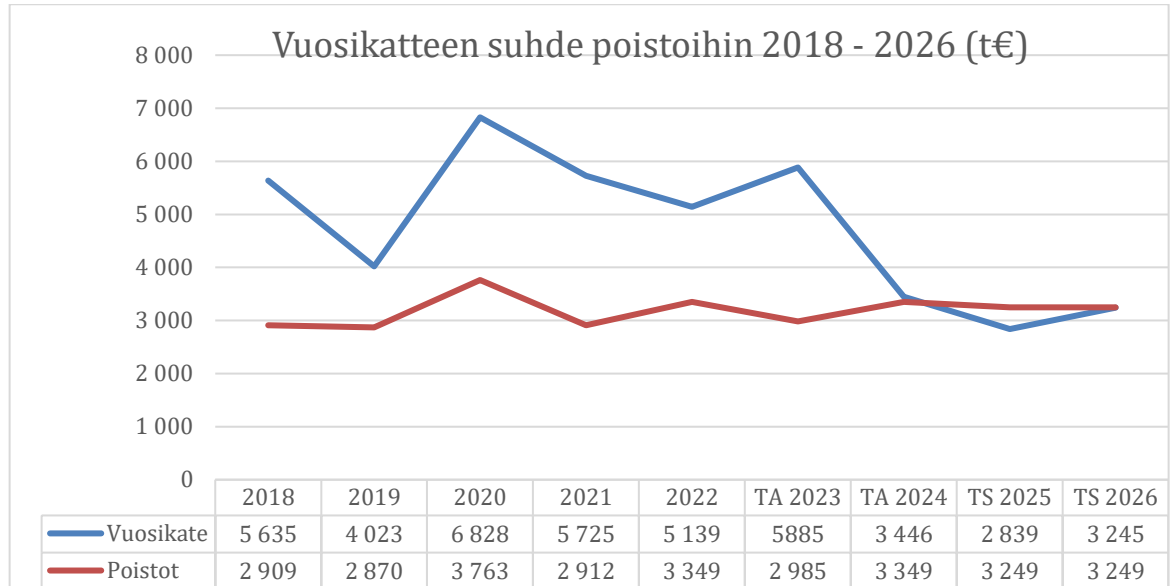
Kiteen taloudellinen asema on edelleen vahva. Talouden yleiskuva on esitetty alla olevassa taulukossa.

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA+muutos 02/2023	TA 2024
Asukasluku	9 935	9 876	9 729	9 397	9 242
Veroprosentti	21,00 %	20,75 %	20,75 %	8,11 %	8,1 %
Verotulot, M€	32,6	33,5	34,2	18,1	17,8
Valtionosuudet, M€	42,1	41,0	43,9	14,7	11,7
Vuosikate, M€	6,8	5,7	5,1	5,9	3,4
Vuosikate, €/asukas	687	580	528	626	373
Toimintakate, M€	-68,3	-69,1	-73,4	-27,3	-26,3
Investoinnit, netto M€	-3,5	-2,2	-2,9	-6,9	-8,5
Laina vuoden lopussa M€	4,3	3,4	2,5	1,6	1,3
Laina vuoden lopussa €/as.	432	340	255	170	136
Taseessa yli-/alijäämää vuoden lopussa, M€	23,7	26,5	27,4	30,3	30,4

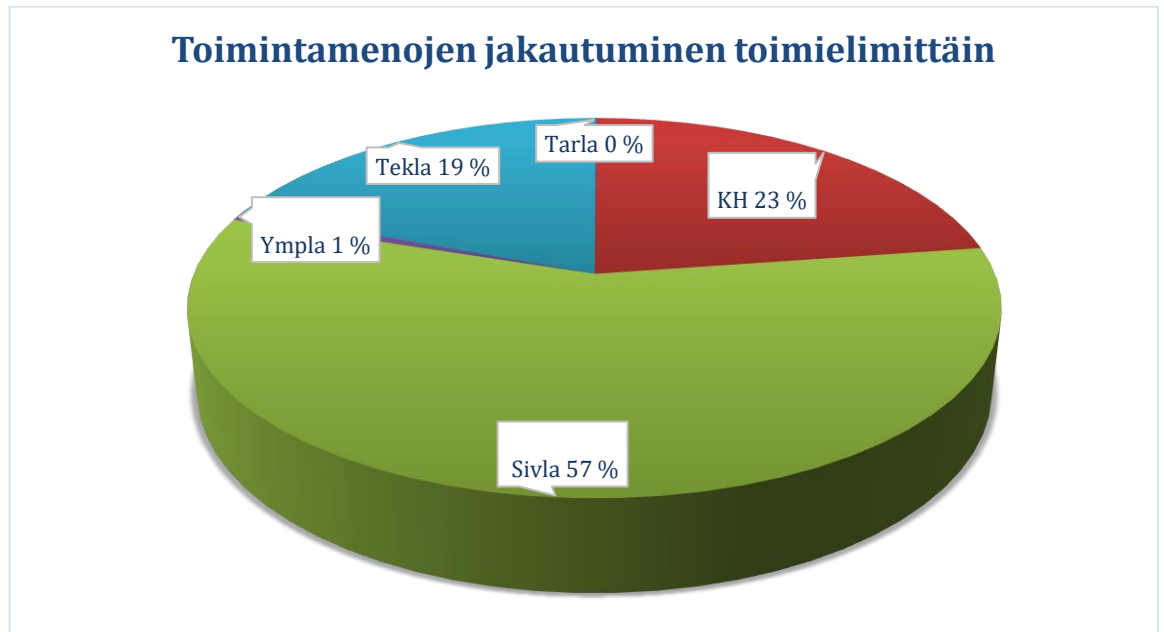
Kiteen taseen 31.12.2022 mukainen ylijäämä oli 27,4 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarviossa kulu-
van vuoden ylijäämäksi arvioidaan 2,9 milj. euroa. Taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Kuntataloudessa vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyttä. Vuosi-
kate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettä-
väksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että tulo-rahoitus on riit-
tävä, jos vuosikate on vähintään pysyvien vastaavien poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keski-
määräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot, kunnan ei keski-
määrin tarvitse velkaantua, realisoida omaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palve-
luiden tuotantovälineet toimintakunnossa. Jos vuosikate jää negatiiviseksi, tulo-rahoitus ei riitä edes

juokseviin menoihin. Kaupungin vuosikate on riittänyt poistojen kattamiseen vuosina 2018-2022. Vuosikatteen ennustetaan riittävän kattamaan poistot vuosina 2023-2024. Taloussuunnitelmavuosina 2025-2026 arvioidaan, että vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Vuosikatteen suhde poistoihin on esitetty alla olevassa kuvassa.

Vuonna 2024 ulkoisten ja sisäisten toimintamenojen määrä on yhteensä 37,8 milj.euroa. Toimintamenot jakautuu toimielimittäin seuraavasti: sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 21,7 milj.euroa, kaupunginhallitus 8,6 milj.euroa, tekninen lautakunta 7,2 milj.euroa, ympäristölautakunta 0,3 milj.euroa ja tarkastuslautakunta 31 tuhatta euroa. Toimintamenojen jakautuminen toimielimittäin on esitetty alla olevassa kuvassa.

Suunnittelukauden riskit

Sote-uudistuksen vuoksi kaupungin taloudellinen asema riippuu paljon vuosien 2022 ja 2023 taitekohtaan ajoittuvan sote-siirtolaskelman vaikutuksista kunnan menoihin ja tuloihin. Pohjois-Karjalan kuntien osalta sote-siirto heikensi merkittävästi kuntien talouden tasapainoa.

TE-palvelut 2024-uudistuksessa työvoima- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien järjestämisvastuulle. Näistä palveluista muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus viedään osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää. Tämän hetkisen ennusteen mukaan valtionosuuksien kasvu ei kuitenkaan kata kaikkia TE-palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Pohjois-Karjalan kuntien osalta rahoitusvajeen arvioidaan olevan 43 euroa/asukas.

Kuntatalousohjelman ennusteen mukaisesti talousnäkymissä ennakoidaan heikentymistä. Talouden huonontumisen seurauksena myös kaupungin saamat verotulot saattavat heikentyä.

Kaupunkikonsernin kiinteistömässä on edelleen tarpeeseen nähden liian suuri ja siitä aiheutuu kaupungille ylimääräisiä kustannuksia. Syntyvyyden pienenemisen vuoksi kouluverkkotarkastelu on ollut tarpeellinen.

Koko kaupunkikonsernin talouden sopeuttaminen on haasteellinen tehtävä, jonka mukaisia toimenpiteitä ryhdytään toteuttamaan.

3 KITEEN KAUPUNKISTRATEGIA 2021–2025

Kiteen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.5.2022 § 18 kaupunkistrategian valtuustokaudelle 2021–2025.

Kaupunginhallituksen hyväksymään talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeeseen viitaten toimialojen tulee huomioida kaupunginvaltuuston 16.5.2022 § 18 hyväksymän Kiteen kaupunkistrategian 2021–2025 asettamat talouden ja toiminnan tavoitteet. Kaupunkistrategia pitää sisällään Kiteen kaupungin mission, vision, vahvuudet, toimintaympäristökuvauksen, arvot, strategiset kehittämistarpeet, investoinnit ja mittarit valtuustokaudelle 2021-2025.

KITEE – PYSYTÄÄN VÄYLÄLLÄ!

Palveleva ja yhteisöllinen kylien ja pitäjien kaupunki
Rohkeasti tulevaisuuteen navigoiva kaupunki
Luotettava yhteistyökumppani yrityksille
Luonnollisesti osana luontoa ja vesistöjä

KITEEN VAHVUUDET

- Kaupungin vahva talouden selkänoja – vakavarainen
- Erinomainen saavutettavuus - maalta, mereltä, ilmasta ja rajalta
- Laadukkaat ja kokoaan monipuolisemmat palvelut – julkiset ja yksityiset
- Juuret maa- ja metsätaloudessa – mansikat, maito ja luonnontuotteet
- Monipuolinen teollinen tuotanto – suksista tekstiileihin, koneista kemianteollisuuteen ja huonekaluihin
- Kulttuurin kultajyviä – näyttelyitä, tapahtumia ja maailman luokan menestystarinoita
- Vireät ja yhteisölliset kylät – talkoohenkeä ja kehittämistä
- Ainutlaatuiset Natura-vesistöt – kalastus, virkistyskäyttö ja matkailu

ARVOT - TOIMINNAN VÄYLÄMERKIT**Yhteisöllisyys**

Pidämme kaikki mukana, ehkäisemme sosiaalista eriytymistä, vahvistamme yhdessä tekemisen kulttuuria ja toivotamme kaikki tervetulleiksi. Vahvat yhteisömme tukevat ja vahvistavat toinen toisiaan ja jakavat kehittämiään toimintamalleja.

Palveluhenkisyys

Huolehdimme, että Kiteellä julkisten ja yksityisten toimijoiden palvelu on aina kohteliasta, avointa ja lämminhenkistä.

Luottamus

Olemme luottamuksen arvoisia, luotamme itseemme ja uskallamme, luotamme toisiimme ja rakennamme tulevaisuutta, luomme avoimen luottamukselliset suhteet naapureihin ja yhteistyötahoihin.

Tulevaisuuden usko

Pidämme Kiteen taloudellisesti vakaana, hyödynnämme uusinta tietoa ja etsimme ennakkoluulottomasti uusia innovatiivisia menestyksen väyliä.

KITEEN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖN RISTIAALLOKOITA**Ihmiset ja yhteisöt**

- Väestön vanheneminen
- Hyvinvointipalveluiden pysyvyyden haasteet
- Työn ja koulutuksen saatavuus
- Elinympäristöön kohdistuvat haasteet, luonto, rakennetun ympäristön vanheneminen
- Syrjäytymisen ja yksinäisyyden lisääntyminen

Ilmastonmuutos, hiilineutraalisuuden tavoittelu ja kiertotalous

- Paikallisen ilmaston voimakas vaihtelu, vaikutukset maa- ja metsätalouteen
- Mahdolliset massamuuttoliikkeet
- Energian, polttoaineiden ja ruuan hintojen kehitys
- Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen
- Kestävän kehityksen mukaisen matkailumallin rakentaminen

Digitalisaatio ja liikkuminen

- Digitaalisten palveluiden kehityksessä ja hyödyntämisessä mukana pysyminen
- Kehittyvät tietoliikenneyhteydet
- Perinteiset liikenneverkot ja väylät, tiestö, kevytliikenne, tavaraliikenteen sujuvuus

Työvoiman ja koulutuksen taso ja saatavuus

- Rajoittaa elinkeinoelämän kehittymistä
- Haaste julkisella puolella, kunta, sote, pelastus ja palo
- Kotouttamisen järjestämisen haasteet
- Vakava kohtaanto-ongelma
- Väestön koulutustason eriytyminen alueiden välillä
- Fyysisten koulutusyksiköiden olemassaolon turvaaminen
- Koulutuksen arvostuksen heikkeneminen

STRATEGISET TOIMENPITEET**Ihmiset ja yhteisö**

- Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti.
- Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluita.
- Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.
- Vahvistamme Kiteen keskustan vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä luomalla uusia mahdollisuuksia kokea kulttuuria, urheilua ja yhdessäoloa.
- Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohtaen.
- Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.
- Huolehdimme kattavien sosiaali- ja terveystalouden saatavuudesta ja laadusta.

Yrittäminen ja elinkeinotoiminta

- Vaikutamme työvoiman saatavuuteen: huolehdimme ajantasaisen koulutuksen saatavuudesta, edistämme muuttoa Kiteelle, tuemme rekrytointeja, edistämme avointen työpaikkojen markkinointia, varmistamme liikenteellisen saavutettavuuden ja pyrimme vaikuttamaan alueen asuntotilanteeseen.
- Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle.
- Tehostamme uusien yritysten hakemista Kiteelle uudistamalla toimintamallia ja hankkimalla tarvittavaa asiantuntijuutta.
- Kehitämme aloittelevien ja pienten yritysten tukea.
- Markkinoimme aktiivisesti yritystiloja ja –tontteja mukaan lukien etätyötilat - selvitämme eri toimintamallien edut ja teemme päätökset.
- Keskitämme elinkeinotoimintaa tukevan hanketoiminnan hallinnoinnin yhdelle asiantuntijalle taholle.
- Varaudumme TE-palveluiden uudistukseen kehittämällä mahdollisimman saumattoman yhteistyömallin työllisyys- ja elinkeinopalveluiden välille.
- Kehitämme lupapalveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.
- Terävöitämme kärkiviestejämme viestinnässä ja markkinoinnissa.

Laadukkaat, kattavat ja kohtuuhintaiset palvelut

- Muodostamme laadukasta kasvatus- ja koulutuspalvelua tarjoavan tarvetta vastaavan varhaiskasvatus- ja kouluverkon.
- Vastaamme tilojen ja infran suunnittelulla muuttuvan väestön muuttuviin tarpeisiin.
- Mahdollistamme riittävät tietoliikenneyhteydet, varmistamme tavaraliikenteen sujuvuuden ja pidämme yllä toimivaa asiointi- ja palveluliikennettä.
- Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.
- Edistämme kaupunkikeskustan toimivuutta ja virkeyttä, mikä tukee monipuolisten palveluiden kehittymistä ja saatavuutta.

- Tuotamme monipuoliset liikunnan ja kulttuurin kehittyvät palvelut, jotka osaltaan lisäävät kiteeläisten viihtyvyyttä ja terveyttä, piristävät matkailutoimintaa ja kohentavat kaupungin imagoa.
- Edistämme yhteistyötä tulevan hyvinvointialueen kanssa ja varmistamme palveluiden sujuvuuden ja saatavuuden.

Luonto ja rakennettu ympäristö

- Huolehdimme ainutlaatuisista, puhtaista ja vetovoimaisista järviolueista.
- Huomioimme luontoarvot ja luonnon kestävä ja pitkäjänteisen virkistyskäytön kaavoituksessa, rakentamisessa ja päätöksenteossa.
- Teemme Hinku-kuntana kestäviä ja hiilineutraaleita ratkaisuja ympäristön parantamis- ja rakentamistoimenpiteissä.
- Sähköistämme asteittain kaupunkiorganisaation omaa liikennettä.
- Pyrimme rakennetun ympäristön suunnittelussa yleisen viihtyvyyden lisäämiseen ja yhteisöjen toimintaedellytysten parantamiseen.
- Parannamme asteittain kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia.
- Tuemme elinkeinojen kehittymistä ympäristöseikat huomioiden.

Elinkeinojen kehittäminen - toimialat

- Vahva ja monipuolinen teollinen tuotanto
- Kehittyvä ja monipuolinen matkailu
- Maa- ja metsätalous ja luonnontuotteet sekä jatkojalostus
- Uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksien edistäminen
- Muotoilu ja suunnittelu eri muodoissaan
- Aika- ja paikkariippumattoman työn mahdollistaminen
- Ennakkoluuloton suhtautuminen uusiin avauksiin

Investoinnit – ankkuri ylös!

- Suunnitelma teollisuuskiteistöjen ja -alueiden kehittämistarpeista ja toimenpiteistä
- Kiteen kaupunkikeskustan kehittäminen vuoden 2023 loppuun mennessä
- Aimon kehittämisprosessin loppuun saattaminen vuoden 2024 loppuun mennessä
- Kirjaston ja kaupungintalon ratkaisut vuoden 2025 loppuun mennessä
- Infotaulu valtatie kuuden varteen ja mahdollisesti myöhemmin rajanylityspaikan läheisyyteen
- Kesälahden kouluratkaisu ja toimenpiteet vuoden 2025 loppuun mennessä
- Liikuntapaikkasuunnitelmaa ja toimenpiteitä toteutetaan vuosittain
- Puhoksen kanavahankkeessa edetään kannattavuutta arvioiden

Kaupunkistrategiassa asetetut strategiset tavoitteet viedään vuosittain kaupungin talousarvioon ja käyttösuunnitelmaan, joissa määritellään tarvittavat määrärahat ja resurssit. Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain osavuosisiraporteissa ja tilinpäätöksessä.

Kaupunkistrategian talouden mittarit ja niiden toteutuminen

Valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisia talouden hoidon mittareita ovat:

- Veroprosentti maakunnan keskitasolla
- Kaupungin omavaraisuusaste 70 %
- Konsernin lainat ja vuokravastuut enintään 3 700 euroa / asukas
- Konsernin vuosikate riittää kattamaan poistot keskipitkällä aikavälillä (4 vuotta)
 - kriisikuntakriteeristöissä vuosikate 80 % poistoista
- Kaupungin vuosikate ja nettoinvestoinnit ovat tasapainossa keskipitkällä aikavälillä (4 vuotta)

4 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN PERUSTELUT

4.1 Yleistä

Kaupunginhallitus antoi 25.9.2023 § 232 talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024–2026 laadintaohjeet ja talousarvioraamin vuodelle 2024. Kaupunginhallitus antoi 23.10.2023 § 265 tarkennetun talousarvioraamin. Hyväksytyin talousarvioraamin toimintakate oli -26,3 miljoonaa euroa. Raamin mukainen verotulojen määrä oli 17,6 miljoonaa euroa ja valtionosuuksien määrä oli 11,6 miljoonaa euroa. Talousarvioraamin mukaisilla luvuilla tilikauden tulokseksi arvioitiin 0 euroa.

Talousarviossa 2024 kaupungin toimintakate eli nettomenot ovat - 26,3 milj. euroa. Muutetun talousarvion 2/2023 toimintakate oli -27,3 milj. euroa. Vuonna 2024 verotuloja arvioidaan kertyvän 17,8 miljoonaa euroa, kun muutettuun talousarvioon 2/2023 verotuloja arvioitiin kertyvän 18,1 milj. euroa. Vuonna 2024 valtionosuudet ovat 11,7 milj.euroa, kun ne talousarviossa 2/2023 oli 14,7 milj. euroa. Tilikauden tulos on positiivinen noin 0,1 milj.euroa.

4.2 Kumppanuuspöydät

Kumppanuuspöytien toimivuutta arvioidaan saatujen kokemusten perusteella. Niiden uudistamisesta ja sisällöstä päätetään vuoden 2024 aikana.

Kaupunginhallitus

Palveluista, tapahtumista, muutoksista ja kaupungin toimista tiedotetaan läpinäkyvästi, aktiivisesti ja ennakkoiden. Kuntalaisia kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan. Kumppanuuspöytäkeskusteluissa esille nousseita asioita olivat muun muassa elinvoiman edistäminen, matkailuneuvojien tarve sekä kumppanuussopimukset.

Tekninen lautakunta

Suuri osa tekniselle lautakunnalle osoitetuista kumppanuuspöytäesityksistä edellyttää kuntatekniikan tulosalueelle kohdistuvia investointeja. Kumppanuuspöytäesitysten toteutukselle ei kuitenkaan tällä hetkellä ole kohdennettu omaa yleiskäyttöistä investointimäärärahaa. Sen sijaan esityksiä pyritään yhdistämään investointisuunnitelmaan jo sisältyviin kohteisiin ja tarvittaessa esitetään kohdekohtaisia uusia määrärahoja.

Merkittävimmät aiempien vuosien kumppanuuspöytäkeskusteluissa esillä olleet investointikohteet ovat Kiteen keskustan kaupunkikuvan parantamishanke sekä Linkin ympäristöön suunniteltu leikkipuistokokonaisuus. Kaupunkikuvan parantamishanke päättyy vuoden 2023 lopussa, jonka jälkeen keskusta-alueen kehittämistä jatketaan erillisinä kohdeinvestointeina. Linkin ympäristön leikkipuistokokonaisuus taas valmistuu kesällä 2024. Lisäksi tekninen lautakunta on hyväksynyt Kesälahden taajamasuunnitelman ja Puhoksen ympäristösuunnitelman, jotka ohjaavat kyseisten taajamien kehittämistyötä. Kyseessä olevissa suunnitelmissa on huomioitu kattavasti myös kumppanuuspöydissä tehdyt toimenpide-esitykset. Investointiohjelmaan sisällytetyllä venesatamien, vieraslaitureiden ja rantautumispaikkojen määrärahalla pystytään myös toteuttamaan kumppanuuspöydissä esillä olleita ehdotuksia sekä aloitteita.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan toimialan osalta kumppanuuspöydissä käytiin keskustelua erityisesti kouluverkosta. Merkittäviä investointeja sivistystoimella ei ole suunnitelmissa suunnata Kiteen eri alueille kumppanuuspöytien keskusteluiden perusteella. Kumppanuusopimuksia eri yhdistytoimijoiden kanssa jatketaan.

4.3 Verotulot

Kuntien verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta.

Sote-uudistuksen vuoksi vuonna 2023 saatiin verotuloja aiemmilta vuosilta korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien mukaisesti, mistä seuraa se, että verotulot nousi vuonna 2023, mutta alenee ns. verohäntien vaikutusten poistussa vuonna 2024.

Tuloveroa arvioidaan kertyvän vuonna 2024 yhteensä 12,5 milj. euroa, mikä on noin 0,2 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Yleinen kiinteistöveroprosentti säilyy vuonna 2024 ennallaan 0,95 prosentissa ja vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,55 prosentissa. Myös muun asunnon kiinteistöveroprosentti säilyy samana eli on 1,10 %. Yleishyödylliset yhteisöt on vapautettu kiinteistöverosta myös vuonna 2024.

Kiinteistöverotukseen marraskuussa 2023 tehdyt muutokset nostavat kiinteistöverotulojen määrää (maapohjan kiinteistöveroprosentin eriyttäminen yleisestä veroprosentista ja sen alarajan nostaminen 1,3 %) Kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän vuonna 2024 yhteensä 3,2 milj.euroa, kun vuoden 2023 muutetussa talousarviossa ennakoitiin kiinteistöveroja kertyvän 3,0 milj.euroa.

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2024 yhteensä 17,8 milj. euroa, kun vuoden 2023 muutetussa talousarviossa ennakoitiin verotuloja kertyvän 18,1 milj. euroa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty veroprosentit vuosilta 2020 – 2024.

VEROPROSENTIT 2020-2024					
Vuodet	2020	2021	2022	2023	2024*
Tuloveroprosentit					
*Vuodesta 2024 alkaen kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.					
Kitee	21,00	21,00	20,75	8,11	8,1
5 001–10 000 as. kunnat	20,79	20,79	20,72	8,58	8,7
Pohjois-Karjala	20,74	20,74	20,74	8,11	8,3
Koko Maa	19,97	19,97	20,01	7,37	7,5
Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentit					
Kitee	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Pohjois-Karjala	0,47	0,47	0,46	0,47	0,47
Koko Maa	0,49	0,50	0,51	0,50	0,51
Muiden asuntojen kiinteistöveroprosentit					
Kitee	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Pohjois-Karjala	0,47	0,47	0,46	0,47	0,47

4.4 Valtionosuudet

Vuosi	Valtionosuudet yhteensä €	Erytyistä
TP 2021	41 010 366	Koronatuki 71 910 €
TP 2022	43 946 990	Verotulomenetystenkorvaus johtuen matkakulujen määräaikaisesta korvauksesta 242 951 €
TA 2023	14 677 440	Siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023
TA 2024	11 704 446	Sote-siirtolaskelmien valmistuminen.

Vuoden 2023 valtionosuusarviot perustuvat valtion talousarvioehdotukseen sekä Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton ennakkotietoihin.

Ennakollisten laskelmien mukaan vuonna 2024 Kiteen kaupungin valtionosuudet ovat yhteensä 11,7 milj. euroa. Peruspalveluiden valtionosuus on 10,5 milj. euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 5,3 milj. euroa ja veromenetysten kompensatio 2,1 milj. euroa. Valtionosuuksien määrä laskee 3,0 milj. euroa vuoden 2/2023 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Valtionosuuslaskelma tarkentuu määrätymisperusteiden muutosten tarkentumisen myötä ja lopullinen valtionosuus voi poiketa arvioidusta.

Peruspalveluiden valtionosuuden lisäksi kaupungin kokonaisvaltionosuuksiin vaikuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus. OKM:n valtionosuuksien määrään vaikuttavat suoritämäärien ja mahdolliset yksikköhintojen muutokset.

4.5 Henkilöstö

Henkilöstöpolitiikka

Kiteen kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2022 – 2025 hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022. Henkilöstöpoliittiset tavoitteet ja henkilöstön työhyvinvoinnin tunnusluvut on määriteltävä kaupunkistrategiassa vuosille 2022–2025. Henkilöstöpolitiikka täydentää henkilöstöhallinnon ohjeita ja yhteistoimintaa.

Kiteen kaupungin tärkein voimavara palveluiden tuottamiseksi on henkilöstö. Tärkeää on huomioida, miten sitoutetaan ja pidetään huolta henkilöstöstä, joka toteuttaa uutta kaupunkistrategiaa. Strategian toteutumista ja tarkastelua tehdään aina talousarvion laadinnan yhteydessä.

Edessä on edelleen lukuisia muuttuvia tekijöitä, joiden keskellä työnantaja pyrkii ennakoimaan vaikutuksia henkilöstöön. Kuntatalous kiristyy merkittävästi vuoden 2024 alusta lukien. Kouluverkko-selvityksen ja lasten vähäisen syntyvyyden vaikutukset, työllisyyden TE2024 siirtymisen valtiolta kunnille 1.1.2025, sekä ammattitaitoisen ja kelpoisen henkilöstön veto- ja pitovoimatekijät, mitkä vaikuttavat henkilöstöön. Hyvinvointialueen muodostuminen 1.1.2023 vaikutti Kiteen kaupungin henkilöstössä keskimäärin 70 henkilön vähenemisen.

Kiteen kaupunki pyrkii edistämään henkilöstönsä työhyvinvointia. Työhyvinvoinnin vaikutus ulottuu organisaatiossa paitsi henkilöstöön myös talouteen. Työhyvinvoinnilla lisätään työn tuottavuutta ja laatua.

Työterveysyhteistyön onnistuminen ja vahvistuminen on äärimmäisen tärkeä työkalu työnantajalle henkilöstön työhyvinvoinnissa ja työkyvyn johtamisessa. Kiteen kaupunki kilpailutti onnistuneesti henkilöstönsä työterveyshuollon palvelut, jotka tuotetaan lähipalveluina. Työterveyshuollon palveluissa työnantaja satsaa lisää sairaanhoidollisten palvelujen tuottamiseen talousarvion puitteissa. Toimenpiteen arvioidaan olevan työnantajalle kokonaisedullisempi lääkäri- ja hoitajapulan vaikuttamassa julkisen terveydenhoidon heikkoon ja pitkittyneeseen hoidon saatavuuteen.

Kehittämisen kohteena vuodelle 2024 on henkilöstön työhyvinvoinnissa erityisesti työturvallisuusasiat. Ensisijainen vastuu fyysisestä ja psyykkisestä työturvallisuudesta on esihenkilöillä. Henkilöstön ja johtamisen kehittämisen tavoitteisiin huomioidaan osaamiskartoituksen tuloksia siten, että henkilöstön tiedot, taidot ja osaamisen optimointi mahdollistaa hoitamaan nykyiset ja tulevat työtävät menestyksellisesti.

Henkilöstön kustannuksia ja uusia rekrytointia tulee arvioida perusteellisesti kunkin tehtävän kohdalla tarkastellen tulevia toiminnan sopeuttamisen vuosia. Henkilöstökuluja hallitaan työurien pidentymisellä eläköitymistä hyödyntäen ja ehkäisemällä ennenaikaisia eläköitymisiä. Tulevien vuosien haasteena on osaavan, kelpoisen ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Muita työhyvinvoinnin toimenpiteitä ovat työkyvyn tukeminen eri elämänvaiheissa ja lähiesimiestyön tukeminen. Sairauspoissaoloja pyritään edelleen hillitsemään erilaisilla työkykyä tukevilla toimenpiteillä.

Henkilöstömenojen kehitys vuosina 2013–2024

2013	2014	2015	2016	2017*)	2018	2019	2020	2021	2022	TA** + muutos 2/2023	TA 2024
31,5 milj.€	31,4 milj.€	32,4 milj.€	33,2 milj.€	14,9 milj.€	15,4 milj.€	16 milj. €	16,4 milj.€	17,2 milj.€	14,3 milj. €	16,2 milj.€	15,4 milj.€

*) Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Siun sote aloitti toimintansa 1.1.2017.

***) Siivous- ja ateriapalveluiden siirto Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy:lle 1.1.2023

Henkilöstön kehitys toimialoittain 2017 -31.12.2023									
	Henkilöstöva hvuus raportti 31.12.2017	Henkilöstöva hvuus raportti 31.12.2018	Henkilöstö- vahvuus raportti 31.12.2019	Henkilöstö- vahvuus raportti 31.12.2020	Henkilöstö- vahvuus raportti 31.12.2021	Henkilöstö- vahvuus raportti 31.12.2022	Henkilöstö arvio 31.12.2023	Muutos 31.12.2017	Muutos % 31.12.2017
Kaupunginhallitus									
vakituiset	19	19	15	20	14	15	17	-2	
määräaikaiset	1	0	5	5	5	6	6	5	
sijaiset	1	1	2	0	1	1	0	-1	
työllistetyt	12	16	13	12	14	11	4	-8	
oppisopimussuhteinen	0	2	1	0	1	0	0	0	
oppilas, harjoittelija	0	0	0	0	0	0	1	1	
Kaupunginhallitus yhteensä	33	38	36	37	35	33	28	-5	-14,3
Sivistyslautakunta									
vakituiset	182	176	177	180	176	166	163	-19	
määräaikaiset	22	39	48	50	42	62	64	42	
sijaiset	10	15	13	12	16	9	8	-2	
työllistetyt	17	11	18	6	13	15	6	-11	
oppisopimussuhteinen	0	1	1	2	0	0	0	0	
oppilas, harjoittelija	0	0	0	0	0	0	0	0	
Sivistyslautakunta yhteensä	231	242	257	250	247	252	241	10	4,0
Tekninen lautakunta ja Ympäristölautakunta									
vakituiset	69	68	61	65	63	62	20	-49	
määräaikaiset	2	3	2	5	3	5	2	2	
sijaiset	5	11	8	9	13	10	2	-3	
työllistetyt	9	6	11	9	6	15	8	9	
oppisopimussuhteinen	0	1	1	1	1	2	0	1	
oppilas, harjoittelija	0		0	0	0	0	0	0	
Tekninen lautakunta yhteensä	85	89	83	89	86	94	32	-40	-46,5
Kaikki toimielimet yhteensä									
vakituiset	270	263	253	265	253	243	200	-70	
määräaikaiset	25	42	55	60	50	73	72	47	
sijaiset	16	27	23	21	30	20	10	-6	
työllistetyt	38	33	42	27	33	41	18	-20	
oppisopimussuhteinen	0	4	3	3	2	2	0	0	
oppilasharjoittelija	0	0	0	0	0	0	1	1	
YHTEENSÄ	349	369	376	376	368	379	301	-48	-13,0

Henkilöstömäärä oli 31.12.2022 yhteensä 379 henkilöä, joista vakinaisia 243. Vuonna 2023 keskimääräisen henkilöstömäärän arvioidaan olevan talousarvion mukaisesti noin 320 henkilöä. Keskimäärin henkilöstömäärän kokonaisuudessaan arvioidaan vuonna 2024 olevan yhteensä noin 300 henkilöä. Siivous- ja ruokapalveluiden henkilöstön liikkeenluovutuksessa poistui n. 60 henkilöä Kiteen kaupungin palveluksesta ja n.10 henkilöä Siun soten kohteisiin työllistyneistä 1.1.2023 lukien. Vastaavasti Ketin purkautumisen myötä kaupungin palveluksessa aloitti kolme henkilöä.

Vuoden 2023 aikana arvioidaan eläköityvän Kiteen kaupungin palveluksesta 6 vakinaista henkilöä ja vuosina 2024–2028 yhteensä 38 vakinaista henkilöä, joka on 19 % tilanteen 31.12.2023 arvioidusta vakinaisesta henkilöstöstä.

Vuoden 2022 sairauspoissaoloihin vaikutti runsaiden korona- ja flunssatartuntojen määrä. Samaisesta syystä arvioidaan vuoden 2023 loppuun marras-joulukuulle sairauspoissaolojen kasvua, vaikka muutoin sairauspoissaolojen kehitys vuoden 2023 osalta on toteutunut jopa talousarviota paremmin, eli pienempänä.

Eläköitymisen toteutuminen toimialoittain 2017–2023 ja ennuste 2024–2028

Toimiala	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	YHT.
Kaupungin-hallitus	1	2	2	3	1	0	1	1	2	0	0	1	14
Sivistyskeskus	9	11	11	9	5	13	4	6	8	6	5	5	92
Tekninen	4	4	7	3	7	5	1	1	1	1	1	0	35
YHTEENSÄ	14	17	20	15	13	18	6	8	11	7	6	6	141

Sairauspoissaolojen kehitys toimialueittain 2017 - 2023

Toimielin	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	Arvio 2023
	Kalent.pv.	Kalent.pv.	Kalent.pv.	Kalent.pv.	Kalent.pv.	Kalent.pv.	Kalent.pv.
Kaupungin-hallitus	538	336	373	215	201	482	308
Sivistys	2633	2533	2337	2885	2986	3585	2270
Tekninen	1340	974	1148	1908	1095	1482	213
Yhteensä	4511	3843	3858	5008	4282	5549	2791

4.6 Investoinnit

Talousarvion vuoden 2024 investointimenot ovat -10,9 milj. euroa ja -tulot 2,4 milj. euroa. Investointien nettosumma on -8,5 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,2 milj. euroa.

Investointiohjelmaan sisältyy elinvoimaa, kuntakuvaa, alueiden vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä lisääviä rakentamishankkeita mm. Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalihanke, keskustan kierto-liittymä sekä Puhoshallin ja kaupungintalon muutostyöt.

4.7 Vieras pääoma

Vuoden 2022 lopussa lainaa oli 2,5 milj. euroa. Vuonna 2023 ei ole otettu uutta pitkäaikaista lainaa. Alla olevassa taulukossa on esitetty vuosittainen lainamäärän muutos.

Vuoden 2024 korkokuluiksi arvioidaan nykyisellä lainakannalla 35 tuhatta euroa.

Suunnitelmanmukaiset lainojen lyhennykset ovat vuonna 2024 yhteensä 0,3 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2024 enintään 1,0 milj. euroa.

Vuosi	Lainamäärä milj. € 31.12.	Lyhennys milj. €	Kassa lainojen osuus lainoista milj. €	Uusi pitkäaikainen laina milj. €
TP 2021	3,4	0,9	0	0,0
TP 2022	2,5	0,9	0	0,0
TA 2023	1,6	0,8	0	0,0
TA 2024	1,3	0,3	0	1,0

5 TALOUSARVION SITOVUUS JA TALOUSARVIOSSA ANNETTAVAT TOIMIVALTUUDET

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvion. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kaupungin toiminnassa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion sitovia eriä ovat kaupunginvaltuuston hyväksymät toiminnan tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovuustaso päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Talousarvion sitovuus valtuustoon nähden tarkoittaa sitä, että asetettua tavoitetta ei saa alittaa eikä annettua määrärahaa (brutto tai netto) ylittää tai tuloarviota alittaa ilman valtuuston lupaa. Ensisijaisesti määrärahasta ja tavoitteesta vastuussa oleva(t) tilivelvolliset kattavat mahdollisen tarpeen oman sitovan kokonaisuuden sisältä. Jos kattamista ei pystytä tekemään, tilivelvollisten tulee esittää hyvissä ajoin valtuustolle määrärahan tarve, tavoitteen muutos ja esitys, miten syntynyt rahoitustarve katetaan.

5.1 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus kaupunginvaltuustoon nähden

Kiteen kaupungissa talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on seuraava:

Käyttötalousosa:

Tulosalueiden (14 kpl) sitovat toiminnan tavoitteet ja toimintakate.

Tuloslaskelmaosa:

Verotulot ja valtionosuudet

Investointiosa:

Yksittäisen yli 1 milj.euron hankkeen investointimenon (netto) on valtuustoon nähden sitova. Kaupunginhallituksen ja lautakuntien investointimenojen (netto) yhteissumma on valtuuston nähden sitova.

Valtuusto päättää yksittäisistä yli 1 milj. euron kustannusarvion hankkeista. Kaupunginhallituksen investointiosaan sisältyy yli 0,5 milj.euron kustannusarvion hankkeet.

Rahoitusosa:

Korollisten lainojen muutos ja antolainojen lisäys

Talousarvion sitovuus kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden

Kiteen kaupungissa talousarvion sitovuus kaupunginhallitukseen ja lautakuntiin nähden on seuraava:

Käyttötalousosa:

Tulosyksikön sitovat toiminnan tavoitteet ja toimintakate.

Investointiosa:

Kunkin toimielimen yksittäisen hankkeen tai kalustohankinnan investointimeno on kaupunginhallitukseen tai lautakuntiin nähden sitova.

Yhteenveto käyttötalousosan valtuuston nähden sitovista määrärahoista

Seuraavassa taulokossa on esitetty yhteenveto talousarvion käyttötalousosan nähden sitovista määrärahoista sekä tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat.

Tulosalue	TA 2024 toimintakate (€)	Tilivelvolliset
Tarkastustoimi	-31 000	Tarkastuslautakunnan jäsenet
Yleishallinto	-2 885 134	Kaupunginhallituksen jäsenet kaupunginjohtaja talousjohtaja hallintopäällikkö
Elinvoima- ja omistajaohjaus	-3 014 653	Kaupunginhallituksen jäsenet kaupunginjohtaja maankäyttöpäällikkö
Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto	-267 735	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja
Varhaiskasvatus	-4 349 009	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja varhaiskasvatuksen päällikkö
Peruskoulutus	-11 228 296	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja
Toisen asteen koulutus	-2 145 155	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja lukion rehtori
Kirjastopalvelut	-591 657	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja
Vapaa-aikapalvelut	-1 760 785	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja vapaa-aikapäällikkö
Joukkoliikenne	-217 110	Sivistys- ja vapaa-aikalautakun- nan jäsenet sivistysjohtaja
Rakentaminen ja ympäristön valvonta	-215 812	Ympäristölautakunnan jäsenet ympäristöpäällikkö
Teknisen toimen hallinto	53 609	Teknisen lautakunnan jäsenet tekninen johtaja
Toimitilat	1 385 006	Teknisen lautakunnan jäsenet tekninen johtaja

Tulosalue	TA 2024 toimintakate (€)	Tilivelvolliset
Kuntatekniikka	-1 039 785	Teknisen lautakunnan jäsenet tekninen johtaja kuntatekniikan päällikkö

Yhteenveto investointiosan valtuuston nähdn sitovista määrärahoista

Seuraavassa taulokossa on yhteenveto talousarvion investointiosan valtuuston nähdn sitovista määrärahoista sekä tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat. Luvussa 10 on esitetty yksityiskohdainen investointiohjelma.

Toimielin	TA 2024 investointimenot yhteensä netto	Tilivelvolliset
Kaupunginvaltuusto	6,3 milj. euroa	Kaupunginhallituksen jäsenet kaupunginjohtaja
Kaupunginhallitus	0,6 milj. euroa	Kaupunginhallituksen jäsenet kaupunginjohtaja
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta	0,2 milj. euroa	Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	1,4 milj. euroa	Teknisen lautakunnan jäsenet tekninen johtaja

5.2 Talousarviossa annettavat toimivaltuudet vuodelle 2024

Kiteen kaupungin euromääräiset toimivaltuudet (alv 0 %) vuodelle 2024 ovat seuraavat:

Toimielin / viranhaltija	Sopimukset, sitoumukset ja hankehakemuksen omarahoitusosuus	Tavaroiden ja palvelui- den hankkiminen/ostaminen
Kaupunginhallitus	500 000 euroa ja suuremmat	alle 1 000 000 euroa
Lautakunnat	alle 500 000 euroa	alle 500 000 euroa
Kaupunginjohtaja	alle 120 000 euroa	alle 120 000 euroa
Talousjohtaja	alle 80 000 euroa	alle 80 000 euroa
Sivistysjohtaja	alle 80 000 euroa	alle 80 000 euroa
Tekninen johtaja	alle 150 000 euroa	alle 150 000 euroa
Hallintopäällikkö	alle 30 000 euroa	alle 30 000 euroa
Maankäyttöpäällikkö	alle 60 000 euroa	alle 60 000 euroa
Vapaa-aikapäällikkö	alle 30 000 euroa	alle 30 000 euroa
Varhaiskasvatuksen päällikkö	alle 30 000 euroa	alle 30 000 euroa
Lukion rehtori	alle 30 000 euroa	alle 30 000 euroa
Kirjastotoimenjohtaja	alle 30 000 euroa	alle 30 000 euroa
Perusopetuksen rehtori (Arppen koulu)	alle 10 000 euroa	alle 10 000 euroa

Toimielin / viranhaltija	Sopimukset, sitoumukset ja hankehakemuksen omarahoitusosuus	Tavaroiden ja palvelui- den hankkiminen/ostaminen
Perusopetuksen toiminnasta vastaa- vat rehtorit ja kansalaisopiston vas- taava suunnittelijaopettaja	alle 5000 euroa	alle 5000 euroa
Arppen koulun apulaisrehtori	alle 5 000 euroa	alle 5 000 euroa
Kuntatekniikanpäällikkö	alle 60 000 euroa	alle 60 000 euroa
Ympäristöpäällikkö	alle 15 000 euroa	alle 15 000 euroa
Rakennustarkastaja	alle 15 000 euroa	alle 15 000 euroa

Hankintavaltuudet koskevat kunkin omaa hallintokuntaa, tulosaluetta tai tulosityksikköä.

Tavaroiden ja palveluiden hankkiminen/ostaminen -tarkoittaa kertahankintaa eli yksittäistä osto-
tapahtumaa.

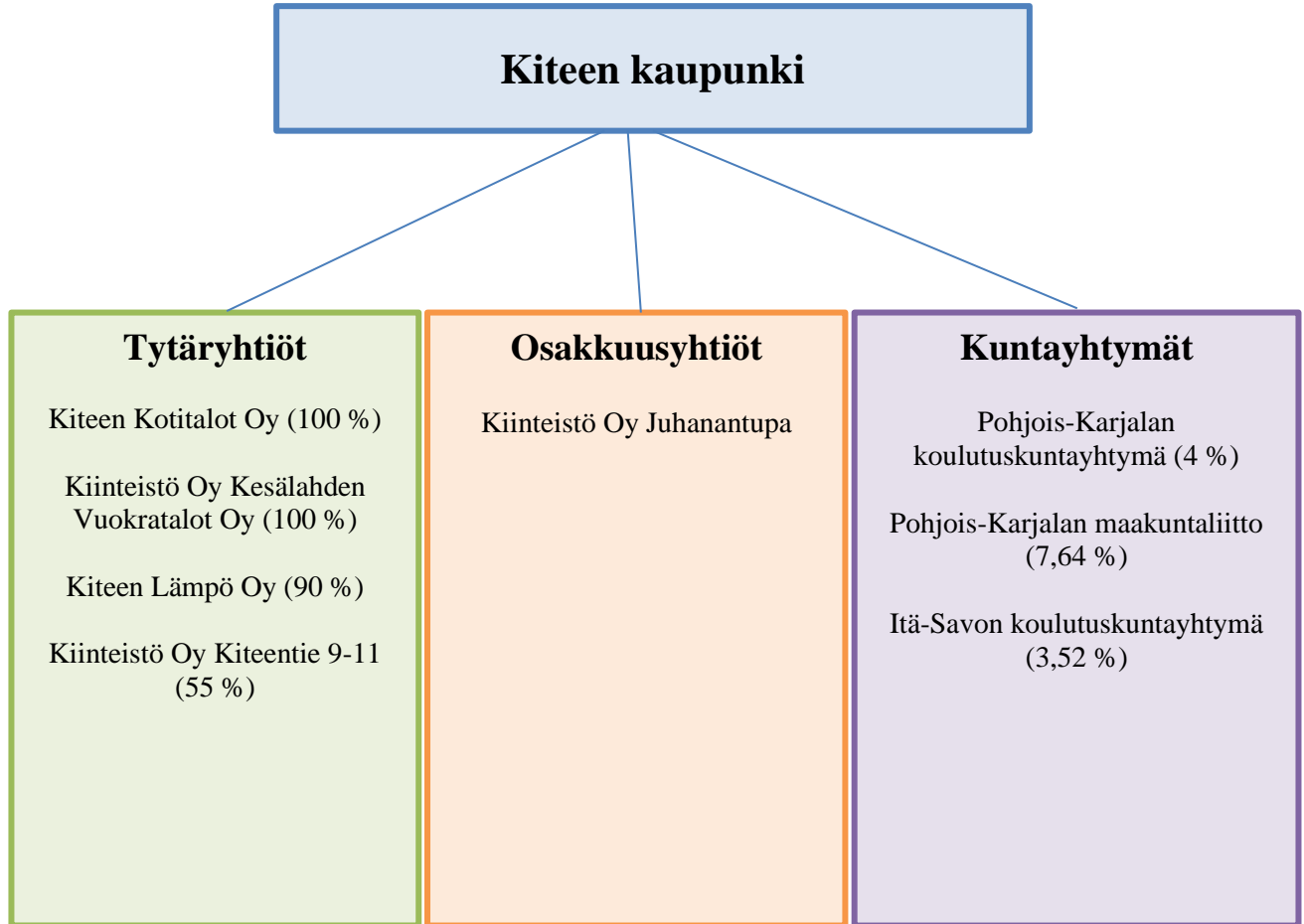
Sopimukset ja sitoumukset– tarkoittaa toistaiseksi voimassaolevien sopimuksen tai sitoumuksen
kokonaisuuden arvoa enimmillään 4 vuoden tarkastelujaksolla.

Hankehakemuksen omarahoitusosuus tarkoittaa yksittäisen hankkeen omarahoitusosuutta.
Talousarvioon sisältyvistä yksittäisistä hankinnoista päättää kukin toimielin tai tilivelvollinen viran-
haltija talousarviossa annettujen määrärahojen puitteissa. Käyttötalouteen kirjataan irtaimistohankin-
nat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa. Yli 10 000 euron irtaimistohankinnasta tulee olla
määrärahavaraus talousarvion investointiosassa.

Kaupungin kaikissa hankinnoissa on noudatettava julkisista hankinnoista annettuja säädöksiä ja kau-
punginhallituksen 21.9.2020 hyväksymää hankinta-ohjetta.

6 KITEEN KAUPUNGIN KONSERNI

Kiteen kaupungin tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt

Kiteen kaupungilla on myös muita konsernin ulkopuolisia omistuksia, joista olennaisimmat ovat Pohjois-Karjalan sähkö Oy 4,0 % omistusosuudella, Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy 8,31 % omistusosuudella, Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy 2,0 % omistusosuudella ja Siun Työterveys Oy 0,11 % omistusosuudella.

6.1 Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää mm. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kiteen kaupungin konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.11.2017 § 18 ja ne ovat tulleet voimaan 8.1.2018 alkaen.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kuntalain mukaan kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konserniohjauksen välineet ovat omistajapolitiikka, omistajaohjaus, konserniohjeet, tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yritysten kanssa sekä hallitusten nimittäminen.

Kaupungin konserniohjeen mukaan valtuusto päättää tytäryhteisöille asetettavista toiminnan ja taloudellisista tavoitteista kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä. Ohjeen mukaan kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös kaupungin osakkuusyhteisöissä.

Kiteen Lämpö Oy

Kiteen Lämpö Oy on Kiteen kaupunkikeskustan alueella lämpöenergiaa tuottava ja jakava osakeyhtiö. Yhtiön osakkeista omistaa Kiteen kaupunki 90 % ja Pohjois-Karjalan Sähkö Oy 10 %.

Kiteen Lämpö Oy on kaupungin strategista omistamista, jonka tehtävänä ei ole tuottaa ensisijaisesti voittoa omistajalleen, vaan tavoitteena on turvata energiahuollon toimintavarmuus, hinnan kilpailukyky sekä energiatoimialan paikallinen kehittäminen.

Kiteen kaupungin tärkeä kilpailutekijä on panostukset uusiutuvaan ja päästöttömään energiaan.

LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuemme elinkeinojen kehittymistä ympäristöseikat huomioiden.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen Lämpö Oy	Energiantuotannossa öljyn osuus mahdollisimman pieni	Polttoöljyn osuus käytetyistä polttoaineista alle 3 %
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen Lämpö Oy	Kaukolämmön keskimääräinen hinta €/MWh pidetään asiakkaille kohtuullisena, huomioiden kuitenkin yhtiön riittävä maksuvalmius uuden lämpökeskuksen lainan hoitamiseen	Kaukolämmön hinta valtakunnan keskitasoa: energia + tehomaksu 1.1.2024 alkaen 108,68 €/MWh (sis. alv)
Strateginen toimenpide:		
<i>Edistämme kaupunkikeskustan toimivuutta ja virkeyttä, mikä tukee monipuolisten palveluiden kehittymistä ja saatavuutta.</i>		
Kiteen Lämpö Oy	Kaukolämmön toimintavarmuus	Ennakoimattomia keskeytyksiä 0 kpl

Kiteen Kotitalot Oy

Kiteen Kotitalot on vuosien 2019 – 2022 aikana vähentänyt asuntokantaa 72 asunnolla. Käyttöaste on saatu nousemaan yli 90 prosentin ja pidettyä siinä vuodesta 2021 lähtien. Asuntokannan toimenpidesuunnitelmaa päivitetään vuosittain asuntojen kysyntä ja kiinteistöjen kunnostustarpeet huomioiden. Asuntojen käyttöasteen pysyminen yli 90%:n turvaa talouden vakautta. Asukasvaihtuvuus kuvaa asukkaiden pysyvyyttä.

Yhtiöllä on vuokrattavissa 404 asuntoa. Tyhjien asuntojen 20 kpl tavoitteen lähtökohtana on 31.10.2023 yli puoli vuotta tyhjänä olleet 25 asuntoa.

Kustannusten noususta huolimatta vuokratason muutos pyritään pitämään maltillisena. Hallitus päättää joulukuussa vuokrista, jotka tulevat voimaan maaliskuun alussa. Keskineliövuokraan ei sisälly Rantapiha.

IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentamalla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen Kotitalot Oy	Kiinteistöjen toimenpidesuunnitelman päivittäminen.	Päivitetään vuoden 2024 aikana.
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme työvoiman saatavuuteen: huolehdimme ajantasaisen koulutuksen saatavuudesta, edistämme muuttoa Kiteelle, tuemme rekrytointeja, edistämme avointen työpaikkojen markkinointia, varmistamme liikenteellisen saavutettavuuden ja pyrimme vaikuttamaan alueen asuntolanteeseen.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen Kotitalot Oy	Viihtyisät ja turvalliset asunnot Asuntojen tehokas vuokraus koko asuntokannassa	Asukasvaihtuvuus enintään 20 % Asuntojen käyttöaste 90 %
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen Kotitalot Oy	Talouden tasapainossa pitäminen/ tyhjien asuntojen määrä. Kohtuullinen vuokrataso	Tyhjät asunnot (6 kk): enintään 20 kpl Yhden talon (24 as.) poistuma vuoden 2024 aikana. Toteutuu/ei toteudu Vuokratason nousu maltillinen vuoden 2023 tasoon nähden. Keskineliövuokra 2023: 9,03 €/jm2/kk

Kiteen Kotitalot Oy	Vuokrataloyhtiön toimenpidesuunnitelmien päivittäminen.	Vuokrataloyhtiön päivitetty toimenpidesuunnitelmat tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi 30.6.2024 mennessä.
---------------------	---	--

Kiinteistösaakeyhtiö Kesälahden Vuokratalot

Kiteen kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalot on taloudellisesti vaikeuksissa eikä ole pystynyt hoitamaan kaikkia velvoitteitaan, vaan on tarvinnut kaupungin tukea viime vuosina.

Kiteen kaupunginvaltuusto päätti 24.6.2019 § 37, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot säilytetään itsenäisenä yhtiönä ja sitä ei pureta. Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalojen tavoitteeksi asetettiin nostaa asuntojen käyttöaste yli 90 %:n ja talouden vakauttaminen vaiheittain vuoteen 2025 mennessä.

Kaupunginvaltuusto edellytti päätöksessään, että Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot alaskirjaa tarpeeseen nähden liian suuren rakennuskannan vuosina 2019–2025. Kaupunginvaltuusto sitoutui avustamaan yhtiötä tavoitteeseen pääsemiseksi.

Tavoitteeseen pääsemiseksi yhtiö on laatinut toimenpidesuunnitelman ja päivittää sitä vuosittain. Suunnitelman avulla ylikapasiteettia on purettu. Alkuvuoden 2024 aikana yhtiö tekee yhteistyössä konsernin kanssa suunnitelmaa jatkotoimenpiteille, jossa huomioidaan kaupunkikonsernin muu asuntokapasiteetti Kesälahdella. Suunnitelmassa määritellään panostukset joita tarvitaan, jotta yhtiön kapasiteetti, talous ja kiinteistöjen kunto kehittyy kestäväälle tasolle.

Yhtiö tekee edelleen toimenpiteitä, joilla käyttöaste ja talous saadaan kestäväälle tasolle. Yhtiön hoitokate on vahvistunut, mutta lainanhoitokuluista sekä tarvittavista korjauksista yhtiö ei selviä ilman lisäpanostuksia. Yhtiön korjausvelka on merkittävä ja se on kasvanut edelleen.

Käytössä olevan asuntokannan käyttöaste on vuonna 2023 yli 75 %. Käyttöastetta on vahvistanut Ukrainan sodasta johtuva tilapäismajoituksen tarve, mutta ns. kuntamallin päättymisen vuoden 2023 lopulla heikentäneen yhtiön käyttöastetta vuodelle 2024. Yhtiöllä on käytössä kuusi taloa, joissa on vuokrattavissa 93 asuntoa.

IHMISET JA YHTEISÖT

Strateginen toimenpide:

*Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohen-
taen.*

	Toimenpiteet	Mittari
Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot	Kiinteistöjen toimenpidesuunnitelman päivittäminen. Poistetaan ylikapasiteettia.	Päivitetään vuoden 2024 aikana. Yhden talon osalta purkupäätös, ARAlta purkulupa ja päätös purkuavustuksesta.
Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot	Vuokrataloyhtiön toimenpidesuunnitelmien päivittäminen.	Vuokrataloyhtiön päivitetty toimenpidesuunnitelmat tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi 30.6.2024 mennessä.

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA

Strateginen toimenpide:

Vaikutamme työvoiman saatavuuteen: huolehdimme ajantasaisen koulutuksen saatavuudesta, edistämme muuttoa Kiteelle, tuemme rekrytointeja, edistämme avointen työpaikkojen markkinointia, varmistamme liikenteellisen saavutettavuuden ja pyrimme vaikuttamaan alueen asuntolanteeseen.

	Toimenpiteet	Mittari
Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot	Viihtyisät ja turvalliset kuntakonsernin asunnot	Kiinteistö Oy Kesälahden Vuokratalojen käyttöaste 65 % vuoden 2024 loppuun mennessä.
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratalot	Kohtuullinen vuokrataso kuntakonsernin asunnoissa.	Vuokrataso hieman vuoden 2023 tasoa korkeampi kustannusten nousu huomioiden. Keskivuokra 2023: n. 10,06 €/jm ² /

Kiinteistö Oy Kiteentie 9-11

Kiinteistö Oy Kiteentie 9-11 on yhtiö, jonka toimialan on omistaa ja hallita liike-, toimisto- ja asuintaloa Kiteen keskustassa. Kiteen kaupunki omistaa 55 % yhtiön osakekannasta.

Talouden tavoite on tilikauden positiivinen tulos.

LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Strateginen toimenpide:

Tuemme elinkeinojen kehittymistä ympäristöseikat huomioiden.

	Toimenpiteet	Mittari
Kt Oy Kiteentie 9-11	Yhtiön järjestelmät pidetään kunnossa, että energian kulutus pysyy kohtuullisena	Energian kulutus kasvaa vain käyttäjämäärästä johtuen
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kt Oy Kiteentie 9-11	Yhtiövastike pyritään pitämään mahdollisimman pienenä, huomioiden korjaustarpeet ja kustannusten nousu sekä yhtiön taloudellinen tilanne.	Yhtiövastike hieman korkeampi kuin vuonna 2023, kustannusten noususta johtuen.

Strateginen toimenpide:		
<i>Edistämme kaupunkikeskustan toimivuutta ja virkeyttä, mikä tukee monipuolisten palveluiden kehittymistä ja saatavuutta.</i>		
Kt Oy Kiteentie 9-11	Rakennuksen ja kiinteistön käytettävyyden sujuvaa ja turvallista	Tilojen keskeytyksetön käyttö kiinteistöä johtuvista syistä 100 %

7 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut, euroa (ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2022	TA 2023 + MUUTOS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	17 113 334	12 941 439	11 510 862	11 461 562	11 422 962
MYYNITITUOTOT	7 531 351	3 968 652	3 818 185	3 798 885	3 760 285
MAKSUTUOTOT	467 289	442 410	389 200	359 200	359 200
TUET JA AVUSTUKSET	1 289 942	1 247 929	898 804	898 804	898 804
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 824 751	7 282 448	6 404 673	6 404 673	6 404 673
TOIMINTAKULUT	-90 539 719	-40 245 073	-37 818 378	-40 046 616	-39 958 716
HENKILÖSTÖKULUT	-17 322 994	-16 206 435	-15 439 330	-15 426 330	-15 398 080
PALKAT JA PALKKIOT	-13 743 255	-12 844 361	-12 315 054	-12 302 054	-12 278 106
HENKILÖSIVUKULUT	-3 579 738	-3 362 074	-3 124 276	-3 124 276	-3 119 974
ELÄKEKULUT	-3 064 824	-2 846 827	-2 757 595	-2 757 593	-2 753 895
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-514 914	-515 247	-366 681	-366 683	-366 079
PALVELUJEN OSTOT	-61 820 435	-13 577 291	-13 309 784	-15 551 022	-15 501 122
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 279 234	-3 138 175	-2 937 627	-2 937 627	-2 927 877
AVUSTUKSET	-1 619 903	-2 584 671	-2 530 600	-2 530 600	-2 530 600
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 497 153	-4 738 502	-3 601 037	-3 601 037	-3 601 037
TOIMINTAKATE	-73 426 385	-27 303 634	-26 307 516	-28 585 054	-28 535 754
VEROTULOT	34 224 359	18 146 000	17 782 000	17 980 000	18 280 000
VALTIONOSUUDET	43 946 990	14 677 440	11 704 446	13 176 773	13 233 773
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	394 761	364 900	267 400	267 400	267 400
KORKOTUOTOT	57 719	13 000	0	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	401 966	385 400	304 900	304 900	304 900
KORKOKULUT	-49 531	-30 000	-35 000	-35 000	-35 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-15 392	-3 500	-2 500	-2 500	-2 500
VUOSIKATE	5 139 725	5 884 706	3 446 330	2 839 119	3 245 419
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 349 593	-2 985 080	-3 248 941	-3 248 941	-3 248 941
ARVONALENTUMISET	0	0	-100 000	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 349 593	-2 985 080	-3 348 941	-3 248 941	-3 248 941
TILIKAUDEN TULOS	1 790 132	2 899 626	97 389	-409 822	-3 522

	TP 2022	TA 2023 + MUUTOS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
POISTOERON MUUTOS	28 410	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLJIÄMÄ/ALJIÄMÄ	1 818 543	2 899 626	97 389	-409 822	-3 522

Tilinpäätös 2022 ja talousarvio 2023 eivät ole vertailukelpoisia. Tilinpäätökseen 2022 sisältyy Siun soten maksuosuus. Lisäksi siivous- ja ateriapalvelut siirrettiin Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy:lle 1.1.2023.

Taloussuunnitelmavuosien 2025–2026 toimintakuluja kasvattaa merkittävästi TE-palveluiden järjestämisestä muodostuvat kustannukset. Arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista nykytilassa on muodostettu laskennallisesti, eikä se suoraan kuvaa kaupungille siirtyvää kustannusta.

8 RAHOITUSOSA**Rahoituslaskelma, euroa**

	TP 2022	TA 2023 + MUUTOS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	5 139 725	5 884 706	3 446 330	2 839 119	3 245 419
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	75 574	80 000	20 000	20 000	20 000
	5 215 299	5 964 706	3 466 330	2 859 119	3 265 419
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-2 910 275	-8 960 326	-10 894 370	-8 078 150	-3 966 000
RAHOITUSOSUUEDET INVESTOINTIMENOIHIN	418 384	1 891 348	1 947 359	1 343 705	1 194 700
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	12 300	120 000	-20 000	-20 000	-20 000
	-2 479 591	-6 948 978	-8 967 011	-6 754 445	-2 791 300
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 735 708	-984 272	-5 500 681	-3 895 326	474 119
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-880 866	-880 866	-345 152	-345 152	-345 152
	-880 866	-380 866	654 848	654 848	654 848
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-914 512	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-1 874	0	0	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-43 884	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	3 195 877	0	0	0	0
	3 150 119	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 354 741	-380 866	654 848	654 848	654 848
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 090 449	-1 365 138	-4 845 833	-3 240 478	1 128 967

9 KÄYTTÖTALOUSOSA

9.1 Tarkastuslautakunta (toimielin)

9.1.1 Tarkastustoimi (tulosalue)

Tilivelvolliset: Tarkastuslautakunnan jäsenet

Tulosyksiköt:

Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tarkastuslautakunnan toiminta jatkuu vuonna 2024 saman sisältöisenä kuin edellisenäkin vuonna.

TALOUSARVIO 2024

Sitovat toiminnan tavoitteet:

TARKASTUSLAUTAKUNTA		
Strateginen toimenpide:		
	Toimenpiteet	Mittari
Tarkastustoimi	Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi.	Asian käsittelymäärä 3 kokouksessa.
	Kirjallisten selvitysten pitäminen korkealla tasolla viranhaltijoiden kuulemisissa.	Vähintään puolet kuulemisista myös kirjallisena
	Kaupungin investointien suunnittelun ja toteutuksen seuranta.	Talousarvion noudattaminen 2 kokouksessa.
	Tutustumiskäyntien määrä.	3 tutustumiskäyntiä/vuosi.
	Kutsutaan kaupunginvaltuuston, -hallituksen sekä valtuustoryhmien puheenjohtajisto kokoukseen.	1 kokouksessa vuosittain.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lautakunnan kokousten määrä	10	10	10	10	10

TALOUS

100 Tarkastuslautakunta	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
* Toimintakate	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000

*Valtuuston nähden sitova taso

9.2 Kaupunginhallitus (toimielin)

9.2.1 Yleishallinto (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja, talousjohtaja, hallintopäällikkö

Tulosyksiköt:

Vaalit
Luottamushenkilöhallinto
Hallintopalvelut
Henkilöstöpalvelut
Työllisyyden hoito

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on hoitaa ylimpänä vaaliviranomaisena vaalilaissa sille määrätty tehtävät.

Luottamushenkilöhallinnon järjestäminen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen osalta pyrkien kokonaisvaltaiseen päätöksentekoon.

Hallintopalvelut vastaavat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokous- ja asiakirjahallinnosta sekä muista kaupungin keskushallinnon tehtävistä. Hallintopalvelut tuottavat kaupungin virallisen talousraportoinnin kaupungin strategisen johtamisen tueksi.

Henkilöstöpalvelut tarjoavat toimialoille sisäisiä palveluja, jotka tukevat henkilöstöä ja esimiehiä tuloksellisessa toiminnassa.

Työllisyyspalvelut vastaavat työllistämisen kokonaiskoordinoinnista ja työllistämistoimenpiteiden toteuttamisesta.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuonna 2024 järjestetään kahdet vaalit, presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit.

Kiteen kaupunginvaltuustossa on 35 jäsentä valtuustokaudella 2021–2025. Kaupunginhallituksen alaisia vaikuttamistoimielimiä valtuustokaudella 2021–2025 ovat vanhusneuvosto, Keski-Karjalan kuntien yhteinen vammaisneuvosto, HYTE-edistämisen neuvottelukunta ja kumppanuuspöydät.

Vuoden 2024 aikana kaupungintalon toiminnat muutetaan uusiin toimitiloihin sekä aloitetaan sähköinen arkistointi.

Henkilöstöpalveluissa, luottamushenkilöissä ja työsuojeluhenkilöstössä tapahtuu muutoksia vuoden 2024 aikana. Työterveyshuollon palvelut järjestetään Lääkäriasema Resetti Oy:n kanssa 1.9.2023 lukien.

TE-palvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025 alkaen ja vuonna 2024 jatketaan TE-palvelujen siirtämistä kunnille. TE-uudistuksen myötä vuodelle 2025 katettavaa rahoitusvajetta ennustetaan muodostuvan 420 000 euroa. Pohjois-Karjalan tasolla on laskettu rahoitusvajteen olevan 43 euroa/asukas. Valtiovarainministeriön 6.11.2023 antaman laskelman mukaan arvio palveluiden järjestämisen kustannuksista nykytilassa on muodostettu laskennallisesti, eikä se suoraan kuvaa kunnalle siirtyvää kustannusta.

Työllisyyden kehitys on heikentynyt vuoden takaiseen verrattuna. Syyskuussa 2023 työttömyysaste oli 14,8 % eli 2,2 % korkeampi kuin syyskuussa 2022. Vuoden 2024 talousarviossa palkkatuki ja palkkatuettujen palkat on varattu työllisyysyksikölle, kun ne vuoden 2023 talousarviossa oli varattu sille tulosityksikölle, joita asia koski.

TALOUSARVIO 2024

Talousarviossa on varauduttu kolmeen vaaliin eli presidentinvaalien kahteen kierrokseen ja europarlamenttivaaleihin. Tarvittava määräraha vaalien järjestämiseen on varattu.

Luottamushenkilöhallinnon osalta toiminnan tavoitteeksi on asetettu toimielinten tutustumiskäynnit päätöksenteon kannalta merkittävässä kohteissa. Lisäksi tavoitteena on järjestää luottamushenkilöille yhteinen koulutuspäivä sekä uudistaa kumppanuuspöydän toimintamalli. Talousarvioon on varattu 252 800 euron määräraha kaupunginvaltuuston- ja hallituksen kokouksiin, kokouspalkkioihin, luottamushenkilöiden kouluttautumiseen sekä kumppanuuspöydien järjestämiseen.

Hallintopalveluiden tavoiteasetannassa on huomioitu kaupungintalon muuttoon liittyvät järjestelyt. Tavoitteena on siirtyä kokonaan sähköiseen arkistointiin sekä jatkaa tiedonhallintaprojektia jalkauttamalla projektin lopputulokset toimialoille. Lisäksi tavoitteena on aloittaa hallintosäännön sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen ajantasaistaminen ja päivittäminen. Talousarvioon on varattu 125 000 euroa sähköiseen arkistointiin. Tiedonhallintaprojektille on tehty talousarvioon 27 000 euron määrärahavaraus. Kyläavustuksiin on varauduttu 27 000 euron määrärahalla (27 0000 euroa vuonna 2023). Talousarvioon on tehty 364 700 euron varaus talous- ja palkkapalveluiden hankintaan varten (294 000 euroa vuonna 2022). Ympäristöterveydenhuollon maksuosuus on 336 400 euroa (344 900 euroa vuonna 2023). Verotuskustannuksiin on varauduttu 80 000 eurolla (115 000 euroa vuonna 2023).

Henkilöstöpalveluiden kehittämisen kohteena on työturvallisuusasioiden vahvistaminen. Riskien ja vaarojen arvioinnin sähköinen työkalu on kaikkien kaupungin työyksiköiden käytettävissä ja tavoitteena on, että jokainen työyksikkö ottaa järjestelmän käyttöönsä vuoden 2024 aikana. Työterveyshuollon palveluiden kilpailutuksessa kilpailutettiin myös optiona mahdollisuus siirtyä henkilöstön osalta työterveyshuollon tuottamaan akuuttisairaanhoidon. Laajennettua akuuttisairaanhoidollista työterveyshuoltoa esitetään kuitenkin käytettävän ensisijaisesti kelakorvauksiin oikeuttavilta osin ja talousarvion puitteissa. Kilpailutuksen optio on huomioitu lisäämällä kelakorvausluokkaan II talousarviovarausta 100 000 euroa, josta arvioidaan palautuvan Kelakorvaustulona 50 % takaisin kaupungille. Toimenpiteen arvioidaan olevan kokonaiskustannuksena työnantajalle kokonaisedullisempi lääkäri- ja hoitajapulan vaikuttaessa julkisen terveydenhoidon heikkoon ja pitkittyneeseen hoidon saatavuuteen.

Työllisyyspalveluiden tavoitteeksi vuodelle 2024 on asetettu työllisyyden suunnitelmallinen hoito työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvun pienentämiseksi. Työllisyyden hoitoon on varattu määrärahat koko kaupungin kesätyöntekijöiden, palkkatukityöllistettyjen ja velvoitetyöllistettävien osalta.

Nuorten työseteleihin on varattu vuonna 2024 määrärahaa yhteensä 40 000 euroa (65 000 euroa vuonna 2023). Työseteleiden enimmäismäärä on 15 päivää eli 375 euroa per nuori. Työllistämisen kuntalisään on varattu 18 000 euron (20 000 euroa vuonna 2023) määräraha yritysten ja yhdistysten työllistäessä kiteeläisen työttömän. Kaupunginhallituksen päätöksen (21.9.2020 § 267) perusteella myönnettävään yhdistystuen palkkion talousarviovaraus on yhteensä 30 000 euroa (50 000 euroa vuonna 2023). Määrärahavaroja on pienennetty aiempien vuosien toteutumien perusteella.

Yhteenveto

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 2,6 milj. euroa. Merkittävien erä on sisäisten tarvikkeiden ja palvelujen myyntituotot ollen 2,1 milj. euroa. Tukia ja avustuksia ennustetaan kertyvän 0,4 milj. euroa, joista palkkatukia 0,3 milj. euroa ja kelan korvas työterveyshuollon järjestämisestä 0,1 milj. euroa. Talousarviovuonna 2023 toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 2,3 milj. euroa. Kasvun selittää merkittävältä osin sisäisten tarvikkeiden ja palvelujen myyntituotot, ollen 0,2 milj. euroa.

Toimintakulut ovat yhteensä 5,5 milj. euroa. Henkilöstökuluihin on varauduttu 2,2 milj. eurolla. Palvelujen ostoihin on varauduttu 2,0 milj. eurolla. Näistä suurimmat erät muodostuvat talous- ja palkkahallinnon palveluista (0,4 milj. euroa), terveyspalveluista (0,3 milj. euroa), ympäristöterveydenhuollon maksuosuudesta (0,3 milj. euroa). Avustuksiin on varauduttu 1,1 milj. eurolla, josta työmarkkinatuen kuntaosuus on 1,0 milj. euroa. Talousarviovuonna 2023 toimintamenoja on arvioitu kertyvän 5,0 milj. euroa. Toimintakulujen kasvua selittää henkilöstökulujen 0,4 milj. euron kasvu. Henkilöstökulujen kasvu johtuu siitä, että tulosalueen talousarviossa on varaus palkkatuki ja palkkautettujen palkkoihin koko kaupungin osalta.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

KAUPUNGINHALLITUS		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaalien kiinnostavuuden lisääminen</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Vaalit	Laadukkaiden äänestystapahtumien toteuttaminen ml. ennakkoäänestys ja varsinainen äänestyspäivä	Äänestysprosentti Keski-Karjalan korkein. Toteutuu/ei toteudu. Presidentinvaalien äänestysprosentin nousu edellisvaaleista (v. 2018 vaaleissa 64,5 %) Toteutuu/ei toteudu.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Luottamushenkilöhallinto	Kumppanuuspöytä-toimintamallin uudistaminen Tutustumiskäynnit päätöksenteon kannalta merkittäviin kohteisiin Koulutuspäivät	Uusi malli otettu käyttöön keväällä 2024 (toteutuu / ei toteudu) Toimielinten tutustumiskäyntien määrä 7 kohdetta 1 yhteinen koulutuspäivä
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Olemme digitaalisten palveluiden kehityksessä ja hyödyntämisessä mukana.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Hallintopalvelut	Tiedonhallinnan kehittämishankkeen jatkaminen ja jalkauttaminen käytäntöön	Kiteen tiedonhallintamallin valmiusaste 100 %:a vuonna 2024

Hallintopalvelut	Sähköinen arkistointi	Sähköisen arkistoinnin suunnittelu ja vuoden 2024 asiakirjojen tallentaminen vain sähköisessä muodossa
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Hallintopalvelut	Ajantasainen ja realistinen talouden raportointi. Nopea reagointi yllättäviin muutoksiin.	Veroprosentti maakunnan keskitasolla. Kaupungin omavaraisuusaste 70 %. Kaupungin vuosikate ja nettoinvestoinnit ovat tasapainossa keskipitkällä aikavälillä (4 vuotta). Konsernin vuosikate riittää kattamaan poistot keskipitkällä aikavälillä (4 vuotta). Konsernin lainat ja vuokravastuut enintään 3 700 euroa / asukas
Strateginen toimenpide		
<i>Ajantasainen ja laadukas hallinto.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Hallintopalvelut	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittäminen Hallintosäännön päivittäminen	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on päivitetty. Toteutuu / ei toteudu. Hallintosäännön päivittämisen aloittaminen. Toteutuu / ei toteudu.
Strateginen toimenpide		
<i>Henkilöstön osaamisen kehittymistä ja hyvinvointia käsittelevät mittarit.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Henkilöstöpalvelut	Hyvinvoiva henkilöstö. Työterveysyhteistyön vahvistaminen. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteuttaminen.	Henkilöstön keskimääräinen sairauspoissaolojen määrä hyvällä tasolla. Enintään 13 kalenteripäivää/hlö/vuosi ja ehdottomasti alle valtakunnallisen tason.
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen. Osaamiskartoituksen tulosten toimenpiteet	Henkilöstön koulutuspäivien määrä vähintään 4 koulutuspäivää /hlö/vuosi.
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstön työturvallisuuden vahvistaminen.	Riskien ja vaarojen arviointi ajantasainen ja sähköinen työkalu otettu käyttöön kaikissa työyksiköissä.

	Esihenkilöiden työturvallisuuskortti-koulutus	Koulutuspäivän talousarviovaraus toteutettu
Henkilöstöpalvelut	Työkyvyn ylläpitäminen ja tukeminen eri elämän tilanteissa. Työntekeksen keinovalikoimien mahdollistaminen. Terveet ja tarkoituksenmukaiset työtilat henkilöstölle.	Työurien pituus kasvava vertailuvuosien välillä, eläköitymisen keski-ikä nouseva ja täysien työkyvyttömyyksiä minimointi. Työtiloihin liittyvien häiritsevien vaikutusten vähentyminen
Henkilöstöpalvelut	Liikunnan lisäämisen tukeminen. - sähköavusteiset polkupyörät - elämäntapahanke, liikuntavuorokampanjat	Hyvinvoinnin lisääntyminen, sairauspoissaoloihin, työuriin ja jaksamiseen vaikuttaminen.

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA

Strateginen toimenpide:

Vaikutamme työvoiman saatavuuteen: huolehdimme ajantasaisen koulutuksen saatavuudesta, edistämme muuttoa Kiteelle, tuemme rekrytointia, edistämme avointen työpaikkojen markkinointia, varmistamme liike-elämän saavutettavuuden ja pyrimme vaikuttamaan alueen asuntotilanteeseen

	Toimenpiteet	Mittari
Työllisyyspalvelut	Työllisyyden suunnitelmallinen hoito työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvun pienentämiseksi. Työllisyysohjelman päivittämisen aloittaminen. Yksittäisten tukien ja palkkioiden avustusperusteiden päivittäminen.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden pitämisen kestävässä tasossa, €/asukas alempi kuin P-K:ssa keskimäärin (v. 2022 Kitee 79,61 €/asukas ja Pohjois-Karjala 106,56 €/asukas Toteutuu / ei toteudu. Toteutuu / ei toteudu

Luettelo projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
TNO - tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjois-karjalaisten menestykseksi	Joensuun kaupunki	1.1.2024 – 31.12.2026	Hankkeen tavoitteena kehittää Pohjois-Karjalan alueen työllisyyden kynnysksetön tieto-, neuvonta- ja ohjaustyön asiakaspalvelupiste -malli.
Joensuun seudun kotoutumistyön keskus	Joensuun kaupunki	1.9.2023 - 31.8.2024	Hanke tarjoaa neuvontaa mm. työn, perhesyiden tai kansainvälisen suojelun vuoksi kuntiin muuttaville henkilöille ja tukea kuntien maahanmuuttajatyötä tekeville.
Kuhina -Järjestötyöllistämisen työllisyyden ekosysteemissä	Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry	1.1.2024-31.12.2026	Hankkeen tavoitteet toteutetaan kolmen työpaketin mukaisesti: 1. Yksilöllinen tuki työnhakijalle työllistymiseen

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
			2. Pohjois-Karjalan välityömarkkinat työllisyyden hoidossa 3. Monimuotoisuuden vahvistaminen
EHEÄ - Yhteisiä ratkaisuja vaikuttavaan ehkäisevään päihdetyöhön Pohjois-Karjalassa	Hyvinvointialue Siun sote	2024–2025	Hankkeen tarkoituksena on kehittää hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnoilla tapahtuvaa ehkäisevää päihdetyötä ja siihen liittyviä menetelmiä laadukkaaksi ja vaikuttavaksi kokonaisuudeksi.

TALOUS

200			Muutettu			
Yleishallinto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	
Toimintatuotot	2 047 816	2 258 389	2 603 682	2 584 382	2 545 782	
Toimintakulut	-4 491 386	-4 939 339	-5 488 816	-8 068 966	- 8 026 966	
* Toimintakate	-2 443 571	- 2 680 950	-2 885 134	- 5 484 584	- 5 481 184	

* Valtuuston nähden sitova taso

9.2.2 Elinvoima ja omistajaohjaus (tulosalue)

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja ja maankäyttöpäällikkö

Tulosityksiköt:

Elinvoima- ja omistajaohjaus
Elinkeinotoiminnan edistäminen
Viestintä ja markkinointi
Asuntopalvelut
Kaavoitus- ja maankäyttö

Toiminta-ajatus

Kiteen kaupunkistrategia 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.5.2022. Elinvoiman kehittymiselle on asetettu strategiassa kunnianhimoiset tavoitteet.

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämällä tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen toimintaedellytysten edistämistä. Elinvoiman parantamiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen. Elinvoimatyön merkitys korostui entisestään, kun uudet hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023. Kuntien toiminnan painopiste muuttui entistä enemmän elinvoimatyötä painottavaksi, samoin verorahoituksessa painopiste siirtyy aiempaa voimakkaammin verotuloja painottavaksi.

Elinkeinotoiminnan edistämisen tulosityksikkö on keskeinen toimija kaupungin omien projektien ja hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Laajemmin tarkasteltaessa elinvoiman edistämisen tavoitteet ovat samat kuin elinvoima ja omistajaohjaus tulosityksiköllä, mutta toiminnan taso on enemmän projekti- ja hankeperustainen perustuen ulkoiseen hankerahoitukseen. Lisäksi tähän tulosityksikköön sisältyy matkailun edistäminen.

Viestintä ja markkinointi vastaa viestinnän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä huolehtii ajantasaisesta päätöstiedottamisesta. Viestintä ja markkinointi tukee Kiteen mielikuvan ja brändin kehittämistä myönteisempään suuntaan kaupungin monipuolisen viestinnän kautta. Viestintä ja markkinointi tarjoavat toimialoille sisäisiä palveluja, jotka tukevat henkilöstöä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä.

Asuntopalvelut vuokraavat kaupungin omia asuntoja sekä koordinoi kaupungin omistamien vuokratyöyhtiöiden asuntojen vuokrausta. Asuntopalvelut hoitavat asumisen viranomaispalveluihin sisältyvän ARA-asukasvalintojen valvonnan. Asuntopalvelujen tehtävänä on asuin ympäristön ja asumisen esteettömyyden edistäminen.

Kaavoituksen ja maankäytön tehtävänä on kaupungin maankäytön suunnittelu ja toteuttaminen maapoliittisen ohjelman ja muiden linjausten mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yritysten toimintaympäristö muuttui Keski-Karjalassa vuonna 2022, kun Venäjä kohdisti hyökkäyksen Ukrainaan. Hyökkäyksen seurauksena Saimaan kanavan käyttö loppui ja puun tuonti Venäjältä päättyi. Polttonesteiden hinnat kohosivat ja sähkön hinnassa vaihtelut suurentivat. Syksyllä 2023 talouden lähitulevaisuuden näkymä on synkkä ja esimerkiksi Kiteen alueella yritykset ovat lomauttaneet henkilöstöään, erityisesti rakentaminen vaikuttaa lähes pysähtyneen.

Teollisuustyöpaikkojen hiljattainen vähentyminen asettaa edelleen haasteita. Koronapandemian myötä etätyön mahdollisuudet on huomattu ja maaseudulle muuttamisesta on tulossa vetovoimaisempaa.

Elinvoimatyö perustuu Business Joensuun ja Kiteen kaupungin väliseen sopimukseen. Työssä painottuu myös elinkeinopäällikön, kaupunginjohtajan ja teknisen keskuksen yhteistyö yritysten, yhdistysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Rinnan uuden toimintamallin käyttöönoton kanssa suunnitellaan TE-palveluiden ottamista osaksi toimintaa Joensuun kaupungin toimiessa isäntäkuntana. TE-palveluiden yhteyteen rakennettava maakunnallinen elinvoimaa vahvistava ekosysteemi tulee olemaan keskeinen maakunnallinen toimija elinvoimatyössä. Väestön ikääntyminen, monia aloja vaivaava työvoimapula ja kohtaanto-ongelma haastavat kuntia etsimään uusia ja innovatiivisia aiempaa laajempaan yhteistyöhön perustuvia ratkaisuja.

Viestintä ja markkinointi pyrkii rakentamaan kaupungin viestiportaalista sellaisen, että sen kautta välittyy myös yhdistysten, kylien ja Kesälahden pitäjän tapahtumat ja uutiset. Alueen eri tapahtumista tehdään myös ennakojuttuja. Tavoitteena on nostaa paikallisten yritysten toimintaa toimittamalla medialle juttuvinkkejä kiinnostavista uutisista. Ansaitun median keinoin kohennetaan Kiteen mielikuvaa ja lisätään alueen houkuttelevuutta.

Vuoden 2024 talousarvioon on perustettu kaksi uutta tulosyksikköä, viestintä ja markkinointi sekä elinkeinotoiminnan edistäminen.

TALOUSARVIO 2024

Vuodelle 2024 talousarviopohjaa muutettiin siten, että elinvoima- ja omistajaohjaustulosyksikkö sisältää yritysten kehittämisrahan, joka on pienentynyt edellisestä vuodesta ollen nyt 400 000 euroa. Kehittämisrahasta myönnetään yrityksille 500 euron suuruisia kehittämisrahoja yritysyhteistyöpelisääntöjen mukaisesti. Lisäksi kehittämisrahasta maksetaan Business Joensuun organisoiman Start Me Up -liikeideakilpailun Kiteen sarjan palkintokulut. Markkinointiviestintäkumppanuuksiin on varattu aiempien vuosien tapaan 90 000 euroa ja lapsirahaan 20 000 euroa. Yritysyhteistyön pelisäännöt päivitetään vuoden 2024 aikana. Ennustevuosien osalta kehittämisrahojen tulevaisuus on epävarma ja se riippuu siitä, että millaiseksi TE-keskusuudistuksen katettava alijäämä muodostuu ja, että tuleeko valtionosuuksiin uusia leikkauksia. Omaisuuden hallinnassa on 600 000 eurolla varauduttu vuoden 2024 aikana tyhjenevän kaupungintalon purkukustannuksiin ja alueen käytön uudelleen suunnitteluun.

Lisäksi tulosalueen budjetista maksetaan yhteistoimintaosuudet, joilla rahoitetaan mm. Maakuntaliiton toimintaa (200 000 euroa), Maaseutupalveluita (109 500 euroa), Business Joensuun toimintaa (265 000 euroa) ja Jetina Ry:n kaupungin maksuosuutta (80 900 euroa). Lisäksi kaupunki on mukana Itärata-hankkeessa (5 900 euroa) ja Visit Karelian toiminnan oletetussa jatkossa (25 000 euroa).

Kehittämisen painopisteet jatkuvat aiempien vuosien kaltaisina. Marjojen ja luonnontuotteiden jatkojalostushankkeessa edetään toivottavasti vuoden 2024 aikana investointipäätökseen ja myös kansainväliseen markkinointiin on tulossa rahoitus Business Joensuun hallinnoiman hankkeen kautta. Puhoksen teollisuusalueen kehittäminen jatkuu koostuen useammasta eri hankkeesta, joista infrapuolen kehittämisen hankkeet ovat teknisen keskuksen puolella. Puhoksesta rakentuu aidosti kilpailukykyinen teollisen tuotannon ja logistiikan keskus.

Elinkeinoiminnan edistämisen tulosyksikön kehittämishankkeissa tavoitteena on alueemme yritysten osaamisen, tunnettuuden ja kilpailukykyyn parantaminen kansainvälisessä, vastuullisessa ja digitaalisessa liiketoimintaympäristössä. Business Joensuun hankkeissa keskiössä on yritysten valmentaminen toimimaan kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla. Muissa vuoden 2024 hankkeissa pääpaino on erityisesti Saimaan alueen ruokamatkailutuotteiden, tapahtumien ja reitistöjen kehittämisessä kestävästi ja ilmastoystävällisesti. Tavoitteena on saada vähintään kaksi tapahtumaa mukaan Saimaa ERG-juhluvuoden 2024 kansainväliseen tapahtumatarjontaan. Elinkeinoiminnan edistämisen hankkeisiin on tehty 64 400 euron varaus. Matkailua edistetään muun muassa palkkaamalla matkailuneuvojia. Matkailuneuvojien palkkoihin on tehty 20 700 euron määrärahavaraus. Painatuksiin ja ilmoituksiin on varauduttu 20 000 eurolla.

Viestinnän ja markkinoinnin tavoitteena on kehittää kaupungin sisäistä ja ulkoista viestintää sekä tukea kiteeläisten yritysten ja yhdistysten viestintää. Talousarvioon on varattu määräraha videoiden tuotantoon, joiden avulla pyritään

kehittämään Kiteen tunnettavuutta ja positiivista mielikuvaa. Lisäksi talousarvioon sisältyy määrärahavaraus teemalehtien tuotantoon. Palvelujen ostoihin on varattu yhteensä 83 500 euroa.

Asuntopalvelun tavoitteena on nostaa Kiteen Kotitalot Oy:n ja Kiinteistö Oy Kesälahden vuokratulojen käyttöasteita. Tätä varten päivitetään toimenpidesuunnitelma. Talousarvioon sisältyy 200 000 euron suuruinen määrärahavaraus asuntojen purkukustannuksiin.

Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on maanhankinta ja -luovutusta ja koko kaupungin suunnitelmallista kehittämistä. Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2024 aikana. Talousarviossa on varattu määrärahat käynnissä olevaan Tolosenmäen osayleiskaavan päivittämishankkeeseen. Kiteen keskustan asemakaavan ja Pyhäjärven rantaosayleiskaavan muutoksen laatimistyön hankintaprosessi on käynnissä marraskuun alussa 2023.

Talousarviossa on varattu määrärahat suunniteltuihin kaavanlaatumishankkeisiin: Keskustan asemakaavan kokonaiskustannusarvio on 99 000 euroa, josta vuodelle 2024 on tehty 35 000 euron määrärahavaraus. Pyhäjärven rantaosayleiskaavan muutokseen on vuodelle 2024 varattu 40 000 euroa. Tolosenmäen osayleiskaavan kokonaiskustannusarvio on 76 000 euroa. Vuodelle 2024 on tehty 15 000 euron määrärahavaraus. Lisäksi kaavoitukseen ja maankäyttöön on kohdennettu 40 000 euron määräraha, josta voidaan kattaa muita kaavoituksen kuluja.

Yhteenveto

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 50 tuhatta euroa. Maa- ja vesialueiden vuokrasta muodostuu 37 tuhatta euroa. Talousarviovuonna 2023 toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 1,0 milj. euroa. Toimintatuottojen lasku johtuu suurelta osin kaupungin hallinnoimien elinvoiman hankkeiden päättymisestä (yhteistoimintakorvaukset 0,3 milj. euroa talousarvio 2023) sekä kotikuntamallin päättymisestä (asuntojen vuokrat 0,6 milj. euroa talousarvio 2023).

Toimintakulut ovat yhteensä 3,0 milj. euroa. Henkilöstökuluihin on varauduttu 0,3 milj. eurolla. Palvelujen ostoihin on varauduttu 1,9 milj. eurolla. Näistä suurimmat erät muodostuvat yhteistoimintaosuuksista (0,8 milj. euroa) sekä alueiden ja rakennusten kunnossapidosta (0,6 milj. euroa). Talousarviovuonna 2023 toimintamenoja on arvioitu kertyvän 4,9 milj. euroa. Toimintamenojen lasku johtuu siitä, että tyhjien kiinteistöjen kulut (0,6 milj. euroa vuonna 2023) on siirretty teknisen keskuksen alle vuoden 2024 talousarviossa. Lisäksi toimintakulujen laskua selittää osaltaan Kiteen kaupungin hallinnoimien elinvoiman hankkeiden päättymisen ja kotikuntamallin loppuminen.

KAUPUNGINHALLITUS		
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Elinvoima ja omistajaohjaus, elinvoimatyön osa-alue	Rakennamme vuoden 2024 aikana elinvoiman kehittämistä tukevan mallin yhteistyössä Business Joensuun ja alueen yritysten kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliiketoiminnan vaihto. Tavoitteena nouseva trendi vertailuvuosisen välillä. Työvoiman määrä ELY:n tilaston mukaan. Tavoitteena vähenemisen hidastuminen vertailuvuosien välillä. Teollisten työpaikkojen määrän lisääntyminen. Nouseva trendi vertailuvuosien välillä.

Strateginen toimenpide:		
<i>Terävöitämme kärkiviestejämme viestinnässä ja markkinoinnissa</i>		
Viestintä ja markkinointi	Tuotamme videosarjoja, joiden tavoitteena on uusien yritysten ja asukkaiden saaminen Kiteen talousalueelle	Videosarjalla vähintään 1 000 latausta per jakso ja osa latauksista tapahtuu Kiteen talousalueen ulkopuolelta
Viestintä ja markkinointi	Kitee-aiheisten juttujen saaminen läpi valtakunnan medioissa	3–4 juttua vuoden 2024 aikana
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia viestintää kehittämällä. Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Viestintä ja markkinointi	Rakennamme mallin, joka mahdollistaa yhdistysten ja kylien viestin kanavoitumisen Kiteen kaupungin viestintäkanavien kautta	Viestintämallin valmiusaste: 2024 toimintamallin testaus ja osa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 pääosa keskeisistä toimijoista mukana; 2025 kaikki sen hetkiset keskeiset toimijat mukana; 2026 toteutetaan mallin toimivuuden arviointi ja tehdään tarvittavat muutokset; 2026 loppuarviointi.
Strateginen toimenpide		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Asuntopalvelut	Poistetaan purkukuntoiset kaupunkikonsernin asuinrakennukset. Vuokrataloyhtiöiden toimenpidesuunnitelmien päivittäminen	Yhden talon osalta purkupäätös, ARAlta purkulupa ja päätös purkuavustuksesta. Vuokrataloyhtiöiden päivitetty toimenpidesuunnitelmat tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi 30.6.2024 mennessä.
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Houkutteleva, etukäteispainotteen kaavoitus. Kiteen keskustan asemakaavan laatiminen.	Kaavaluonnos nähtävillä vuonna 2024; kaavaehdotus nähtävillä 2025, voimaantulo 2026.
Strateginen toimenpide		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari

Kaavoitus ja maankäyttö	Vuorovaikutussuunnitelman valmistelu kaavoituksen viestinnän selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi.	Vuorovaikutussuunnitelma valmis 2024.
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Asuntopalvelut	Kohtuullinen vuokrataso kuntakonsernin asunnoissa.	Vuokrataso lähellä vuoden 2024 tasoa kustannusten nousu huomioiden.
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		
<i>Huomioimme luontoarvot ja luonnon kestävän ja pitkäjänteisen virkistyskäytön kaavoituksessa, rakentamisessa ja päätöksenteossa.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Luontoarvojen ja luonnon kestävän ja pitkäjänteisen virkistyskäytön huomioiminen kaavoituksessa. Ympäristövaikutusten aiempaa voimakkaampi esiin nostaminen kaavoituksen ja maankäytön toiminnassa.	Maankäyttöpäällikön selvitys kaupunginhallitukselle vuosittain: toteutunut/ei toteutunut
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN – TOIMIALAT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Suunnitelma teollisuuskiinteistöjen ja -alueiden kehittämistarpeista ja toimenpiteistä</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kaavoitus ja maankäyttö	Aloitetaan kaavoittamaan aurinkovoima alueita.	Vuonna 2024 valmiusaste 50 %
Kaavoitus ja maankäyttö	Tehdään selvitys teollisuusalueiden kehittämistarpeista yhteistyössä elinvoima-asiantuntijoiden kanssa.	Valmis vuonna 2024.

Luettelo projekteista

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Saimaa European Region of Gastronomy -koordinaatiohanke	Etelä-Savon maakuntaliitto	1.8.2023 - 31.5.2025	Saimaa ERG -juhlavuoden 2024 aikana Saimaan alue nostetaan näkyvästi esille kansainväliset mitat täyttävänä matkailukohdeena ruokamatkailun ja kulttuurin keinoin
Vastuullinen yritystoiminta Pohjois-Karjalassa -hanke	Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry	1.3.2022-31.12.2024	Tavoitteena on vastuullisuus megatrendien merkityksen, vaatimusten ja mahdollisuuksien avaaminen kaikille yrittäjille
Saimaa Lautasella -hanke	Savonlinnan Seudun Matkailu Oy	1.10.2023-30.9.2025	Luoda uusia ruokatuotteita ja -palveluja, kasvattaa niiden kysyntää ja tunnettuutta, parantaa

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
			paikallisten raaka-aineiden hyödyntämistä horeca-alalla sekä kasvattaa yritysten osaamispääomaa ruokatuotteissa ja -matkailussa
Luonto Saimaa -hanke	Savonlinnan Hankekehitys Oy	1.8.2023-31.12.2025	Kehittää ympärivuotisia, vastuullisia ja kansainvälisesti vetoimaisia luontomatkailupalveluja (mm. kalastus- ja talvimatkailu) ja laajempia reitistöjä (mm. pyöräily) Savonlinnan seudulla ja yli maakuntarajojen
SMEOrigin-projekti – Elintarvikkeiden alkuperämerkintöjen hyödyntäminen, kansainvälinen ”policy learning” -hanke	Savonlinnan Hankekehitys Oy	1.3.2023-31.5.2027	Tehostaa elintarvikkeiden suojattujen maantieteellisten alkuperämerkintöjen (esim. Puruveden muikku) hyödyntämistä liiketoiminnassa
EXPRESS – European regions promoting renewable energy self-sufficiency -hanke	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1.3.2023-1.3.2027	Kasvattaa alueiden energiaomavaraisuutta ja uusiutuvan energian osuutta energian tuotannossa kahdeksan kumppanimaan yhteishankkeessa
Meille Maalle II	Keski-Karjalan Jetinarity	1.1.2024-31.12.2025	Saada seudulle uusia vakituisia asukkaita - samalla työntekijöitä, yrittäjiä, vapaa-ajan asukkaita ja kävijöitä reititteihin

TALOUS

210 Elinvoima- ja omistajaohjaus	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	499 126	961 639	49 500	49 500	49 500
Toimintakulut	-2 465 738	-4 943 026	-3 064 153	-2 654 153	-2 654 153
* Toimintakate	-1 966 612	-3 981 387	-3 014 653	-2 604 653	-2 604 653

* Valtuuston nähden sitova taso

KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 920 759	3 220 028	2 653 182	2 633 882	2 595 282
Toimintakulut	-55 952 557	-9 882 365	-8 552 969	-10 723 119	-10 681 119
Toimintakate	-53 031 798	-6 662 337	-5 899 787	-8 089 237	-8 085 837

9.3 Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta (toimielin)

9.3.1 Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Tulosyksiköt:

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinnonalan toimintaa johdetaan ja kehitetään johdonmukaisesti. Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelut järjestetään laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten kumppaneiden kanssa. Toimintaa tukevaa projektirahoitusta haetaan aktiivisesti eri lähteistä. Sivistyskeskuksen johto osallistuu aktiivisesti koulutuksesta ja hyvinvoinnista käytävään keskusteluun ja päätöksentekoon sekä maakuntatasolla, että kansallisilla foorumeilla.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Suunnitelmakaudella, vuoden 2023 alussa, Suomessa aloittaa uudet hyvinvointialueet. Hyvinvointialueiden muodostumiseen liittyy paljon uutta lainsäädäntöä, joka näkyy sivistystoimen hallintoon sivistystoimen ja uuden hyvinvointialueen yhdyspinnassa. Muutoksia tapahtuu myös peruskuntien valtionosuusrahoituksessa. Jatkossa valtionosuuksia maksetaan käytännössä vain kaikista alle 16-vuotiaista kuntalaisista. Alhainen syntyvyys tulee leikkaamaan Kiteen valtionosuuksia koko tämän vuosikymmenen. Kunkin vuoden syntyvä ikäluokka on aina pienempi kuin 16 vuotta täyttävä ikäluokka. Perusopetuksen oppilasmäärä tulee tippumaan noin 200 oppilaan verran tällä vuosikymmenellä. Tämä aiheuttaa noin 1,7 miljoonan kustannuspaineen pelkästään perusopetukseen. Tämän lisäksi valtionosuuksia leikataan vuodelle 2024 noin 3 miljoonaa euroa koko kaupungin tasolla, johtuen vuonna 2022 liikaa maksetuista valtionosuuksista. Tämän leikkauksen vaikutukset ulottuvat vuosille 2024–2026. Hyvinvointialueiden muodostumisen jälkeen sivistystoimesta tulee kunnan suurin toimiala. Sivistystoimen hallinto seuraa muutosta ja tukee sivistystoimen tulosalueita muutoksessa.

Talousarviovuoden 2023 sivistystoimen hallinto on tuottanut materiaalia kouluverkkoa koskevaan päätöksentekoon. Kiteen kaupunginvaltuusto linjasi huhtikuussa 2021, että kouluverkkoa tarkastellaan seuraavan kerran vuoden 2024 talousarviovalmistelun yhteydessä. Omalta osaltaan Kiteen kaupunginhallitus linjasi talousarvioraamin laadinnan yhteydessä, että sivistystoimen tulee arvioida palveluverkkoaan. Näiden lisäksi Kiteen kaupungin strategiassa yhtenä strategisena toimenpiteenä on laadukasta kasvatus- ja koulutuspalvelua tarjoavan ja tarvetta vastaavan varhaiskasvatus- ja kouluverkon muodostaminen. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto tekevät kouluverkkoa koskevat ratkaisut vuoden 2024 talousarvion päätöksenteon yhteydessä. Mahdollisia kouluverkkopäätöksiä puolestaan toteutetaan tulevien vuosien aikana ja siinä sivistystoimen hallinto on mukana.

TALOUSARVIO 2024

Sivistystoimen hallinnon vuoden 2024 talousarvio sisältää vain tarvittavat varat toiminnan pyörittämiseen. Sivistystoimen hallinto edelleen kehittää sähköisiä palveluita ja tukee sivistystoimen eri yksiköitä sähköisten palveluiden käyttöönotossa.

Rekrytointiprosessit ovat myös sivistystoimessa osoittautuneet vuosi vuodelta entistä haastavimmiksi. Sivistystoimen hallinto tukee eri tulosyksiköiden rekrytointiprosesseja.

Sivistystoimen hallinto on tehnyt talousarviovarauksen hyvinvoinnin- ja terveydenedistämiseen.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Edistämme yhteistyötä tulevan hyvinvointialueen kanssa ja varmistamme palveluiden sujuvuuden ja saata- vuuden.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Sivistystoimen hallinto	Sivistystoimen hallinto osallistuu kunnan ja Hyvinvointialueen yhteistyörakenteiden muodostamiseen. Painopiste oppilas- ja opiskelija-huollossa.	HYTE-kerroin
Strateginen toimenpide:		
<i>Muodostamme laadukasta kasvatus- ja koulutuspalvelua tarjoavan tarvetta vastaavan varhaiskasvatus- ja kouluverkon.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Sivistystoimen hallinto	Sivistystoimen hallinto seuraa lapsimäärien kehitystä ja valmistelee ehdotuksia mahdollisista sopeutustoimista keväällä 2021 hyväksytyn kouluverkkoselvityksen pohjalta.	
INVESTOINNIT - ANKKURIT YLÖS!		
Strateginen toimenpide:		
<i>Kesälahden kouluratkaisu ja toimenpiteet vuoden 2025 loppuun mennessä</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Sivistystoimen hallinto	Kesälahden kouluratkaisun valmistelu	

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kokoukset (ltk)	9	11	11	11	11	11
Viranhaltijapäätökset (sivistysjohtaja)	167	165	180	180	180	180

TALOUS

300 Opetus ja kulttuuritoimen hallinto	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 550	0	0	0	0
Toimintakulut	-241 129	-247 283	-267 735	-267 735	-267 735
* Toimintakate	-239 580	-247 283	-267 735	-267 735	-267 735
* Valtuuston nähden sitova taso					

9.3.2 Varhaiskasvatus (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen päällikkö

Tulosyksiköt:
Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Positiivisen ja ratkaisukeskeisen pedagogiikan mukaisen laadukkaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen lasten kasvua ja oppimista edistään.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Mahdolliset lakimuutokset vaikuttavat varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen suunnitelmakauden aikana. Lapsen tukea vahvistava kolmitasoinen tuen muutos tuli voimaan varhaiskasvatustaloussuunnitelmaan 1.8.2022. Myös Perhevapaa-uudistus, jossa vanhempainvapaapäivien määrä kasvoi ja vapaiden käytön joustavuus lisääntyi tuli voimaan 1.8.2022. Laki mahdollistaa lisäksi lapsen oikeuden varhaiskasvatukseen sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää 9 kk. Asiakasmaksulain muutos 1.3.2023 jossa maksujen perusteena olevia tuloeroja korotettiin 33 % on vaikuttanut pienentävästi varhaiskasvatusmaksujen tuottoihin ja vaikutus jatkuu edelleen. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman velvoite (laki tasa-arvosta 609/1986 ja yhdenvertaisuudesta 1325/2014) astui voimaan varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa 1.6.2023. Yhdenvertaisuussuunnitelmalla on siirtymäaikaa 1.6.2025 saakka. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu valikoiduissa kunnissa päättyy 31.5.2024. Meneillään olevat varhaiskasvatuksen hankkeet päättyvät 31.12.2023. Yksityisen Päiväkotien Siilinpiilon ostopalvelun hankintasopimuksen optiokausi päättyy 31.7.2025. Palvelun tarvetta tarkastellaan ennen optiokauden päättymistä.

TALOUSARVIO 2024

Varhaiskasvatuksen vuoden 2024 painopisteinä ovat yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kasvun ja oppimisen mahdollisuuksien luominen ja vahvistaminen. Pedagogiikan painopisteinä jatkuu tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä osallisuuden tukeminen. Lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tuetaan kokopäiväpedagogiikan ja leikin avulla. Monikielisten ja -kulttuuristen lasten suomen kielen kehitystä tuetaan Kieli- ja kulttuuriopettajan sekä kasvattajien työn pedagogisella kehittämisellä arvostaen kaikkia kieliä. Suomen kielen omaksumista tuetaan kaikissa arjen tilanteissa ja oppimiskokonaisuuksissa varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa.

Kasvun ja oppimisen tuen lakimuutoksen vaikutukset huomioidaan henkilöstön mitoituksissa, henkilöstön ammatillisen osaamisen tukemisessa, erityisopettajien työn jakamisessa ja pienryhmätoiminnassa. Varhaiskasvatuksen erityisopetusta toteutetaan ostopalveluna määräaikaisten sopimusten mukaisesti 5/2024 loppuun, jonka jälkeen erityisopetuksen tilannetta tarkastellaan uudelleen. Vakituisten varhaiskasvatuksen erityisopettajan viran rekrytointi käynnistetään uudelleen keväällä 2024. Pienryhmä jatkaa toimintaa Kellonsoittajantien päiväkodissa toistaiseksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen tultua voimaan 1.3.2023 varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat pienentyneet vaikuttaen merkittävästi varhaiskasvatuksen maksutuottoihin. Muutoksen myötä perheiden varhaiskasvatusmaksut ovat alentuneet ja maksuton varhaiskasvatus on lisääntynyt. Muutos on vaikuttanut varhaiskasvatuksessa tuntirajavalinnan muutoksina suurempiin tuntiluokkiin, jolloin henkilöstöressurssien tarve kasvaa. Lasten syntyvyyden määrän pieneneminen ei vaikuta varhaiskasvatuksen tarpeeseen suoraan, koska perheiden varaamat

varhaiskasvatuksen tuntimäärät kasvavat. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa maksuttomassa 20 h / viikko viskarissa olevista lapsista on 100 % ja esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa on 85,92 % esioppilaista (tieto 11.2023.) Seuraavan kerran varhaiskasvatustilastoja ja tuloja tarkastetaan 1.8.2024 (indeksitarkistus).

Lakiuudistuksiin perustuvaa Toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa toteutetaan varhaiskasvatuksen toimipaikoissa ryhmien omilla resursseilla toimipaikkakohtaisesti. Perhepäivähoidon osalta on laadittu yhteinen suunnitelma yhteistyössä perhepäivähoitajien kanssa.

2-vuotinen esiopetuskokeilu jatkuu suunnitelmallisesti Puhoksen Päiväkodissa päättyen 31.5.2024. Selvitys kokeilusta tehdään 31.8.2024 mennessä. Maksuton 20 h / viikko viskaritoiminta jatkuu kaikissa varhaiskasvatuksen päiväkotiyksiköissä.

Meneillään olevat kaksi hanketta Tunnekasvun tuki -hanke sekä erityisopetuksen kehittämisen hanke päättyvät 31.12.2023. Hankkeiden kautta saatuja tietoja ja taitoja, menetelmiä sekä materiaalia hyödynnetään varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Erityisopetuksen kehittämishankkeen kautta hankittua Vertikal OY:n videokirjastoa hyödynnetään henkilöstön osaamisen kehittämiseen siten että käytännöt ja kehittämisen tulokset muuttuvat pysyviksi rakenteiksi. Tunnekasvun tuki hankkeen tekemät helposti löydettävät materiaalit otetaan käyttöön arkeen sekä hankkeen aikana järjestettyjen koulutusten sisältöjä hyödynnetään arjen työssä.

Jatkamme laadukkaana varhaiskasvatuksen järjestämistä kouluttamalla henkilökuntaa koulutussuunnitelman mukaisesti muutokset huomioiden, kehittämällä suunnitelmallisesti pedagogiikkaa ja toimintakulttuuria arvioinnin kautta. Lisäksi perustana laadukkaalle kasvatukselle ja opetukselle on henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, jota tuetaan osallistavalla johtamisella ja oman ammattitaidon ja vahvuuksien kehittämällä kaikissa ammattiryhmissä ammattiryhmäpalaverien kautta. Varhaiskasvatuksen esihenkilöille suunnitellaan varallaolo pilottia vuodelle 2024 jossa esihenkilöillä on kiertävä varallaolovuoro, jonka aikana he vastaavat kaikkien yksiköiden varallaolosta sovittujen periaatteiden mukaisesti. Suunniteltu varallaolojärjestelmä tukee esihenkilöiden sekä henkilöstön työhyvinvointia. Kieli- ja kulttuuriopettajan tehtävän vakinaistamisella tuetaan kielitietoisuuden varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakulttuuria, kehitetään oppimisympäristöjä sekä vahvistetaan varhaiskasvatuksen laatua ja tasoitetaan oppimiseroja.

Kellonsoittajantien yksikön ryhmämäärää suunnitellaan pienennettäväksi elokuusta 2024 alkaen kahdella ryhmätillalla. Kellonsoittajantien päiväkodissa esiopetusta ei enää järjestetä. Syksyllä 2024 Kiteen taajamassa aloittavien esioppilaiden määrä vastaa kahta ryhmää. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta toteutetaan kuudessa yksikössä sekä seitsemällä perhepäivähoitajan tehtävällä.

Palvelusuunnittelua toteutetaan tehokkaasti varhaiskasvatusta ja esiopetusta tukien. Määräaikaisen henkilöstön rekrytointia ja määräaikaista sijaisvuoroja pyritään vähentämään keskittämällä henkilöstöresursseja. Eläköitymisen kautta vakinaisiin tehtävien rekrytointien tarpeeseen kiinnitetään huomiota. Huoltajille jaetaan tietoa Daisyn hoitoaikavarausten tärkeyteen liittyen ja ohjeistetaan hoitoaikavarausten tekemisessä sekä Daisyn sähköisessä asiointissa.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Muodostamme laadukasta kasvatus- ja koulutuspalvelua tarjoavan tarvetta vastaavan varhaiskasvatus- ja kouluverkon.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Varhaiskasvatus	Tarvetta vastaavan laadukkaan varhaiskasvatuksen tarjoaminen vaihtoisia varhaiskasvatuspalveluja järjestämällä. Henkilöstön ammatillisen osaamisen ja työssäjaksamisen tukeminen sekä ylläpitäminen.	Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen ylläpitäminen mahdollistamalla tarvittavat palvelut. Osaamista kehittävän ja tukevan ammatillisen koulutuksen järjestäminen, koulutuspäivät 4 pv / hlö / vuosi.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Varhaiskasvatus	Vuosittaisen asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen huoltajille.	Lasten huoltajille kysely palvelun laadusta 1 krt / vuosi asteikolla 1–5, tavoitetaso 4.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Alle 3-vuotiaiden määrä 31.12*	143	118	113	110	110
Varhaiskasvatuksessa olevien alle 3 v lasten määrä	60	45	56	53	53
3–4-vuotiaiden lasten määrä 31.12	92	92	89	89	85
Varhaiskasvatuksessa olevien 3–4 v lasten määrä 31.12	82	74	87	84	84
5-vuotiaiden määrä 31.12	67	57	54	50	51
Maksuttomassa viisivuotiaiden varhaiskasvatuksessa/esiopetuskokeilussa olevien lasten määrä	69	62	54	50	51

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Varhaiskasvatuksessa olevien 5 v lasten määrä 31.12	57	57	54	49	49
Esiopetuksessa olevien lasten määrä 31.12	80	61	71	54	50
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien esikoululaisten määrä 31.12	55	50	61	54	50
Kotihoidontuella olevien lasten määrä 31.12	60	60	58	57	57

*Syntyvyys v.2023 33 lasta, ennuste 2024 n.30 lasta, 2024–2026 n.30 lasta/vuosi.

**Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrät kirjattu 9.11.2023

*** Laajuustietoihin laskettu ukrainalaiset lapset (14 lasta)

Varhaiskasvatuksen projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Tunnekasvatuksen tuki	Kiteen kaupunki	1.8.2022-31.12.2023	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämisen tukeminen.
Erityisopetuksen kehittämishanke	Kiteen kaupunki	1.9.2022-31.12.2023	Erityisopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen.
Kaksivuotinen esiopetuskokeilu	Kiteen kaupunki	1.8.2021-31.5.2024	Koulutuksellista tasa-arvon lisääminen ja lasten osallistuminen esiopetukseen osana varhaiskasvatusta

TALOUS

310 Varhaiskasvatus	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	526 221	448 500	139 500	139 500	139 500
Toimintakulut	-4 957 697	-5 180 812	-4 488 509	-4 488 509	-4 488 509
* Toimintakate	-4 431 476	-4 732 312	-4 349 009	-4 349 009	-4 349 009

* Valtuuston nähden sitova taso

9.3.3 Peruskoulutus (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja sivistysjohtaja

Tulosityksiköt:

Perusopetus

Toiminta-ajatus

Järjestetään nykyaikaisen positiivisen pedagogiikan mukaista monipuolisesti oppimisympäristöjä hyödyntävää laadukasta perusopetusta. Opetuksen järjestämisen edellytykset ovat hyvät kaikissa yksiköissä ja kaikkia yksiköitä kehitetään yhtäläisesti.

TALO USSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Suunnitelmakaudella 2024–2027 perusopetuksen oppilasmäärä jatkaa laskuaan alhaisen syntyvyyden perusteella. Suunnitelmakauden lopulla perusopetuksen aloittavat ensimmäiset alle viidenkymmen lapsen ikäluokat.

Muutoksia tapahtuu myös peruskuntien valtionosuusrahoituksessa. Jatkossa valtionosuuksia maksetaan käytännössä vain kaikista alle 16-vuotiaista kuntalaisista. Alhainen syntyvyys tulee leikkaamaan Kiteen valtionosuuksia koko tämän vuosikymmenen. Kunkin vuoden syntyvä ikäluokka on aina pienempi kuin 16 vuotta täyttävä ikäluokka. Perusopetuksen oppilasmäärä tulee tippumaan noin 200 oppilaan verran tällä vuosikymmenellä. Tämä aiheuttaa noin 1,7 miljoonan kustannuspaineen pelkästään perusopetukseen. Tämän lisäksi valtionosuuksia leikataan vuodelle 2024 noin 3 miljoonaa euroa koko kaupungin tasolla, johtuen vuonna 2022 liikaa maksetuista valtionosuuksista. Tämän leikkauksen vaikutukset ulottuvat vuosille 2024–2026. Isot muutokset perusopetuksen rahoituksessa tulevat todennäköisesti vaikuttamaan myös perusopetuksen palveluverkkoon suunnitelmavuosina. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto tekevät linjauksia kouluverkosta vuoden 2024 talousarvioprosessin yhteydessä.

TALOUSARVIO 2024

Voimakas inflaatio näkyy erityisesti kohoavina kuljetuskustannuksina, vuokrina ja toimistopalveluina. Perusopetuksen palkkojen odotetaan nousevan yleisen linjan mukaisesti 3,6 % vuonna 2024. Kaupunginhallituksen asettama talousarvioraami ei sisällä kokonaisuudessaan vuoden 2024 palkankorotuksia. Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroitten hinnat kohosivat vuoden 2023 aikana ja samaa kehitystä voidaan odottaa alkuvuoden 2024 aikana. Oppilasmäärän pienentyessä ja kustannusten kohotessa oppilaskohtaiset kustannukset nousevat. Niukkenevat resurssit ja kohoavat kustannukset alleviivaavat kouluverkkotarkastelun välttämättömyyttä. Vuoden 2024 perusopetuksen talousarvio on laadittu kouluverkkoratkaisuja ennakoiden. Talousarviota tarkennetaan tarvittaessa ensimmäisen osavuosiraportin yhteydessä.

Kaupunginhallituksen antaman talousarvioraamin sisällä pysyminen edellyttää perusopetukselta henkilöstön karsimista, jakotuntien määrän kriittistä tarkastelua, aamu- ja iltapäivätoiminnan ehtojen tiukentamista ja valinnaisaineiden määrän tarkkaa arviointia.

Perusopetuksen tulojen odotetaan putoavan aikaisemmista vuosista. Vuosina 2020–2022 OKM:n maksoi kunnille varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja lukiokoulutukseen ylimääräisiä Covid-19-pandemiaan liittyviä tukia. Näitä tukia on käytetty vielä vuonna 2023, mutta enää tätä tukimuotoa ei ole käytettävissä.

Perusopetuksessa jatketaan hyvin alkanutta Pro Koulu -toimintaa. Opettajia ja ohjaajia on koulutettu nepsy -valmentajiksi ja tätä koulutusta on tarkoitus jatkaa vuonna 2024. Näillä toimilla pyritään kehittämään lasten ja nuorten valmiuksia toimia ryhmässä muut huomioiden ja kehittämään opettajien ja ohjaajien valmiuksia kohdata haastavia oppilaita. Yhteisöllisyyteen ja kiusaamisen ehkäisyyn kiinnitetään huomiota koulujen arjessa. Hanketoiminnan puitteissa perusopetuksessa myös kehitetään Covid-19-pandemian aikana tauolla ollutta kansainvälistä toimintaa.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Peruskoulutus	Kehitämme valmiuksiamme ja järjestämme perusopetuksen valmistavaa opetusta eri yksiköissä.	Työvoiman määrä
Strateginen toimenpide:		
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluita.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Peruskoulutus	Ehkäisemme lasten ja nuorten syrjäytymistä tarkkailemalla ja puuttamalla oppilashuollon keinoin koulu- ja poissaoloihin.	Kouluikäisten poissaolot
YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme työvoiman saatavuuteen: huolehdimme ajantasaisen koulutuksen saatavuudesta, edistämme muuttoa Kiteelle, tuemme rekrytointia, edistämme avointen työpaikkojen markkinointia, varmistamme liikenteellisen saavutettavuuden ja pyrimme vaikuttamaan alueen asuntotilanteeseen.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Peruskoulutus	Panostamme perusopetuksen rekrytointiprosessien näkyvyyteen ja sujuvuuteen.	Maine ja vetovoima

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä (20.09.) (ei sis. valmistavan opetuksen oppilaat)	787	733	728	703	647

Peruskoulutuksen projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Esi- ja perusopetuksen koronavaikutusten ta-soittaminen 22–24	Kiteen kaupunki	26.10.2022–31.7.2024	Covid-19-pandemiasta aiheutuneen oppivajeen paikkaaminen.
Yhteisöllisen opiskelu- luhion vahvistaminen ja kehittäminen		1.1.2023–31.7.2024	Yhteisöllisen opiskelu- luhion ennaltaehkäisevän tuen sekä yksilökohtaisen opiskelu- luhion varhaisen tuen mahdollis- taminen kaikkien opiskelijo- iden saataville yksilöllisten tar- peiden mukaisesti ja yhden- vertaisesti.
Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoraha v. 2023–2024	Kiteen kaupunki	24.3.2023–31.12.2024	Sosioekonomisista tausta- syyistä johtuvan oppimisvajeen paikkaaminen
Koulun kerhotoimin- nan tukeminen 2023	Kiteen kaupunki	12.5.2023–31.12.2024	Oppilaskerhotoiminnan järjes- täminen
Erasmus akkreditointi	Kiteen kaupunki	1.6.2023–31.8.2024	Kansainvälisen kehitystyön tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen peruskou- luissa ja lukiossa.
Romanikielen tuokiot Keski-Karjalassa	Kiteen kaupunki	29.5.2023–31.12.2024	Romanikielen opetuksen el- vyttäminen ja aseman kohen- taminen Keski-Karjalan alu- eella.

TALOUS

320 Peruskoulutus	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	538 201	646 485	376 582	376 582	376 582
Toimintakulut	-10 921 254	-11 829 357	-11 604 878	-11 604 878	-11 604 878
* Toimintakate	-10 383 054	-11 182 872	-11 228 296	-11 228 296	-11 228 296
* Valtuuston nähden sitova taso					

9.3.4 Toisen asteen koulutus (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, lukion rehtori

Tulosityksiköt:

Lukio
Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Tarjota ja tuottaa monipuolista ja laadukasta oppivelvollisuuden jälkeistä toisen asteen yleissivistävää sekä vapaan sivistystyön koulutusta Kiteellä ja Keski-Karjalassa.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Oppivelvollisuuden nosto ja sen myötä syntyvä vaatimus toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta aiheuttaa lisäkustannuksia. Esimerkiksi kannettava tietokone, laskinohjelmat ja muut opiskelussa tarvittavat välineet on tarjottava opiskelijoille. Lisäkustannuksia korvataan valtionosuusjärjestelmän kautta korotetuilla lukioyksikköhinnoilla. Syksystä 2024 alkaen kaikki lukiossa opiskelevat ikäluokat ovat oppivelvollisia.

Kiteen kaupungin strategiassa koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen on nostettu yhdeksi tavoitteista. Kiteen lukio osallistuu vuonna 2024 Finest Future -ohjelmaan. Finest Future ylläpitää kansainvälistä hakijaportaalia ja tekee suomalaista lukiokoulutusta tunnetuksi erityisesti Aasian maissa. Vuoden 2024 aikana Erasmus+ akkreditointi helpottaa kansainvälisten kouluvaihtokurssien ja leirikoulujen järjestelyjä. Päämäärätietoisena harrastamisen ja opiskelun yhteensovittamisen helpottamiseksi Kiteen lukiossa suunnitellaan liikuntapainotuksen mahdollistamista urheilijoille syksystä 2024 alkaen yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa.

Keski-Karjalassa nuorten ikäluokkien koko jatkaa pienenemistään, mikä merkitsee seudullista yhteistyötä Kiteen ja Tohmajärven lukiodien kesken. Riverian Kiteen koulutusyksikön kanssa suunnitellaan kahden tutkinnon mallin uudistamista.

Valtionvarainministeriö esittää vuoden 2024 talousarvioesityksessään, että kansalais- ja työväenopistojen valtionosuutta lasketaan 12,5 miljoonaa euroa. Supistukset kohdennettaisiin suoritteisiin eli valtionosuustunteihin. Mikäli esitys hyväksytään, pienenevät Keski-Karjalan kansalaisopiston valtionosuustuntimäärä sekä -korvaus seuraavana vuotena 2024. Valtion tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti nostaa opiskelijoiden omavastuuosuutta, mikä tarkoittaa korkeampia kurssimaksuja. Valtionosuustuntimäärän supistus vaikuttaa myös kansalaisopiston koulutustarjonnan laajuuteen.

TALOUSARVIO 2024

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
IHMISET JA YHTEISÖT
Strateginen toimenpide:
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluja.</i>

Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Kansalaisopisto	Kansalaisopiston koulutustarjonnan järjestäminen sekä taajamissa että haja-asutusalueilla tavoittaen mahdollisimman monta asukasta toiminta-alueella. Asiakaskysely kevät 2024	Kursseille osallistuvien määrä / Kiteen asukasluvu. Tavoitetaso 10 %. Kyselyn asteikko 1–5, tavoite 4
Lukiokoulutus	Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä ja opintojen keskeytymistä tuemalla nuoria ohjauksellisin ja opiskeluhyönteellisin keinoin lukio-opintojen aikana.	Oppivelvollisuuden keskeyttäneiden määrä
Strateginen toimenpide:		
<i>Vaikutamme väestörakenteeseen: tuemme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa, markkinoimme kaupunkia muuttajille, edistämme koulutus- ja työmahdollisuuksien rakentumista ja kaavoitamme houkuttelevasti.</i>		
Lukiokoulutus	Tiedotamme Kiteen lukiosta kansainvälisille opiskelijoille muun muassa osallistumalla Finest Future -toimintaan.	Lukion aloittavien maahanmuuttajaopiskelijoiden määrä.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto, kansalaisopisto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kurssilaisten määrä	2 056	2 100	2 000	2 000	2 000
Kurssien lukumäärä	225	210	200	200	200
Netto-opiskelijat	1 156	1 200	1 100	1 100	1 100
Valtionosuustuntimäärä	4 319	4 298	n. 3 800	n. 3 800	n. 3 800
Laajuustieto, lukio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukion opiskelijamäärä	148	150	145	140	138
Lukion kurssimäärä	224	230	220	210	210

Toisen asteen koulutuksen projektit

Kansalaisopiston Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Opintoseiteli 2023–2024	Keski-Karjalan kansalaisopisto	lv. 2023–2024	Eläkeläisten, seniorien ja maahanmuuttajien osallistumiskynnyksen madaltaminen kurssimaksuallennuksen avulla
Lukion Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet

Kansalaisopiston Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Laadukas lukiokoulu- tus Kiteellä ja Tohma- järvellä	Kiteen kaupunki	19.12.2022-31.7.2024	Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman edis- täminen

TALOUS

330			Muutettu			
Toisen asteen koulutus	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	
Toimintatuotot	188 108	210 800	220 000	220 000	220 000	
Toimintakulut	-2 104 665	-2 308 542	-2 365 155	-2 365 155	-2 365 155	
* Toimintakate	-1 916 557	-2 097 742	-2 145 155	-2 145 155	-2 145 155	
* Valtuuston nähden sitova taso						

9.3.5 Kirjastopalvelut

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Tulosityksiköt:

Kirjastotoimi

Toiminta-ajatus

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten lukemisharrastusta, tiedonsaantia ja monipuolista lukutaitoa tarjoamalla pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Kirjasto tarjoaa tietopalvelua ja ohjausta tiedonhankinnassa ja mahdollistaa elinikäisen osaamisen kehittämisen. Kaikille avoimena ja maksuttomana palveluna ja kohtaamispaikkana kirjasto edistää aktiivista kansalaisuutta ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastotoiminnan lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kirjaston palvelupisteitä ovat Kiteen, Kesälahden ja Puhoksen kirjastot. Kirjasto on mukana Pohjois-Karjalan yhteisessä Vaara-kirjastojen kirjastojärjestelmässä. E-aineistot hankitaan alkuvuonna yhteisesti ja ne ovat verkkokirjaston kautta asiakkaiden käytössä. Huhtikuun lopussa 2024 on tarkoitus avata kuntien yhteinen E-kirjasto, jossa Kiteekin on mukana. Pääkirjaston omatoimilehtisali mahdollistaa lehtivalikoiman käytön aukioloaikojen ulkopuolella. Kirjastopalveluja kehitetään AVI:n hankerahoituksella. Chillaa kirjastossa-hanke yhteistyössä Tohmajärven kirjaston kanssa jatkuu vuodelle 2024. Uuden pääkirjastorakennuksen suunnitteluprosessi on tarkoitus käynnistää vuonna 2024.

Kesälahden asiointipisteen hoito on jaettu kirjastovirkailijan ja yleishallinnon työntekijän, palveluneuvojan kesken. Palveluneuvojan työajasta 30 prosenttia on varattu kirjastossa työskentelyyn. Tällä hetkellä palveluneuvojalla ei ole sijaista kirjastovirkailijoista. Kesälahden kirjaston ja asiointipisteen aukioloajat ovat pääosin yhteneväiset. Kesälahden kirjaston omatoimivalmius otettiin käyttöön vuonna 2023. Aukiolot muuttuivat siten, että henkilökunta on paikalla maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Muina aikoina omatoimisopimuksen tehneet asiakkaat voivat asioida kirjastossa.

TALOUSARVIO 2024

Kirjaston toimintatuotoiksi on arvioitu 14 280 euroa. Ne koostuvat normaalin kirjastotoiminnan maksuista kuten myöhästymismaksuista ja poistokirjamyynnistä. Chillaa kirjastossa-hankkeen 10 000 euron avustus, josta Kiteen osuus on 5000 euroa, jakaantuu kahdelle vuodelle (2023–2024).

Kirjastotoimen henkilöstössä on vuoden 2023 aikana tapahtunut isoja muutoksia. Eläköityneen kirjastonhoitajan tilalle on saatu rekrytoitua uusi kirjastonhoitaja, hän aloittaa tehtävässään vuoden 2024 maaliskuussa. Siirtymäaikana kirjasto on joutunut turvautumaan sijaisjärjestelyihin. Riittävällä henkilöstöresurssilla varmistetaan esim. kirjastojen asiakaspalvelun toimivuus kaikissa toimipisteissä sekä kokoelmatyön laadukkuus.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuotamme monipuoliset liikunnan ja kulttuurin kehittyvät palvelut, jotka osaltaan lisäävät kiteeläisten viihtyvyyttä ja terveyttä, piristävät matkailutoimintaa ja kohentavat kaupungin imagoa.</i>		
	Toimenpiteet	Mittari
Kirjastotoimi	Kirjasto järjestää monipuolisia tilaisuuksia ja tapahtumia eri kohderyhmille	Tapahtumien ja tilaisuuksien määrä

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kirjaston toimipisteiden aukioloaika h/vuosi	3153,5	6212	6212	6212	6212

Kirjaston projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Chillaa kirjastossa	Kiteen kaupunki ja Tohmajärven kunta	2023–2024	Hankkeen tarkoituksena on vuorovaikutuksen vahvistaminen nuorten kanssa ja suunnitella heille mielekästä tekemistä yhteistyössä nuorten, koulun ja nuorisotoimen kanssa. Nuoria osallistamalla tarjolla olisi vaihtoehtoja eri aihealueista, joista vähintään yksi liittyisi lukemiseen ja kirjastoon. Samalla hankkeessa tarkasteltaisiin tilojen käyttöä ja mietittäisiin erilaisia tilaratkaisuja yhdessä nuorten kanssa, jotta he kokisivat, että osa tiloista on varta vasten heille suunnattuja, jolloin omia tiloja ei turmeltaisi. Hankkeen avulla kohennettaisiin kirjaston viihtyvyyttä.

TALOUS

350		Muutettu			
Kirjastopalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	13 778	10 450	14 280	14 280	14 280
Toimintakulut	-568 500	-613 371	-605 937	605 937	605 937
* Toimintakate	-554 721	-602 921	-591 657	- 591 657	-591 657
* Valtuuston nähden sitova taso					

9.3.6 Vapaa-aikapalvelut (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja, vapaa-aikapäällikkö

Tulosityksiköt:

Nuorisotoimi
Kulttuuritoimi
Liikuntatoimi

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalvelut järjestävät kuntalaisille monipuoliset, laadukkaat ja kustannustehokkaasti tuotetut vapaa-ajanpalvelut, jotka ennaltaehkäisevästi tukevat kuntalaisten sosiaalista, henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vapaa-aikapalveluiden eri toimintayksiköt osallistuvat oman toimintansa osalta vuonna 2023 alusta aloittaneen hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyö- ja kehittämistyöhön. Eri toimintayksiköt hakevat myös aktiivisesti valtionrahoitusta toimintansa kehittämiseen.

Kunnan liikuntaviranhaltijan tehtävää hoitaa vapaa-aikapäällikkö. Vapaa-aikapäällikön virkaan valittiin uusi henkilö, joka aloitti tehtävässä tammikuussa 2023. Kiteen kaupungille valmistui keväällä 2023 liikuntapaikkasuunnitelma, joka edesauttaa ja ohjaa liikuntapaikka-suunnittelua tulevien vuosien aikana.

Nuorisotoimen palveluiden painopiste sijoittuu ehkäisevään työhön ja sitä toteutetaan mm. koulunuorisotyön, digitaalisen nuorisotyön, nuorisotilatoiminnan etsivän nuorisotyön sekä erilaisten tapahtumien ja retkien yhteydessä. Kerho- ja harrastustoimintaa toteutetaan kumppanuuksien avulla. Kiteen keskustaan avattiin kesällä 2023 aikana näyttelykeskus, jota koordinoidaan kulttuuritoimesta ja keskus tuo merkittävän lisän Kiteen kulttuuri- ja matkailutarjontaan.

TALOUSARVIO 2024

Vapaa-aikapalveluiden vuoden 2024 talousarvioon on arvioitu toimintatuottoja kertyvän hieman vuotta 2023 enemmän. Kiteen keskustaan kesäkuussa 2023 avattu Näyttelykeskus Kitee on toiminnassa koko kalenterivuoden ja lisäksi esim. maksullisten liikuntapalvelujen toimintatuottoja arvioidaan kertyvän hieman edellisvuotta enemmän, kesällä 2023 tehtyjen pienten hinnantarkistuksien vuoksi.

Toimintakuluissa edellisvuoteen nähden korottavana tekijänä ovat vallitsevan maailmantilanteen vuoksi kohonneet tarvike- ja työ kustannukset sekä henkilöstön palkkojen noususta aiheutuvat kustannuskorotukset. Tiukentuneesta taloustilanteesta huolimatta eri vapaa-aikapalvelujen palveluja pyritään tuottamaan pääosin edellisvuosien tavoin, huomioiden yksikkökohtaiset talouden tehostamistoimenpiteet palvelujen tuottamiseen. Osaltaan vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoja ja -kuluja nostavat vuodelle 2024 jatkuvat liikunta- ja nuorisotoimen hankerahoitukset.

Mm. nuorten työpajatoiminta, musiikkiopiston toiminta sekä osa liikuntapaikkojen kunnossapidosta toteutetaan edelleen ostopalveluna. Urheilutalo-Uimahalli Vespeli on suljettu kesällä 2024 noin viisi viikkoa normaalin huolto-
tauon vuoksi. Vapaa-aikapalveluiden taloudellisia riskejä ovat mm. maksullisten vapaa-ajanpalvelujen mahdollinen vähäinen käyttöaste sekä sääolosuhteet, jotka voivat lisätä liikuntapaikkojen kunnossapitomäärärahojen tarvetta.

Kiteen kaupungin liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti tulevina vuosina toteutetaan liikuntapaikkarakentamista osioittain. Ensimmäinen kokonaisuus on tavoitteena suunnitella loppuun ja toteuttaa vuoden 2024 aikana. Liikuntapaikkarakentamiseen haetaan valtionavustusta sekä suunnitellaan rahoitus järjestelmällisesti tuleville vuosille.

Koulunuorisotyössä toimii vuoden 2024 loppuun hanke, jonka jälkeen tavoitteena jatkaa koulunuorisotyöntekijän toimea kaupungin omana toimena.

Vuoden 2024 kevään aikana on tavoitteena vahvistaa kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyötä kumppanisopimuksella sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen hankkeella. Hankkeen tavoitteena ovat liikuntaneuvonnan/elintapaohjauksen juurruttaminen jatkuvaksi toiminnaksi kunnassa sekä hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön syventäminen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Ehkäisemme syrjäytymistä ja yksinäisyyttä: tuemme ja mahdollistamme järjestöjen ja yhdistysten matalan kynnyksen toimintoja ja kehitämme kansalaisopiston palveluita.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut ja -paikat kohden- nettuina kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.
Nuorisotoimi	Nuorisopalvelut kaikkien saavutetta- vissa. Pyritään takaamaan kaikille lapsille ja nuorille ainakin yksi har- rastus.	Hyte -raha ja HSM-ilmoittautumiset.
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut myöntävät koh- deavustuksia ja tekevät kumppa- nuussopimuksia laajasti eri yhdis- tyksille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.
Nuorisotoimi	Avustukset ja kumppanuussopimuk- set	Hyte-raha.
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme Kiteen keskustan vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä luomalla uusia mahdollisuuksia kokea kulttuuria, urheilua ja yhdessäoloa.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Liikuntapalvelut	Hutsin Urheilukeskuksen aluetta ke- hitetään edelleen.	Maine ja vetovoima -kysely.
Kulttuuripalvelut	Uusi näyttelykeskus tarjoaa moni- puolisia elämyksiä kaikenikäisille.	Maine ja vetovoima -kysely.

Nuorisotoimi	Kiteen nuorisotila tarjoaa keskustan alueen nuorille toimintaa	Maine ja vetovoima
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
Nuorisotoimi	Nuorisolla on oma toimiva ja aktiivinen vaikuttamisjärjestelmä	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon
LAADUKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuotamme monipuoliset liikunnan ja kulttuurin kehittyvät palvelut, jotka osaltaan lisäävät kiteeläisten viihtyvyyttä ja terveyttä, piristävät matkailutoimintaa ja kohentavat kaupungin imagoa.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Kulttuuripalvelut	Kulttuuripalvelut järjestää monipuolisia kulttuuritapahtumia Uusi näyttelykeskus tarjoaa monipuolisia elämyksiä kaikenikäisille kohderyhmille ja myös ulkopuolisille vierailijoille Tutustumiskäynnit päätöksenteon kannalta merkittäviin kohteisiin	Hyte -raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon Maine ja vetovoima
Liikuntatoimi	Liikuntapaikkoja tarjotaan kaikille kohderyhmille.	Hyte raha/asukas, yli Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon.
Strateginen toimenpide:		
<i>Edistämme kaupunkikeskustan toimivuutta ja virkeyttä, mikä tukee monipuolisten palveluiden kehittymistä ja saatavuutta.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Kulttuuripalvelut	Näyttelykeskus Kitee tarjoaa kulttuuria keskellä Kiteen keskustaa ja työllistää työvoimapalveluiden kautta työttömiä, tarjoaa opiskelijoille työharjoittelupaikkoja ja työkokeilupaiikkoja	Kävijöiden, työllistettyjen ja harjoittelijoiden määrä
INVESTOINNIT, ANKKURIT YLÖS!		
Strateginen toimenpide:		
<i>Liikuntapaikkasuunnitelmaa ja toimenpiteitä toteutetaan vuosittain</i>		
Liikuntapalvelut	Liikuntapaikkasuunnitelman toimenpiteet.	Kaupungin vuosikate ja nettoinvestoinnit ovat tasapainossa keskipitkällä aikavälillä.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikuntatoimen vakituisten liikuntaryhmien määrä	12	12	8	8	8
Peltolan latupohjan ja hiihtoladun käyttäjätalasto	13 531	17 000	11 000	11 000	11 000
Uimahallin kävijämäärä	37 303	33 000	43 500	43 500	43 500
VesPelin kuntosalin kävijämäärä	9 699	11 000	12 000	12 000	12 000
Kesälahden Paloaseman kuntosalin avainkorttien myynti		180	180	180	180
Myytyjen seniorikorttien määrä	230	260	260	260	260
Kulttuuritoimen tapahtumien määrä	60	45	45	45	45
Kulttuuritoimen kumppanisopimusten ja avustusta saavien yhdistysten ja järjestöjen määrä	10	20	20	20	20
Nuorisotapahtuma	20	10	10	10	10
Retket (nuorisotoimi)	3	3	3	3	3
Omien ja yhteistyössä tuotettujen tapahtumien ja retkien osallistujamäärä (nuorisotoimi)	1 356	2 000	1 500	1 500	1 500
Nuorisovaltuuston aloitteiden ja kannanottojen määrä.	0	2	1	1	1
Kumppanuuksilla tuettujen nuorten kerhotoiminnassa olleiden lasten ja nuorten määrä.	212	200	200	200	200

Vapaa-aikapalvelujen projektit

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Harrastamisen Suomen Malli Kitteellä 2.0	Kiteen kaupunki	1.8.2023-31.7.2024	Hankkeen tavoitteena on tarjota lukuvuosien 2023–2024 aikana Kiteen perusopetuksen oppilaille monipuolisia ja laadukkaita harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä.

Projektin nimi	Hallinnoija	Kesto	Tavoitteet
Koulunuorisotyö Kiteellä	Kiteen kaupunki	1.1.2023–31.12.2024	Vakiinnuttaa koulunuorisotyöntekijä osaksi koulujen henkilöstöä ja arkea. Koulukohtaisena tavoitteena yhteisöllisyyden ja me-hengen lisääminen.
Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta 23–24	Kiteen kaupunki	1.5.2023–31.5.2024	Monipuolisen kerhotoiminnan tarjoaminen Kiteellä lasten ja nuorten vapaa-ajalla.

TALOUS

360		Muutettu			
Vapaa-aikapalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	375 011	345 250	360 750	360 750	360 750
Toimintakulut	-2 033 625	-2 075 236	-2 121 535	-2 121 535	-2 121 535
* Toimintakate	-1 658 614	-1 729 986	-1 760 785	-1 760 785	-1 760 785
* Valtuuston nähden sitova taso					

9.3.7 Joukkoliikenne (tulosalue)

Tilivelvolliset: Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja sivistysjohtaja

Tulosityksiköt:

Joukkoliikenne

Toiminta-ajatus

Palvelu- ja asiointiliikenteen järjestäminen Kiteen alueella.
Joukkoliikenne sisältää ELY-liikenteen.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kiteen kaupungin sisäinen palvelu- ja asiointiliikenne on järjestetty siten, että kaupungin eri alueilta on mahdollisuus päästä kerran viikossa asioimaan joko Kesälahden tai Kiteen keskustaan. Lisäksi kerran viikossa on järjestetty Kesälahden ja Kiteen taajaman välinen liikenne. Asiointiliikenteen kilpailutus toteutettiin keväällä 2022. Pohjois-Savon ELY kilpailutti kuntarajat ylittävän liikenteen keväällä 2021 ja uudet reitit astuivat voimaan 1.8.2021. Kilpailutuksen yhteydessä aikaisemmin käytössä ollut Waltti -matkakortti järjestelmä korvattiin osittain Matkahuollon lippujärjestelmällä. Joukkoliikenteen tulosalue sisältää lisäksi ELY:n organisoiman kuntarajat ylittävän liikenteen vuosittaisen maksuosuuden.

Joukkoliikenteen toimintaympäristössä tapahtui muutoksia vuoden 2022 aikana. Inflaation kiihtyminen ja sen myötä polttoaineiden kallistuminen aiheutti isoja hintojen tarkistuksia myös Kiteen kaupungin ostamiin joukkoliikennepalveluihin. Kevään 2022 asiointi- ja palveluliikenteen kilpailutus nosti hintoja useilla reiteillä ja myös ELY-keskus nosti oman ostoliikenteensä kuntaosuutta. Kustannusten odotetaan nousevan myös vuoden 2024 aikana.

Asiointi- ja palveluliikenteen sopimukset päättyvät vuoden 2023 loppuun. Tulevien kilpailutusten osalta tutkitaan mahdollisuutta tehdä yhteistyötä Polkka oy:n kanssa ja kytkeä asiointi- ja palveluliikennettä aikataulullisesti enemmän koulukyyteihin.

TALOUSARVIO 2024

Vuoden 2024 joukkoliikenteen talousarvioon on varattu varat nykyisen joukkoliikennetason ylläpitämiseksi. Inflaation pysymiseen vuoden 2023 tasolla ja sitä kautta kustannusten nousuun on pyritty varautumaan vuoden 2024 talousarviossa. Joukkoliikennettä pyritään kehittämään talousarvion sallimissa rajoissa.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA		
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Mahdollistamme riittävät tietoliikenneyhteydet, varmistamme tavaraliikenteen sujuvuuden ja pidämme yllä toimivaa asiointi- ja palveluliikennettä.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari

Joukkoliikenne	Ylläpidämme ja kehitämme nykyisiä joukkoliikenneratkaisuja asiakas-tarpeet huomioiden.	Maine ja vetovoima
----------------	--	--------------------

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Palvelu- ja asiointiliikennettä käyttävien henkilöiden määrä kuukaudessa	185	180	175	175	175

TALOUS

390			Muutettu		
Joukkoliikenne	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	13 637	15 000	15 000	15 000	15 000
Toimintakulut	-187 111	-239 928	-232 110	-232 110	-232 110
* Toimintakate	-173 474	-224 928	-217 110	-217 110	-217 110

* Valtuuston nähden sitovataso

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

30			Muutettu		
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 656 504	1 676 485	1 126 112	1 126 112	1 126 112
Toimintakulut	-21 013 981	-22 494 529	-21 685 859	-21 685 859	-21 685 859
Toimintakate	-19 357 477	-20 818 044	-20 559 747	-20 559 747	-20 559 747

9.4 Ympäristölautakunta (toimielin)

9.4.1 Rakentaminen ja ympäristön valvonta (tulosalue)

Tilivelvolliset: ympäristölautakunnan jäsenet, ympäristöpäällikkö

Tulosyksiköt:

Rakennusvalvonta

Ympäristötoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia maankäyttö- ja rakennuslain rakennusvalvontaviranomaisen sekä ympäristölainsäädännön mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä. Tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Ympäristötoimea ja rakennusvalvontaa ohjaavat lainsäädännöt muuttuvat jatkuvasti. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus on aloitettu 24.4.2018. Uudistuksen tavoitteena on ollut mm. kehittää rakentamista koskevaa ohjausjärjestelmää sekä selkeyttää valmistelu-, päätöksenteko- ja toimeenpanotehtäviä. Eduskunta hyväksyi uuden rakentamislain (751/2023) 1.3.2023. Rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Eduskunta on hyväksynyt lisäksi kokonaisuuteen liittyvät lait rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, maankäyttö- ja rakennuslain muutoksesta alueidenkäyttölainsäädännöstä ja rakentamisen pätevyyksistä.

Lakimuutoksilla on todella merkittäviä muutoksia rakennusvalvonnan toimintaan. Lakiuudistus edellyttää Kiteen kaupunkia uusimaan kaupungin hallintosäädännön, rakennusjärjestyksen, rakennusvalvonnan taksan sekä päivittämään toimintaprosessit ja ohjeet kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. Muutos aiheuttaa myös rakennusvalvonnan käyttämien ohjelmistojen puolella päivityksiä, lisähankintoja ja kouluttautumista mm. rakentamisen tietomallien vastaanottamisen ja käsittelemisen takia. Lakiuudistus mm. muuttaa rakentamisen luvittamista vapauttamalla nykyisin luvan vaativia toimenpiteitä kokonaan luvan hakemisesta. Kiteen rakennusvalvonnan osalta tämä vaikuttaa merkittävästi rakennusvalvonnan tuloihin 1.1.2025 alkaen, koska kunnan alueella suuri osa rakennustoimenpiteistä on ollut tällaisia vapautettavia hankkeita.

Ympäristötoimen osalta jätelakia koskeva viimeisin uudistus tuli voimaan vuonna 2021. Jätelain muutos lisäsi ympäristönsuojelulain nojalla luvallisten, rekisteröityjen ja ilmoituksen varaisten toimijoiden raportointivelvoitteita vuoden 2023 alusta lähtien. Raportointia kehitetään koko ajan, joten muutosten omaksuminen ja niistä tiedottaminen valvottaville kohteille vie valvontaresursseja myös keväällä 2024. Ympäristöministeriöllä valmisteilla olevaa lainsäädäntöä on muun muassa ympäristönsuojelulain muutokset luvanvaraisuuteen, jätelain muutokset jatkuvat myös tulevana vuosina.

TALOUSARVIO 2024

Suurin osa tulosalueen määrärahoista käytetään henkilöstömenoihin. Ostopalveluista suurin osa käytetään ICT-palveluihin. Rakentamiseen liittyvien lupien ja ilmoitusten kokonaismäärän arvioidaan laskevan vuonna 2024, koska ihmiset todennäköisesti odottavat rakentamislain voimaan astumista ja luvan hakemisen muutoksia.

Yleinen kustannustason nousu ostopalveluissa sekä erityisesti rakennusvalvonnan ohjelmistotoimittajille tulevat ylimääräiset pakolliset ohjelmistojen kehittämishankkeet aiheuttavat rakennusvalvontaviranomaisen taksan hinto-

jen korottamispainetta. Vuodelle 2023 rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen taksoja tarkastettiin ja hintoja nostettiin yleisen kustannuskehityksen takia. Vuonna 2024 ympäristötoimen tai rakennusvalvonnan taksoja ei koroteta, vaan seuraavat taksojen tarkastukset tehdään vuodelle 2025.

Tulosalueen merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstöresursseihin, jotka ovat tulleet esille erityisesti vuoden 2023 aikana. Nykyisillä henkilöstöresursseilla kaikkia valvontatehtäviä ei saada suoritettua ajallaan eikä riittävällä viranomaistoimintaan kuuluvalla tasolla. Tämän lisäksi poissaolojen aikana korvaavaa henkilöstöä ei ole, joten työtehtävät kasaantuvat ja jäävät odottamaan toimenpiteitä. Rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen on syytä jatkaa ylikunnallisen yhteistoiminnan kehittämistä muiden kuntien kanssa, että viranomaistehtävät saadaan hoidettua lain edellyttämällä tavalla.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA		
Strateginen toimenpide:		
<i>Kehitämme lupapalveluita vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Rakennusvalvonta	Rakennusjärjestyksen uusiminen vuoden 2024 aikana rakentamislain mukaisesti.	Uusi rakennusjärjestys astuu voimaan 1.1.2025.
Rakennusvalvonta	Kiteen kaupungin hallintosäännön päivittämiseen osallistuminen vuoden 2024 aikana rakentamislain mukaisesti.	Hallintosääntö on voimassa ennen 1.1.2025.
Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonnan ohjeiden päivittäminen rakentamislain mukaisesti.	Rakentamiseen liittyvät perusohjeet ovat valmiit ennen 1.1.2025.
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Rakennusvalvonta	Rakennetun ympäristön katselmus	vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Ympäristötoimi	Rakennetun ympäristön katselmus	vähintään 1 kpl / joka toinen vuosi
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		

Huolehdimme ainutlaatuisista, puhtaista ja vetovoimaisista järvi-alueista.

Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Ympäristötoimi	Olemme mukana alueellisissa vesistöjenkunnostushankkeissa/ yhteistyöryhmissä	Toteutuu/ei toteudu
LAADUKKAAT, KATTAVAT JA KOHTUUHINTAISET PALVELUT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pidämme palvelumaksut ja taksat kohtuullisina pitääksemme elämisen kulut järkevällä tasolla.</i>		
Tulosalue	Toimenpiteet	Mittari
Ympäristötoimi	Ympäristön valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas
Rakennusvalvonta	Rakentamisen valvonnan kustannustehokkuus	Nettomenot/asukas

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lautakunnan kokoukset, lkm	10	9	8	8	8
Lautakunnassa käsitellyt asiat, lkm	99	110	100	100	100
Viranhaltijapäätökset	191	230	180	90	90
Koulutuspäivät, lkm	20	12	14	14	14

TALOUS

700 Rakentamisen ja ympäristönvalvonta	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	107 528	92 700	83 000	53 000	53 000
Toimintakulut	-305 791	- 301 182	-298 812	-356 900	-311 000
* Toimintakate	- 198 263	- 208 482	- 215 812	- 303 900	- 258 000
* Valtuuston nähden sitovataso					

9.5 Tekninen lautakunta (toimielin)

9.5.1 Teknisen toimen hallinto (tulosalue)

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja

Tulosityksiköt:

Teknisen toimen hallinto

Maa- ja metsäkiinteistöt

Toiminta-ajatus

Tuottaa palvelut laadukkaasti, neuvonnan, ohjauksen, sähköisten palvelujen kehittämisen ja hyvän asiakaspalvelujen avulla.

TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Teknisen toimen hallinnossa pyritään tuottamaan palveluita yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa muun muassa kumppanuussopimusten kautta. Teknisen keskuksen hallinnollisia prosesseja kehitetään sekä tulosalue/-yksikkökohtaisesti että poikkiorganisatorisesti virtauksen tehostamiseksi ja läpimenoaikojen lyhentämiseksi. Sähköisiä palveluita kehitetään asiakas- ja tulosityksikkötarpeiden mukaisesti.

TALOUSARVIO 2024

Teknisen toimen vuoden 2024 talousarvio edellyttää toiminnan supistamista. Teknisen toimen hallinnon tulosalueen osalta suurimmat määrärahaileikkaukset kohdistuvat kumppanuussopimukseen ja metsänhoitopalveluiden hankkimiseen.

Kaupungin metsiä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaisesti. Metsien hoidosta on voimassa Metsäpalvelu Turusen kanssa tehty metsäpalvelusopimus vuoden 2024 loppuun saakka. Uusi metsäpalvelusopimus kilpailutetaan vuoden 2024 aikana. Metsänmyyntituloja tavoitellaan 425 000 euroa.

Teknisen hallinnon tulosityksikköön on varattu määräraha määräaikaisen henkilön palkkaamiseksi 6 kk:n ajalle hanketyöskentelyn mahdollistamiseksi. Hankerahoitusta on haettu kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman mukaisiin investointeihin, hulevesisuunnitelmien laatimiseen sekä kestävän ja viisaan koulumatkaliikkumisen edistämiseen. Hankerahoituksia haetaan lisää sopivien rahoitushakujen auetessa teknisen toimen tarpeiden mukaisesti.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

TEKNINEN LAUTAKUNTA		
IHMISET JA YHTEISÖT		
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuemme yhteisöllisyyskehitystä kumppanuuksilla ja nostamalla alueiden ja kylien viestiä esiin kaupungin viestinnässä, suhtaudumme positiivisesti eri toimijoiden aktiivisuuteen ja uusien toimintamallien kehittämiseen.</i>		
Tulosalue	Toimenpiteet	Mittari
Hallinto	Kumppanisopimukset alueiden hoidosta.	Voimassa olevia kumppanisopimuksia 8 kpl (tulosalue-/lautakuntatason mittari)
Strateginen toimenpide:		
<i>Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta vuorovaikutusmahdollisuuksia ja viestintää kehittämällä.</i>		
Tulosalue	Toimenpiteet	Mittari
Hallinto	Karttapalautekanavan palautteiden raportointi lautakunnalle	Kaksi kertaa vuodessa (tulosalue-/lautakuntatason mittari)
	Teknisen keskuksen toiminnan esitely- ja palautteenantotilaisuus	Yksi yleisötilaisuus (tulosalue-/lautakuntatason mittari)
Strateginen toimenpide:		
<i>Lisäämme ihmisten yleistä viihtyvyyttä luontoa kunnioittaen ja rakennettua ympäristöä kohentaen.</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Maa- ja metsäkiinteistöt	Puistometsien hoitaminen	Hoitosuunnitelman mukaisen alueen hoitaminen. Kytänniemen alueen huonokuntoisten ja vaaraa aiheuttavien puiden poistaminen (tulosalue-/lautakuntatason mittari)
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		
<i>Pyrimme rakennetun ympäristön suunnittelussa yleisen viihtyvyyden lisäämiseen ja yhteisöjen toimintaedellytysten parantamiseen</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari

Maa- ja metsäkiinteistöt	Puistometsien taajamakohtaiset hoitosuunnitelmat	Taajamakohtaisia suunnitelmia 3 kpl (tulosalue-/lautakuntatason mittari)
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		
Strateginen toimenpide:		
<i>Ennakkoluuloton suhtautuminen uusiin avauksiin</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Teknisen toimen hallinto	Elinkeinotoiminnan uusiin avauksiin nopean reagoinnin mahdollistavan toimintamallin jatkokehittäminen yhteistyössä kaupungin muun organisaation kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto, tavoitteena nouseva trendi. Mittari kertoo kokonaisuutena yritysten toiminnasta ja toiminnan laajuudesta. Edellisen vuoden tilastotieto on saatavissa seuraavan vuoden loppupuoliskolla. Toimintamallin kuvaus.
	Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutuspäivien määrä: 4 pv/vuosi/hlö

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kokoukset (ltk)	10	11	10	10	10
Viranhaltijapäätökset	32	20	17	17	17

TALOUS

800 Hallinto	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	479 903	385 200	501 000	501 000	501 000
Toimintakulut	- 1 464 634	- 464 034	- 447 391	- 447 391	- 447 391
* Toimintakate	- 984 732	- 78 834	53 609	53 609	53 609

* Valtuustoon nähden sitova taso

9.5.2 Toimitilat (tulosalue)

Tilivelvolliset: Teknisen lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja

Tulosityksiköt:
Toimitilat

Toiminta-ajatus

Tulosalue rakennuttaa, rakentaa ja ylläpitää tehokkaasti ja taloudellisesti rakennuksia kaupungin omien toimintojen ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käyttöön sekä yritystiloiksi.

TALO USSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungintalon toiminnat siirtyvät v. 2024 Kiteentie 9–11 liiketaloon, josta Kiteen kaupunki on ostanut osakkeita. Muutostyöt tehdään vuonna 2024 ennen kesää. Vanhan kaupungintalon tilat jäävät muuton seurauksena tyhjilleen ja rakennuksen purkamissuunnitelmat aloitetaan vuoden 2024 aikana.

Palkkatuella työllistettyjen (10 henkilöä) palkkakustannukset ja niihin liittyvät avustukset siirtyvät kaupunginhallituksen yleishallinnon alle. Kaupunginhallitukselta ei laskuteta enää sisäistä vuokraa tyhjästä tiloista (n. 580 000 €).

Hyvinvointialueiden muodostuminen vuoden 2023 alussa vaikutti tulosalueen toimintaan, kun hyvinvointialueen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyivät vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan. Siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa vähintään kolme vuotta, kuitenkin siirtymäkauden jälkeiseen aikaan on alettava valmistautua hyvissä ajoin. Riskejä voi aiheutua muuttuvasta tai tarkentuvasta lainsäädännöstä.

TALOUSARVIO 2024

Toimitilojen tulokertymä muodostuu pääosin hyvinvointialueelle vuokrattavista tiloista, asuntojen ja yritystilojen vuokrista sekä hallintokuntien sisäisistä vuokrista.

Vuoden 2024 alusta täytetään avoimen kiinteistönhoitajan paikka, jota on nyt hoidettu määräaikaisella työsuhteella ja lisäksi palkataan vuodelle 2024 määräaikainen kiinteistönhoitaja paikkaamaan kahden vakinaisen osa-aikaisen kiinteistönhoitajan työpanosta. Rakennusinsinöörin palkkakulut on huomioitu kokonaisuudessaan toimitilojen tulosalueelle.

Kaukolämmön 20 % hinnan nousun takia lämmitykseen varataan 990 000 €, joka on 130 000 € suurempi kuin vuodelle 2023. Rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden määrärahaa on pienennetty 70 000 € vuoteen 2023 nähden.

Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla edellyttää vuoden 2024 aikana latauspisteiden rakentamisen. Tämä on huomioitu investointiohjelmassa.

Rakennusten purkamiseen ei ole varattu määrärahaa vuodelle 2024.

Vuokratuloista sisäisiä vuokratuloja kertyy 3 098 456 euroa. Sisäiset vuokrat perustuvat toimialojen käyttämiin neilöihin. Hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen vuokrakertymäksi on arvioitu 2 395 000 euroa ja asuntojen vuokratuloiksi 260 682 euroa.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

TEKNINEN LAUTAKUNTA		
INVESTOINNIT – ANKKURIT YLÖS		
Strateginen toimenpide:		
<i>Kirjaston ja kaupungintalon tilaratkaisut vuoden 2025 loppuun mennessä</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Toimitilat	Kaupungintalon tilaratkaisujen rakentaminen vuonna 2024	Valmis
	Vanhan kaupungintalon purkusuunnittelun käynnistyminen 2024	Valmiusaste
	Vanha kaupungintalo purettu 2025	Valmis 2025
<i>Kesälahden kouluratkaisu ja toimenpiteet vuoden 2025 loppuun mennessä</i>		
Tulosyksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Toimitilat	Kesälahden kouluratkaisun valmistelu vuonna 2024	Valmiusaste

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kaupungin omien kiinteistöjen huoneala m ²	73 190	73 055	74 376	74 376	71 392
Kaupungin omien kiinteistöjen tilavuus m ³	343 027	343 027	341 711	341 711	330 881
Kulut €/m ² /kk	5,26	5,57	5,46	5,46	5,46
Tuotot €/m ² kk	7,40	7,51	7,02	7,02	7,02

TALOUS

840	Muutettu				
Toimitilat	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	6 983 135	6 586 276	6 261 868	6 261 868	6 261 868
Toimintakulut	- 5 684 697	- 4 883 564	- 4 876 862	- 4 876 862	- 4 876 862
* Toimintakate	1 298 438	1 702 712	1 385 006	1 385 006	1 385 006

* Valtuuston nähden sitova taso

9.5.3 Kuntatekniikka (tulosalue)

Tilivelvolliset: Tekninen lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö

Tulosityksiköt:

Liikenneväylät
Jätehuolto
Konekeskus
Maa- ja vesialueet
KIT Vesi- ja viemärlaitos
KES Vesi- ja viemärlaitos

Toiminta-ajatus

Tulosalue ylläpitää turvallista ja viihtyisää elinympäristöä.

TALO USSUUNNITELMA 2024 - 2026

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Katujen suunnitelmallinen kunnostaminen otetaan ohjelmaan, vuosittain suunnitellaan ja kunnostetaan vähintään 1 kohde. Katu- ja aluevalaistusta täydennetään vuosittain Kiteellä ja Kesälahdella. Kiteentien liikenneturvallisuutta parannetaan liikennejärjestelyin. Kiteen ydinkeskustan ilmettä kehitetään. Vesihuoltolaitosten liittymisastetta pyritään lisäämään.

TALOUSARVIO 2024

Päällysteiden uusimiseen on varattu määrärahaa 150 000 euroa. Katujen korjausvelka tullaan huomioimaan tulevina vuosina. Vuodesta 2024 alkaen katujen peruseräparannuksien suunnitteluun ja rakentamiseen on varattu määrärahaa 330 000/ vuosi.

Jalankulkua ja pyöräilyä edistetään hankkein ja toimenpitein, mm. Kiteentien liikennejärjestelyt.

Vesihuoltolaitosten riskinä on ikääntyvän verkoston korjaustarve. Himaniittisten vesijohtojen saneeraus aloitetaan suunnittelulla vuonna 2024 ja toteutus vuosina 2025-26. Runkolinjojen jatkamiseen uusien liittymien saamiseksi varataan 45 000 € vuodelle 2024. Vesilaitosten kyberturvallisuuteen tullaan myös kiinnittämään erityistä huomiota.

Retkisatamien ja rantautumispaikkojen kehittäminen ja kunnostaminen aloitetaan vuonna 2024 ja jatketaan suunnitelmavuosina 50 000 €/ v.

Vesistöjä kunnostetaan ja niihin haetaan avustuksia aktiivisesti, Kiteenlahden kosteikko toteutuu vuoden 2024 aikana.

Sitovat toiminnan tavoitteet:

TEKNINEN LAUTAKUNTA		
LUONTO JA RAKENNETTU YMPÄRISTÖ		
Strateginen toimenpide:		
<i>Mahdollistamme riittävät tietoliikenneyhteydet, varmistamme tavaraliikenteen sujuvuuden ja pidämme yllä toimivaa asiointi</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Maa- ja vesialueet	Puhoksen teollisuusalueen liikennejärjestelmän kehittäminen Linkin puistoalueen kehittäminen Retkisatamia ja rantautumispaikkoja kehitetään Vesistöjen kunnostushankkeet	Rakentaminen aloitettu 2024 Valmis vuonna 2024 Suunnittelu ja toteutus alkaa 2024 Kiteenlahden kosteikko valmis 2024
Strateginen toimenpide:		
<i>Tuemme elinkeinojen kehittymistä ympäristöseikat huomioiden.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Kiteen vesi- ja viemärilaitos	Vesi- ja viemärilaitoksen uudet liittymät	5 kpl/vuosi
Kesälahden vesi- ja viemärilaitos	Hyvän talousveden saannin turvaaminen Vesijohtojen saneeraus	Lupaehtojen täyttyminen Suunnittelu valmis 2024
Strateginen toimenpide:		
<i>Pyrimme rakennetun ympäristön suunnittelussa yleisen viihtyvyyden lisäämiseen ja yhteisöjen toimintaedellytysten parantamiseen.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Liikenneväylät	Katujen suunnitelmallinen kunnostaminen Katu- ja aluevalaistuksen täydentäminen	Hovintie kunnostus 2024. Suunnittelu ja toteutus valmis Kytännien loppuosa, Paavontie ja Ruoritie.
Strateginen toimenpide:		
<i>Parannamme asteittain kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari

Liikenneväylät	Kiteentien kevyen liikenteen järjestelyt Liikenneturvallisuus- sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeiden toteuttaminen	1 hanke/vuosi
Strateginen toimenpide:		
<i>Huomioimme luontoarvot ja luonnon kestävän ja pitkäjänteisen virkistyskäytön kaavoituksessa, rakentamisessa ja päätöksenteossa.</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Jätehuolto	Kiteen alueellisen jätehuollon järjestämisselvitys	Valmis vuonna 2024
Strateginen toimenpide:		
<i>Ennakkoluuloton suhtautuminen uusiin avauksiin</i>		
Tulosityksikkö	Toimenpiteet	Mittari
Maa- ja vesialueet	Elinkeinotoiminnan uusiin avauksiin nopean reagoinnin mahdollistavan toimintamallin kehittäminen yhteistyössä kaupungin muun organisaation kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliiketaivaihto, tavoitteena nouseva trendi. Mittari kertoo kokonaisuutena yritysten toiminnasta ja toiminnan laajuudesta. Edellisen vuoden tilastotieto on saatavissa seuraavan vuoden loppupuoliskolla.

Toiminnan laajuustiedot

Laajuustieto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Katujen määrä km	59,8	59,8	59,8	60,1	60,4
Avustettavat tiekunnat kpl	275	275	275	275	275
Katujen aurasuorat/vuosi	19	19	21	21	22
Vesiliittymät, Kesälahti	489	491	494	498	501
Viemäriiliittymät, Kesälahti	517	520	525	530	535

TALOUS

850 Kuntatekniikka	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 075 108	980 750	885 700	885 700	885 700
Toimintakulut	- 2 201 546	- 2 188 399	- 1 925 485	- 1 925 485	- 1 925 485
* Toimintakate	- 1 126 438	- 1 207 649	- 1 039 785	- 1 039 785	- 1 039 785

* Valtuuston nähden sitova taso

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2022	Muutettu TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	12 428 542	7 952 226	7 648 568	7 648 568	7 648 568
	- 13 233	- 7 535 997	-7 249 738	-7 249 738	-7 249 738
Toimintakulut	534				
Toimintakate	- 804 992	416 229	398 830	398 830	398 830

* TP 2022 sisältää siivous- ja ruokapalvelut.

Toimintakate tulosalueittain, ulkoiset + sisäiset

	TP 2022	TA 2023 + muutos	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tarkastustoimi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Toimintakate	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Yleishallinto					
Toimintatuotot	2 047 816	2 258 389	2 603 682	2 584 382	2 545 782
Toimintakulut	-4 491 386	-4 939 339	-5 488 816	-8 068 966	-8 026 966
Toimintakate	-2 443 571	-2 680 950	-2 885 134	-5 484 584	-5 481 184
Elinvoima- ja omistajaohjaus					
Toimintatuotot	499 126	961 639	49 500	49 500	49 500
Toimintakulut	-2 465 738	-4 943 026	-3 064 153	-2 654 153	-2 654 153
Toimintakate	-1 966 612	-3 981 387	-3 014 653	-2 604 653	-2 604 653
Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto					
Toimintatuotot	1 550	0	0	0	0
Toimintakulut	-241 129	-247 283	-267 735	-267 735	-267 735
Toimintakate	-239 580	-247 283	-267 735	-267 735	-267 735
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	526 221	448 500	139 500	139 500	139 500
Toimintakulut	-4 957 697	-5 180 812	-4 488 509	-4 488 509	-4 488 509
Toimintakate	-4 431 476	-4 732 312	-4 349 009	-4 349 009	-4 349 009
Peruskoulutus					
Toimintatuotot	538 201	646 485	376 582	376 582	376 582
Toimintakulut	-10 921 254	-11 829 357	-11 604 878	-11 604 878	-11 604 878
Toimintakate	-10 383 054	-11 182 872	-11 228 296	-11 228 296	-11 228 296
Toisen asteen koulutus					
Toimintatuotot	188 108	210 800	220 000	220 000	220 000
Toimintakulut	-2 104 665	-2 308 542	-2 365 155	-2 365 155	-2 365 155
Toimintakate	-1 916 557	-2 097 742	-2 145 155	-2 145 155	-2 145 155
Kirjastopalvelut					
Toimintatuotot	13 778	10 450	14 280	14 280	14 280
Toimintakulut	-568 500	-613 371	-605 937	-605 937	-605 937
Toimintakate	-554 721	-602 921	-591 657	-591 657	-591 657

Vapaa-aikapalvelut

Toimintatuotot	375 011	345 250	360 750	360 750	360 750
Toimintakulut	-2 033 625	-2 075 236	-2 121 535	-2 121 535	-2 121 535
Toimintakate	-1 658 614	-1 729 986	-1 760 785	-1 760 785	-1 760 785

Joukkoliikenne

Toimintatuotot	13 637	15 000	15 000	15 000	15 000
Toimintakulut	-187 111	-239 928	-232 110	-232 110	-232 110
Toimintakate	-173 474	-224 928	-217 110	-217 110	-217 110

Rakentamisen ja ympäristövalvonta

Toimintatuotot	107 528	92 700	83 000	53 000	53 000
Toimintakulut	-305 791	-301 182	-298 812	-356 900	-311 000
Toimintakate	-198 263	-208 482	-215 812	-303 900	-258 000

Teknisen toimen hallinto

Toimintatuotot	479 903	385 200	501 000	501 000	501 000
Toimintakulut	-1 464 634	-464 034	-447 391	-447 391	-447 391
Toimintakate	-984 732	-78 834	53 609	53 609	53 609

Toimitilat

Toimintatuotot	6 983 135	6 586 276	6 261 868	6 261 868	6 261 868
Toimintakulut	-5 684 697	-4 883 564	-4 876 862	-4 876 862	-4 876 862
Toimintakate	1 298 438	1 702 712	1 385 006	1 385 006	1 385 006

Kuntatekniikka

Toimintatuotot	1 075 108	980 750	885 700	885 700	885 700
Toimintakulut	-2 201 546	-2 188 399	-1 925 485	-1 925 485	-1 925 485
Toimintakate	-1 126 438	-1 207 649	-1 039 785	-1 039 785	-1 039 785

YHTEENSÄ

Toimintatuotot	12 849 121	12 941 439	11 510 862	11 461 562	11 422 962
Toimintakulut	-37 661 630	-40 245 073	-37 818 378	-40 046 616	-39 958 716
Toimintakate	-24 812 509	-27 303 634	-26 307 516	-28 585 054	-28 535 754

Toimintakate toimielimittäin, ulkoiset + sisäiset

	TP 2022	TA 2023 + muutos	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Toimintakate	-33 856	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	2 920 759	3 220 028	2 653 182	2 633 882	2 595 282
Toimintakulut	-55 952 557	-9 882 365	-8 552 969	-10 723 119	-10 681 119
Toimintakate	-53 031 798	-6 662 337	-5 899 787	-8 089 237	-8 085 837
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	1 656 504	1 676 485	1 126 112	1 126 112	1 126 112
Toimintakulut	-21 013 981	-22 494 529	-21 685 859	-21 685 859	-21 685 859
Toimintakate	-19 357 477	-20 818 044	-20 559 747	-20 559 747	-20 559 747
Ympäristölautakunta					
Toimintatuotot	107 528	92 700	83 000	53 000	53 000
Toimintakulut	-305 791	-301 182	-298 812	-356 900	-311 000
Toimintakate	-198 263	-208 482	-215 812	-303 900	-258 000
Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	12 428 542	7 952 226	7 648 568	7 648 568	7 648 568
Toimintakulut	-13 233 534	-7 535 997	-7 249 738	-7 249 738	-7 249 738
Toimintakate	-804 992	416 229	398 830	398 830	398 830
YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	17 113 334	12 941 439	11 510 862	11 461 562	11 422 962
Toimintakulut	-90 539 719	-40 245 073	-37 818 378	-40 046 616	-39 958 716
Toimintakate	-73 426 385	-27 303 634	-26 307 516	-28 585 054	-28 535 754

10 INVESTOINTIOSA

VALTUUSTOTASO	kust.arvio	aik. vuosien käyttö	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
YHTEENSÄ NETTO	-12 765 006		-3 100 000	-6 318 011	-3 520 695	-426 300
Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin hanke *	-5 550 020	0	0	-2 393 370	-1 735 650	-1 421 000
- rahoitusosuudet	3 885 014	0	0	1 675 359	1 214 955	994 700
Osakkeet ja osuudet (Kiteentie 9-11) *	-2 500 000	0	-2 500 000	0	0	0
Kaupungintalon muutostyöt *	-600 000	-5 822	-600 000	-600 000	0	0
Puhoshalli vaihe II *	-8 000 000	0	0	-5 000 000	-3 000 000	0
HALLITUSTASO	kust.arvio	aik. vuosien käyttö	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
YHTEENSÄ NETTO *	-1 319 000		-689 000	-600 000	-30 000	0
Maanhankinta		0	-200 000	-400 000	-200 000	-200 000
- omaisuuden myynti		0	200 000	400 000	200 000	200 000
Sovintolan peruskorjaus	-50 000	-81 588	-50 000	0	0	0
Puhoshallin ja muiden teollisuushallien muutostyöt yritystoiminnan tarpeisiin	-600 000	-249 209	-500 000	-100 000	0	0
Keskustan kiertoliittymä	-500 000	0	0	-500 000	0	0
Opastetaulujen uusiminen, Puhos ja Tolosenmäki	-30 000	0	0	0	-30 000	0
Kiteen Aimo-investointihanke (1.9.2022-31.12.2023)	-463 000	-276 757	-463 000	0	0	0
- rahoitusosuudet	324 000	106 652	324 000	0	0	0
LAUTAKUNTATASO	kust.arvio	aik. vuosien käyttö	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
YHTEENSÄ NETTO	-6 115 400		-2 295 650	-1 629 000	-2 983 750	-2 145 000
Sivistyslautakunta *	-1 495 000		-500 000	-245 000	-560 000	-410 000
Varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus	-25 000		-100 000	-55 000	-70 000	-70 000
Seitsemännen luokan oppilaiden tietokoneet (Chrome-book)		0	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Ilmarisen rakennuksen ja Arppen koulun älytaulut		0	-30 000	0	0	0
Perusopetuksen kalustoinvestoinnit		0	-40 000	0	-40 000	-40 000
Lukion kabinetin kalustaminen	-25 000	0	0	-25 000	0	0
Liikunta ja vapaa-aika	-1 470 000		-400 000	-190 000	-490 000	-340 000
LED-valaistus pururadoille	-170 000	-591	-70 000	-100 000	0	0
Mäkihypyptornien ja -alueen kuntokartoitus sekä peruskorjaus ja turvallisuuden parantaminen	-80 000	-25 755	-30 000	-50 000	0	0
Liikuntapaikkasuunnitelma	-630 000	-18 962	-30 000	0	-300 000	-300 000
Kesälahden kuntosalin laitepäivitys ja kulunvalvonnan päivitys	-30 000	0	-30 000	0	0	0

LAUTAKUNTATASO	kust.arvio	aik. vuosien käyttö	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Luonto- ja liikuntareittien kunnostus		0	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Arppen koulukeskuksen kaukalon pohjatyöt ja pinnoitus	-150 000	0	0	0	-150 000	0
Julkiset taidehankinnat	-10 000	0	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kiteen keskustan näyttelytila	-400 000	-270 505	-200 000	0	0	0
Tekninen lautakunta *	-4 620 400		-1 795 650	-1 384 000	-2 423 750	-1 735 000
Toimitilat	-1 520 000		-500 000	-600 000	-580 000	-280 000
Kohdentamaton määräraha	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Koulukeskuksen muutos- ja korjaustyöt	-150 000	-65 606	-100 000	0	0	0
Kesälahden koulun kuntokartoitus ja suunnittelutyöt	-150 000	0	0	-150 000	0	0
Kiepin päiväkodin tilamuutosten suunnittelu ja toteutus	-100 000	0	0	-100 000	0	0
Sovintolan sähkötyöt	-25 000	0	0	-25 000	0	0
Kiepin piha-alueen kunnostus	-350 000	0	0	0	-350 000	0
Kiteen kirjasto	-150 000	0	0	0	-50 000	-100 000
Sähköautojen latauspisteet	-75 000	0	0	-75 000	0	0
Avainhallinnan ja lukituksen uusiminen	-190 000	0	0	-90 000	-50 000	-50 000
Kalustohankinnat	0	0	0	-30 000	-30 000	-30 000
Puhoksen koulun katto	-200 000	-199 689	-200 000	0	0	0
Citect-järjestelmämuutokset	-130 000	-4 488	-100 000	-30 000	0	0
Kuntatekniikka	-3 100 400		-1 295 650	-784 000	-1 843 750	-1 455 000
Puhoksen sataman pistoraide- ja katusuunnittelu	-200 000	-42 813	-200 000	0	0	0
-rahoitus 50 % (rahoituspäätös saatu)	100 000	0	100 000	0	0	0
Kohdentamaton määräraha	0	0	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Kalustohankinnat	0	0	-20 000	-20 000	-50 000	-50 000
Latukoneen hankinta	-100 000	0	-100 000		0	0
Kaavateiden päällystäminen	0	-52 823	-75 000	-100 000	-150 000	-150 000
Väylien peruskorjaukset	0	0	0	-330 000	-330 000	-330 000
Opintien parantaminen	-500 000	0	-25 000	0	-475 000	0
Vesi- ja viemärilinjat	0	0	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Kiteen keskustan joukkoliikennejärjestelyt	-300 000	0	0	0	-300 000	0
Torialueen kehittäminen	-430 000	0	0	0	-30 000	-400 000
Venesatamat, vieraslaiturit ja rantautumispaikat	0	0	0	-50 000	-50 000	-50 000
Matonpesupaikat	0	-185	-30 000	-20 000	0	0
Kiteen liikunnallinen seikkailupuisto	-350 000	-553 942	-350 000	-100 000	0	0
- rahoitusosuudet	100 000	39 300	100 000	100 000	0	0
Linkin puistoalueen kehittäminen	-457 400	-67 441	-337 400	-120 000	0	0
- rahoitusosuus	200 000	0	80 000	120 000	0	0

LAUTAKUNTATASO	kust.arvio	aik. vuosien käyttö	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Puisto- ja viheralueet	0	-4 253	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Puhoksentien kevyen liikenteen väylän rakentaminen	-680 500	-204 046	-610 500	0	0	0
- rahoitusosuudet	340 250	0	305 250	0	0	0
Vesihuollon järjestelmämuutokset	-108 500	0	0	-45 500	-63 000	0
Katu- ja aluevalaistuksen järjestelmämuutokset	-87 500	0	0	-45 500	-42000	0
Vesistöjen kunnostushankkeet	-40 000	-8 699	-40 000	-40 000	0	0
- rahoitusosuudet	32 000	0	32 000	32 000	0	0
Ampumaurheilukeskuksen infran rakentaminen	-450 000	0	0	0	-100 000	-350 000
- rahoitusosuudet	300 000	0	0	0	100 000	200 000
Himaniittivesijohtojen saneeraus	-420 000	0	0	-20 000	-200 000	-200 000
Katu- ja aluevalaistuksen täydentäminen	0	-94 635	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Liikenneturvallisuus- sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämisen hankkeet	-97 500	0	0	-40 000	-57 500	0
- rahoitusosuudet	48 750	0	0	20 000	28 750	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	kust.arvio		TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026
VALTUUSTOTASO NETTO	-12 765 006		-3 100 000	-6 318 011	-3 520 695	-426 300
Investointimenot	-16 650 020		-3 100 000	-7 993 370	-4 735 650	-1 421 000
Investointitulot, rahoitusosuudet	3 885 014		0	1 675 359	1 214 955	994 700
HALLITUSTASO NETTO *	-1 319 000		-689 000	-600 000	-30 000	0
Investointimenot	-1 643 000		-1 213 000	-1 000 000	-230 000	-200 000
Investointitulot, omaisuuden myynti	0		200 000	400 000	200 000	200 000
Investointitulot, rahoitusosuudet	324 000		324 000	0	0	0
LAUTAKUNTATASO NETTO	-6 115 400		-2 295 650	-1 629 000	-2 983 750	-2 145 000
Sivistys- ja vapaalautakunta *	-1 495 000		-500 000	-245 000	-560 000	-410 000
Investointimenot	-1 495 000		-500 000	-245 000	-560 000	-410 000
Investointitulot, rahoitusosuudet	0		0	0	0	0
Tekninen lautakunta *	-4 620 400		-1 795 650	-1 384 000	-2 423 750	-1 735 000
Investointimenot	-5 741 400		-2 412 900	-1 656 000	-2 552 500	-1 935 000
Investointitulot, rahoitusosuudet	1 121 000		617 250	272 000	128 750	200 000
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-25 529 420		-7 225 900	-10 894370	-8 078 150	-3 966 000
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	5 330 014		1 141 250	2 347 359	1 543 705	1 394 700
INVESTOINNIT YHTEENSÄ NETTO	-20 199 406		-6 084 650	-8 547 011	-6 534 445	-2 571 300

*) valtuuston nähden sitova

Valtuustotaso:

- KV 26.6.2023 § 15, Bioter - Puhoksen Bio- ja luonnontuoteterminaalin investointihankkeen kustannusarvio 7,1 milj.euroa. Päivitetty (12.10.2023) kustannusarvio 5,5 milj.euroa.
- KV 26.6.2023 § 17 kaupungintalon lisämääräraha 3,0 milj.euroa. Alkuperäinen TA 2023 0,1 milj.euroa.

Hallitustaso:

- Maanhankintaan ohjaa maapolittinen ohjelma.
- Strategian mukaisesti kaupunkikuvan parantaminen: keskustan kierto liittymä.

Lautakuntataso:

Sivistyslautakunta

- Perusopetuksen kalustoinvestoinnit, vuosittain eri perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen kohde. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta kohdentaa määrärahat vuosittain.
- Luonto- ja liikuntareittien kunnostus. Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta kohdentaa määrärahat vuosittain.

Tekninen lautakunta:

- Kesälahden koulun kuntotarkoitus ja suunnittelutyöt
- Kiepin päiväkodin tilamuutosten suunnittelu ja toteutus
- Avainhallinnan ja lukituksen uusiminen
- Kiteen liikunnallisen seikkailupuiston rakentaminen ja Linkin puistoalueen kehittäminen
- Väylien peruskorjaukset
- Venesatamat, vieraslaiturit ja rantautumispaikat

11 LIITTEET

11.1 Kesälahden vesihuoltolaitoksen talousarvio

Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2022	TA 2023 + MUUTOS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	484 036	467 500	449 500	449 500	449 500
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	482	0	0	0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-302 666	-270 643	-277 539	-277 539	-277 539
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-165 722	-127 200	-124 100	-124 100	-124 100
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-165 722	-127 200	-124 100	-124 100	-124 100
PALVELUJEN OSTOT	-136 945	-143 443	-153 439	-153 439	-153 439
HENKILÖSTÖKULUT	-84 215	-88 577	-68 354	-68 354	-68 354
PALKAT JA PALKKIOT	-69 549	-70 228	-53 045	-53 045	-53 045
HENKILÖSIVUKULUT	-14 665	-18 349	-15 309	-15 309	-15 309
ELÄKEKULUT	-12 053	-15 505	-13 712	-13 712	-13 712
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 612	-2 844	-1 597	-1 597	-1 597
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-169 157	-183 443	-166 733	-166 733	-166 733
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-169 157	-183 443	-166 733	-166 733	-166 733
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-14 513	-16 580	-18 454	-18 454	-18 454
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	-86 033	-91 743	-81 580	-81 580	-81 580
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-27 785	0	0	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	732	0	0	0	0
KUNNALLE MAKSETUT KORKOKU- LUT	-28 517	0	0	0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	0	0
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	-113 818	-91 743	-81 580	-81 580	-81 580
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-113 818	-91 743	-81 580	-81 580	-81 580

KITEE

Puhoksen teollisuusalue, © kuva Hannu Putkuri